

Miljøgodkendelse

Annesmindevej 1, 6690 Gørding

30.11.2022

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	16808598	Konsulent Cvr	25399781
Husdyrbrugets navn	Annesminde	Konsulent virksomhedsnavn	SvineRådgivningen I/S
Beliggenhedsadresse	Annesmindevej 1	Konsulent navn	Kira Langkjer
Postnummer	6670	Konsulent adresse	Birk Centerpark 24
By	Holsted	Konsulent postnummer	7400
Ansøger		Konsulent by	Herning
Ansøger navn	Avlscenter Møllevang A/S	Konsulent telefon	96424616
Ansøger adresse	Møllevvej 3	Konsulent email	kij@sraad.dk
Ansøger postnummer	6670	Ejendom	
Ansøger by	Holsted	Ejendomsnummer	5610307663
		CHR numre	

Sag nr.: 22/10800

Sagsansvarlig: Anli/Pini

Skema nr.: 233563, version 3

Indsendt dato: 12. maj 2022

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjerg.dk

Web: www.esbjerg.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	10
REVURDERING.....	10
MEDDELELSESPLIKT.....	10
ØVRIGE FORHOLD.....	11
OFFENTLIGGØRELSE.....	11
KLAGEVEJLEDNING	11
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	13
INDLEDNING	13
GENERELLE FORHOLD.....	13
Godkendelsens omfang.....	13
Tidligere godkendelser.....	13
Samdrift med andre husdyrbrug	14
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	14
Foder	15
Husdyrgødning	15
Spildevand/restvand	16
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	16
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	16
Landskab og kulturmiljø.....	18
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	20
Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	20
Lugt	26
Transporter.....	34
Støj.....	35
Støv, fluer og skadedyr	35
Lys.....	36
Driftsforstyrrelser og uheld	36
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	38
Ressourcer.....	38
Affald	38
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	39
OPHØR	45
ALTERNATIVE MULIGHEDER	45
SAMLET VURDERING	46
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	47
BILAG 1: LANDSKABSVURDERING	51
BILAG 2: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	56

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse for husdyrbruget Annesmindevej 1, 6690 Gørding. Dette er en genbehandling af Esbjerg Kommunes tidligere afgørelse af 10.12.2019, som blev påklaget til Miljø & Fødevareklagenævnet, og hjemvist til fornyet behandling med en frist på et år fra klagenævnets afgørelse (09.02.2022)

Husdyrbruget på Annesmindevej 1 søger om:

- En ændring (lovliggørelse) af foderlade til stald med et produktionsareal på 402 m². Produktionsarealet udvides fra 5.565 m² til 5.967 m².
- Etablering (lovliggørelse) af lille gyllebeholder på ca. 130 m³ med et overfladeareal på ca. 46 m².
- Etablering af gyllebeholder på ca. 3.500 m³ med et overfladeareal på 996 m².
- Ændring af ventilationsanlæg.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 6 uger. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra ejer af ejendommen Sdr. Lourupvej 24. Det indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger hertil, fremgår af miljøgodkendelsens afsnit "Offentliggørelse og høring".

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til svinebruget på Annesmindevej 1, 6690 Gørding.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 5.565 m² til 5.967 m² (402 m² foderlade ændres til stald (lovliggørelse)).
- Etablering (lovliggørelse) af lille gyllebeholder på ca. 130 m³ med et overfladeareal på 46 m².
- Etablering af gyllebeholder på ca. 3.500 m³ med et overfladeareal på 996 m².

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 2 i husdyrbrugloven¹.

Samtidig meddeles dispensation til placering af fortank/gyllebeholder ca. 7 m fra offentlig vej. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn jf. kort 4	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Smågrise Toklimastald, delvis spaltegulv	929
Poltestald, midt	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	841
Poltestald	Søer, golde og drægtige Løsgående, delvis spaltegulv	794
Farestald	Søer, diegivende Kassestier, delvis spaltegulv	804
Tilbygning til farestald	Søer, diegivende Kassestier, delvis spaltegulv	536
Løbestald, øst	Søer, golde og drægtige Løsgående, delvis spaltegulv	35
	Søer, golde og drægtige Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	183
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	246
Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige Løsgående, delvis spaltegulv	1.197
Løbestald, vest	Søer, golde og drægtige Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	309

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

	Søer, golde og drægtige Løsgående, delvis spaltegulv	56
	Søer, golde og drægtige, Løsgående dybstrøelse	37
Ialt		5.967

- Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder, 3.500 m ³ (ny)	Ingen krav	996 m ²
Gyllebeholder 3.200 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	741 m ²
Gyllebeholder/fortank 130 m ³ (ny/lovliggørelse)	Ingen krav	46 m ²

- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

- Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold til den nye gyllebeholder, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.

Landskabelige værdier

- Der skal omkring den nye gyllebeholder etableres 3 rækker afskærmende beplantning (grøn streg jf. kort 3). Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter af træer og buske.
- Beplantningen (grøn streg jf. kort 3) skal placeres på ydersiden af en evt. jordvold, så volden afskærmes af beplantningen ved indkig til ejendommen.

11. Der må ikke plantes træer og buske på en evt. jordvold med undtagelse af én række, der må etableres på den nederste del af jordvolden.
12. Alle træer og buske skal etableres senest den 31. december i samme årstal, hvor den nye gyllebeholder etableres.
13. Eksisterende beplantning (gul streg jf. kort 3) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Ammoniakfordampning

14. De to store gyllebeholdere på hhv. ca. 3.200 m³ og ca. 3.500 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
15. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen, indgås aftale om reparation.

Lugt

16. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
17. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.
18. Ventilationsanlægget skal indrettes som beskrevet i den udførte OML-beregning hvilket betyder, at følgende vilkår skal overholdes.
19. Placering af afkast skal være som angivet på kort 6.
20. Det kvadratiske afkast i smågrise- og poltestalden (afkast 1 jf. kort 6) skal erstattes af 2 samlede afkast.
 - Afkast 1: Skal erstattes af 7 afkast med en ydre diameter på 84 cm. Afkastene skal være samlet i en tilnærmet cirkel eller kvadrat sådan, at afstanden fra et afkast til nærmeste afkast, ikke må være mere end 20 % af den ydre diameter (16,8 cm)
 - Afkast 2: Skal erstattes af 4 afkast med en ydre diameter på 84 cm. Afkastene skal være samlet i en tilnærmet cirkel eller kvadrat sådan, at afstanden fra et afkast til nærmeste afkast, ikke må være mere end 20 % af den ydre diameter (16,8 cm).
21. De enkelte ventilationsafkast skal være dimensioneret med den højde og diameter, som fremgår af tabellen herunder. Indre og ydre diameter er målt i toppen af de enkelte afkast.

De enkelte ventilationer skal kunne levere den i tabellen anførte maksimale ventilationsydelse.

	Afkast nr.	Antal afkast	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)	Ventilationsydelse (m ³ /time)
Smågrise- og poltestald	1	7	8,5	2,22*	25.000
	2	4	8,5	1,68*	25.000
Farestald	3	1	8,5	5,75	96.000
	4	1	8,0	0,82	20.000
Løbe- og drægtighedsstald	5	1	8,5	5,75	96.000
	6	1	5,4	0,82	20.000
	7	1	5,4	0,82	20.000

*Indre diameter er beregnet ud fra hhv. 4 og 7 afkast med diameter på 0,84 m

22. Alle afkast skal ske lodret gennem skorsten uden afdækning.
23. På tilsynsmyndighedens forlangende, skal husdyrbruget fremskaffe dokumentation for, at forudsætningerne for OML-beregningen er opfyldt og at kravene til ventilationsanlægget således er overholdt. Dokumentation kan f.eks. bestå af data fra ventilationsfirma eller tilsvarende.
24. Ventilationsanlægget skal være indrettet i overensstemmelse med ovenstående seneste 5 måneder efter nærværende godkendelse er meddelt.

Støj

25. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt, – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

26. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.
27. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

28. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

29. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

30. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
31. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

32. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Energi- og vandforbrug

33. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug for husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
34. Ventilationsanlægget skal kontrolleres 1 gang pr. år af ventilationsfirma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

35. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
36. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
37. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

38. Hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer², skal dette begrænses mest muligt for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand.

Affald

39. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
40. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

41. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 39 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage første revurdering i 2030.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, på en måde der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en

² Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger

ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan, hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af Vester Fonager Bæk, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 8. december 2022 på Miljø- og Fødevareministeriets Digitale MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunens hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demo-kрати/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 5. januar 2023.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Annesmindevej 1 har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporter er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning³.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde, hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgeres miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden en ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 5.565 m² til 5.967 m² (402 m² foderlade ændres til stald (lovliggørelse)).
- Etablering (lovliggørelse) af lille gyllebeholder på ca. 130 m³ med et overfladeareal på 46 m².
- Etablering af gyllebeholder på ca. 3.500 m³ med et overfladeareal på 996 m².
- En anden indretning af ventilationsanlægget.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Nærværende miljøgodkendelse erstatter gældende miljøgodkendelse fra 2019 efter husdyrbruglovens §16a efter fornyet sagsbehandling jf. klagenævnsafgørelse af 9. februar 2022.

Tidligere godkendelser

Esbjerg Kommune meddelte miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget efter husdyrlovens §16a den 10. december 2019. Denne godkendelse blev påklaget af

³ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

omboende og efterfølgende hjemvist til fornyet behandling af Miljø- og Fødevarerklagenævnet med en frist på et år fra klagenævnets afslutning af 9. februar 2022. Denne miljøgodkendelse er således en genbehandling af ansøgningen med mindre ændringer, som følge af ny viden om OML-beregninger m.m. med klagenævnets sagsbehandling og afslutning. Indretningen af ventilationsanlægget er ændret ift. den oprindelige ansøgning og en bygning til gylleseparationsanlæg udgår.

Esbjerg Kommune har i september 2010 givet godkendelse til at udvide svinebrug. Godkendelsen omfattede udvidelse af dyreholdet indenfor eksisterende bygninger og etablering af ekstern gyllebeholder. Gyllebeholderen blev ikke opført.

Esbjerg Kommune har i august 2013 givet et tillæg til godkendelsen. Tillægget omhandler en ændring og udvidelse af svineproduktionen samt forlængelse af svinestald med 570 m².

I ansøgningen om udvidelse er nudrift angivet i overensstemmelse med tillægget fra 2013 til miljøgodkendelsen og 8 årsdriften er angivet efter godkendelsen i 2010.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugenes godkendes samlet.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at Annesmindevej 1 drives selvstændigt, og der derfor ikke er samdrift med andre ejendomme. Avlscenter Møllevang A/S ejer og driver udover Annesmindevej 1 fire andre husdyrbrug. Det ene husdyrbrug er beliggende ved Gredstedbro i Esbjerg Kommune, og de tre andre husdyrbrug er beliggende i Vejen Kommune. Afstanden mellem Annesmindevej 1 og det nærmeste andet ejede husdyrbrug er mere end 4 km (luftlinje). På baggrund af afstanden mellem husdyrbrugenes anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbrugene ikke er teknisk, forureningsmæssigt og driftsmæssigt forbundne. Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Annesmindevej 1, Gørding.

Husdyrbrugets indretning og drift

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug meddelt i september 2010, og tillæg til miljøgodkendelse meddelt i august 2013.

Esbjerg Kommune har besigtiget staldene og foretaget stikprøvekontrolopmålinger af produktionsarealerne i de forskellige staldsystemer. Esbjerg Kommune har derudover gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt.

Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at gangarealer og krybbearealer er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal på 5.967 m².

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

I miljøkonsekvensrapporten er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde. Angivelse af staldindretning fremgår af bilag 1a til miljøkonsekvensrapporten.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Kommunen vurderer, at der ved fodring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne idet aktiviteterne sker indendørs i lukkede bygninger.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i ansøgningsskemaet indsendt i det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Opbevaringslagrene på Annesmindevej 1 udgøres i nudrift af en gyllebeholder med fast overdækning (telt) samt gyllekanaler. Der ønskes opført en ny gyllebeholder og lovliggjort en lille gyllebeholder, der anvendes som fortank til afhentning af gylle til biogas.

Den samlede opbevaringskapacitet i ejendommens gyllebeholdere vil være ca. 7.130 m³ efter opførelse af den nye gyllebeholder. Volumen af den nye gyllebeholder kan dog variere under forudsætning af, at overfladearealet er uændret på 996 m².

Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning, og der stilles derfor vilkår om, at de to store gyllebeholdere skal forsynes/være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning

af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og skader skal repareres.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Husdyrbruget har oplyst, at dybstrøelse opbevares i gyllebeholder (der er tale om mindre mængder). Såfremt kompost oplagres i marken, skal det ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Der etableres ikke nye bygninger, hvorfra der skal afledes tagvand, dog etableres en ny gyllebeholder med teltdug. Spildevandet derfra ledes ud på jorden. På husdyrbruget sker der ingen nye forurenende aktiviteter på arealerne omkring staldanlæg eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets beliggenhed

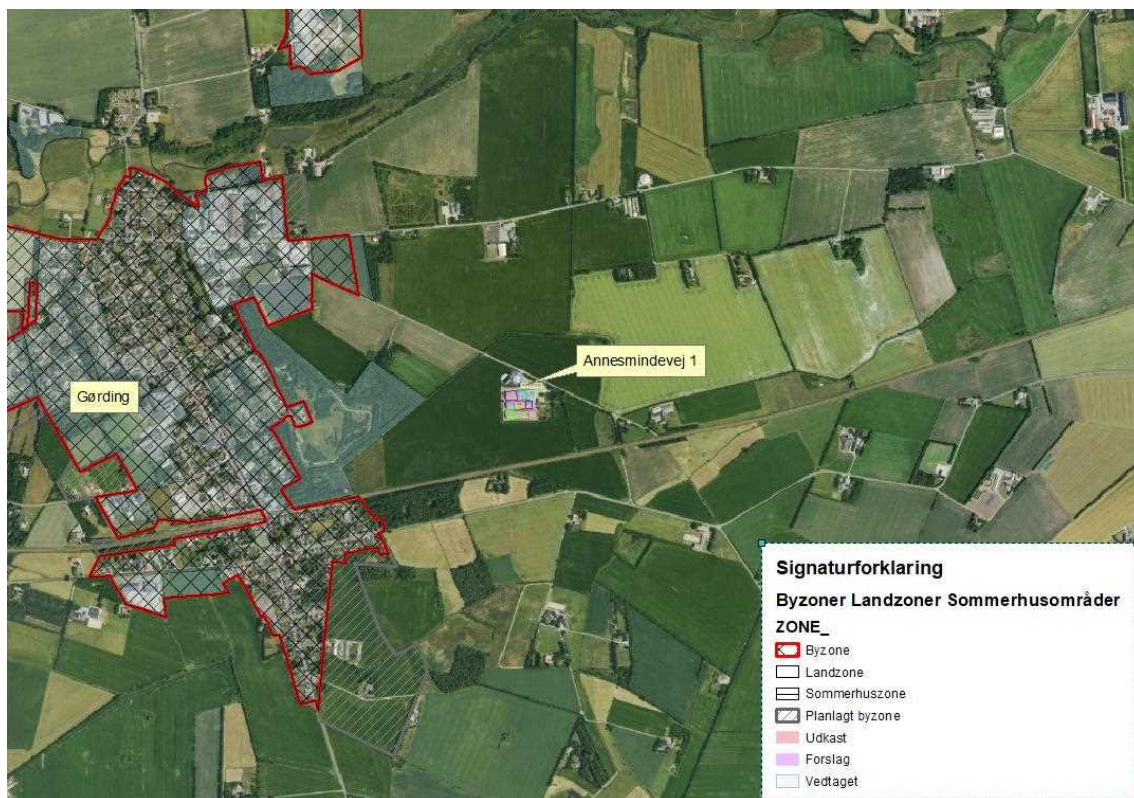
Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed i forbindelse med etablering af produktionsareal eller etablering af husdyranlæg (stalde eller opbevaringsanlæg til husdyrgødning).

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt på nær afstand fra ny fortank/gylletank til offentlig vej.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Dispensation for afstandskrav til offentlig vej.

I forbindelse med udvidelsen søges om lovliggørelse af en opført lille gyllebeholder/fortank. Der søges om dispensation til at placere beholderen 7 meter fra offentlig vej (Annesmindevej). Se placering på kort 2.

Kort: 2: Placering af fortank/lille gyllebeholder.

I miljøkonsekvensrapporten er det bl.a. beskrevet, at placeringen skyldes en kombination af, at placeringen tæt ved vejen er hensigtsmæssig, når biogasselskabet kommer og afhenter gylle, og en minimering af smitterisikoen ved at tanken ligger så langt fra bygningerne som muligt.

Ansøger har efterfølgende indsendt en supplerende redegørelse for ansøgning om dispensation. Her fremgår det, at den lille gyllebeholder fungerer som fortank, hvor frisk gylle hentes af biogas. Afgasset gylle leveres retur i den store gyllebeholder. Med den valgte placering er der gode muligheder for at manøvrere med en lastbil, hvilket også minimerer risikoen for skader af beholderne i forbindelse med påkørsel.

De biler der kommer og henter biogasgylle, har oftest været på andre ejendomme forud for afhentning, og bilerne kan derfor tilføre smitte til ejendommens besætning. Ved at bevare så høj sundhedsstatus som mulig, vil bl.a. medicinforbruget være reduceret.

I den særskilt redegørelse for dispensation fra afstandskravet til offentlig vej, har ansøger beskrevet alternative placeringer. En placering øst for den eksisterende gyllebeholder, vil spærre for adgangsvejen til lade- og staldbygninger og hindre, at pladsen kan anvendes som vendeplads for tung transport.

En placering vest for den eksisterende gyllebeholder er undersøgt, men her søges i stedet om at placere en ny større gyllebeholder og adgangsvej til denne.

Kommunen har afvejet hensyn til husdyrbruget overfor de hensyn, der varetages med afstandskravet.

Med den valgte placering af beholderen ligger denne i tilknytning til eksisterende gyllebeholder, og den ligger inden for ejendommens eksisterende byggefelt. Gyllebeholderen etableres i kortere afstand til vejen end eksisterende ladebygning. Mellem beholderen og Annesmindevej er der både en jordvold og beplantning. På grund af jordvolden og beplantningen vil beholderen ikke ændre ejendommens påvirkning af det landskabelige udtryk i området.

Kommunen vurderer, at der er driftsmæssige hensyn der taler for den aktuelle placering. Herunder smitterisiko og hensigtsmæssig afvikling af tung transport. Ved at sikre manøvreplads på husdyrbruget, minimeres risikoen for at vejen i stedet anvendes som vendeplads.

Beskyttelseshensyn til vejen vurderes ikke tilsidesat, da placeringen ikke påvirker oversigtsforhold eller trafiksikkerheden på Annesmindevej, som er relativ beskedent trafikeret. Beholderen er afgrænset af jordvold, og der er således heller ikke risiko for, at nærhed til vejen gør, at denne inddrages som arbejdsareal. På baggrund af luftfoto og tilsyn på ejendommen, er der heller ikke indikationer af, at vejen inddrages som arbejdsareal. Vejens funktion vurderes derfor ikke påvirket af nærhed til gyllebeholderen.

På baggrund af ovenstående beskrivelse vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til offentlig vej, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. De fastsatte vilkår i godkendelsen vurderes at være tilstrækkelige til at sikre, at der ikke opstår væsentlige gener med den ansøgte dispensation.

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden heraf, for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed:

Ansøger oplyser, at "den nye gyllebeholder etableres for at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet for den producerede mængde gylle fra husdyrbruget. Således at det leverede gylle til biogas også kan modtages retur efter afgangning."

Der produceres årligt ca. 11.480 m³ flydende husdyrgødning på ejendommen. Der er med den nye gyllebeholder i alt ca. 7.130 m³ opbevaringskapacitet til husdyrgødning på ejendommen svarende til 7,5 måneders produktion af husdyrgødning/gylle. Der lejes derudover kapacitet i andre gyllebeholdere, så den lovpligtige opbevaringskapacitet på 9 måneder overholdes.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse og udformning, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri.

På den baggrund vurderes det, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

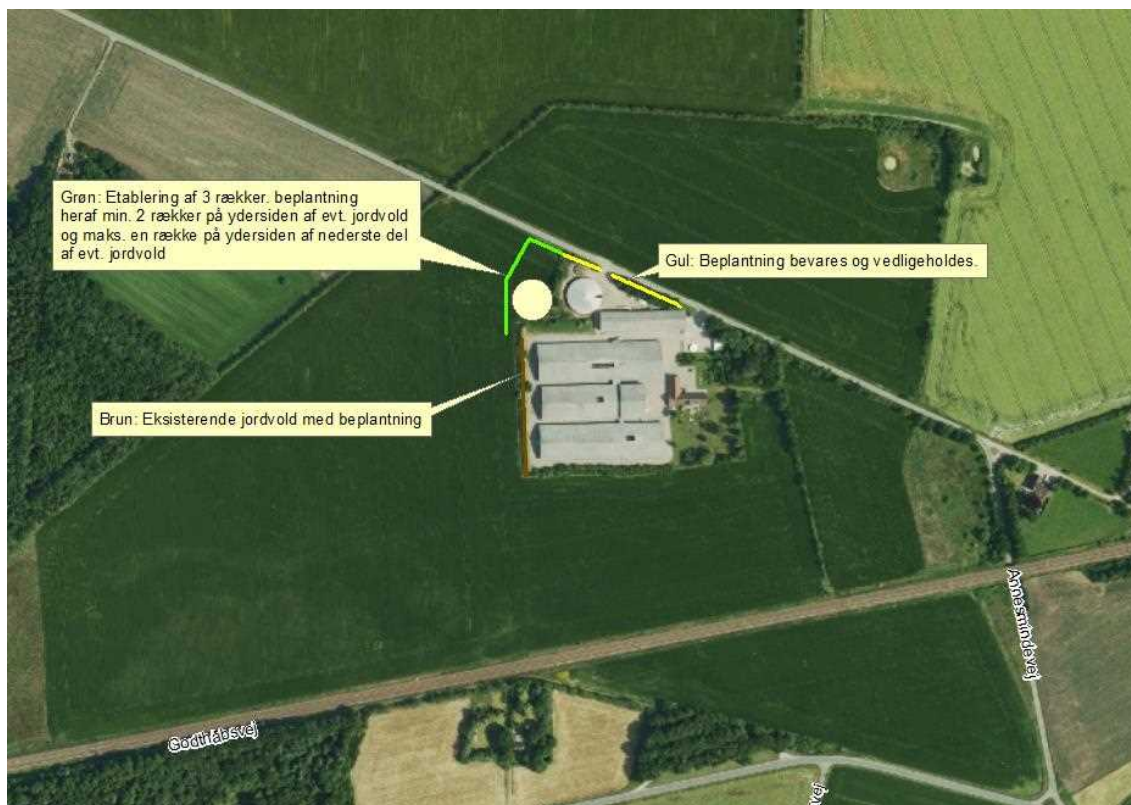
I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsanalyse. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 1. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Det vurderes, at udbygningen af gårdanlægget overordnet set vil medføre en begrænset merpåvirkning af det stedlige landskab, idet gyllebeholderen opføres i tilknytning til eksisterende gyllebeholder og driftsbygninger, hvor gyllebeholderen falder i med / afskærmes af de øvrige driftsbygninger på ejendommen.

Gylleholderens placering helt ud mod Annesmindevej bevirker dog, at anlægget uden afskærmning vil medføre en vis merpåvirkning i det nære landskab omkring gårdanlægget særligt ved færdsel ad Annesmindevej.

Krav til det ansøgte

For at reducere landskabspåvirkning stilles der vilkår om etablering af 3 rækker afskærmende beplantning vest og nord for gyllebeholderen. Plantning af træer og buske på jordvolden kan føre til vandmangel med ringe vækst til følge, og derfor stilles der vilkår om at mindst to af de tre rækker skal plantes på ydersiden af jordvolden. Den sidste række kan plantes på voldens nedre del.

Kort 3: Placering af det ansøgte byggeri

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder⁴.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁵.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 2.257,5 kg NH₃-N/år i 8 års drift og 2.557,2 kg NH₃-N/år i nudrift til 6.481,9 kg NH₃-N/år.

⁴ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁵ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Der er tale om en relativ stor stigning i ammoniakemissionen både i forhold til nudriften og 8 års driften, når man tager udvidelses omfang (staldafsnit med et produktionsareal på 430 m² og etablering af to gyllebeholdere) i betragtning.

Stigningen i ammoniakemissionen skyldes hovedsageligt, at der tages et luftrensningsanlæg ud af drift.

Der er i forbindelse med miljøgodkendelse tilbage i 2005 stillet krav om luftrensning af ventilationsluften. Kravet om luftrensning er stillet på baggrund af daværende Ribe Amts praksis for registrering og vurdering af værdifulde og kvælstoffølsomme naturområder.

Kravet om ammoniakrensning er videreført i miljøgodkendelsen fra 2010 og i tillæg til miljøgodkendelse fra 2013.

I bilag 2 til miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort nærmere for luftrensningen og tidligere krav.

I 2017 – efter husdyrbruget sidst er godkendt – er reguleringen af husdyrbrug ændret med vedtagelse af en ny husdyrbruglov. I loven er der fastsat et beskyttelsesniveau for ammoniak, som dels omfatter krav til maksimal belastning af naturområder som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget og dels reduktion af ammoniakudledningen til et niveau, der svarer til den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af naturområder fremgår af de følgende afsnit. Vurderingen viser, at beskyttelsesniveauet for natur er overholdt.

Med hensyn til reduktion af ammoniakudledningen til et niveau, der svarer til BAT, så fremgår det af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal ske en genberegning af dette krav ved ansøgning om miljøgodkendelse. Det fremgår også, at hvis en teknologi ikke længere er på teknologilisten, så skal den samlede relative effekt beregnes af de øvrige virkemidler og miljøteknologier, der er på ejendommen.

Det luftrensningsanlæg der har været installeret og i drift på Annesmindevej 1, var af mærket MHJ Agroteknik Scan Airclean. Dette firma gik konkurs i 2008. Anlægget er i et vist omfang efterfølgende serviceret af øvrige firmaer.

Fra den 6. juli 2015 er MHJ Agroteknik Scan Airclean ikke længere på Miljøstyrelsens teknologiliste. Anlægget er ombygget efter VengSystem, som heller ikke er på teknologilisten.

I genberegningen af det niveau for ammoniakudledning, der kan nås ved at anvende BAT, er effekten af luftrensningen derfor ikke medtaget i ansøgt drift, da teknologien ikke længere er på miljøstyrelsens teknologiliste. Det er på den baggrund, at der er tale om en relativ stor stigning i den samlede ammoniakemission fra anlægget.

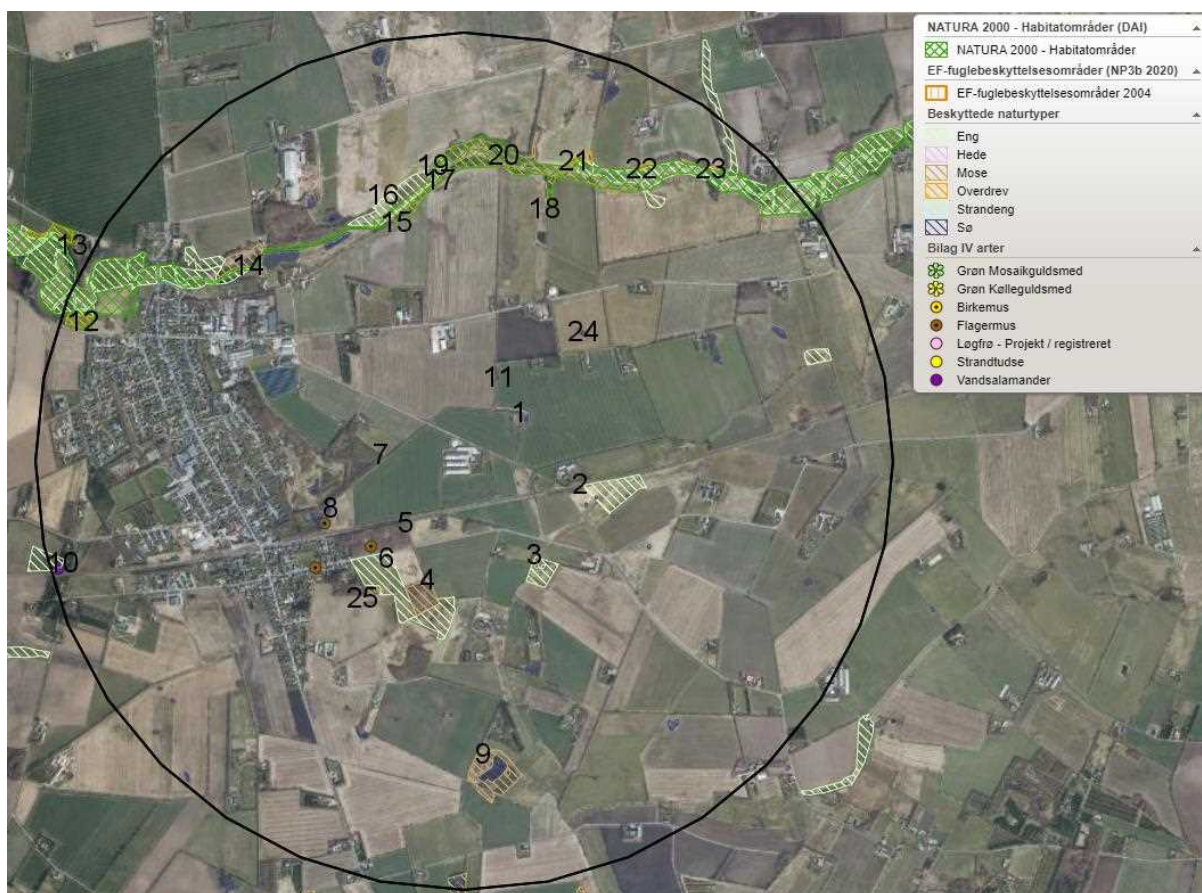
Kravet til ammoniak er opfyldt dels ved de valgte staldsystemer og dels ved overdækning af de store gyllebeholdere. Der er stillet vilkår om fast overdækning af både den eksisterende gyllebeholder og den ansøgte nye gyllebeholder.

Ovennævnte er nærmere beskrevet i afsnittet om Bedst tilgængelig teknologi (BAT).

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere kvælstoffølsomme naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede kvælstofdeposition på naturarealer i en afstand på op til 2.000 m fra husdyrbruget er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 4: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Naturkategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau	
1	Sø	1,4	2,2	Ej kategori	Ej relevant	Intet jävnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
2	Eng og sø	0,6	0,9	Ej kategori	Ej relevant	Intet jävnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Naturkategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
3	Eng og sø	0,2	0,3	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
4	Mose	0,3	0,4	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
5	Skov (ikke ammoniakfølsom)	0,8	1,2	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
6	Eng	0,2	0,3	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
7	Skov (ikke ammoniakfølsom) 'Verdensskoven'	1,9	2,9	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
8	Søer i 'Verdensskoven'	0,2	0,4	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
9	Mose med sø	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
10	Sø	0,0	0,0	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
11	Sø	0,6	1,0	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
12	Overdrev	0,1	0,1	1	1	0,4 kg N/ha/år
13	Overdrev	0,1	0,1	1	1	0,4 kg N/ha/år
14	Mose	0,1	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
15	Mose	0,1	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
16	Overdrev	0,1	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
17	Mose	0,1	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
18	Mose	0,2	0,3	Ej kategori	1	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
19	Elle- og askeskov	0,1	0,2	1	1	0,4 kg N/ha/år
20	Elle- og askeskov	0,1	0,2	1	1	0,4 kg N/ha/år
21	Overdrev	0,1	0,2	1	1	0,4 kg N/ha/år
22	Overdrev	0,1	0,1	1	1	0,4 kg N/ha/år
23	Overdrev	0,1	0,1	1	2	0,2 kg N/ha/år
24	Sø	0,2	0,3	Ej kategori	Ej relevant	Intet jævnfør husdyrloven. Se tekstbeskrivelse.
25	Mose	0,2	0,3	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.

Bilag IV arter			
Naturpunkt / art	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note
			Se nærmere gennemgang i afsnittet om bilag IV arter.
Internationale naturbeskyttelsesområder			
Navn/nr på int. naturområde	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note
Habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal	0,2	0,3	Lokalitet nr. 18 – mose i habitatområde. Tæt træbevokset moselokalitet i lille sidedal til Holsted Ådal.

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Der er ingen kategori 2 naturområder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. De nærmeste kategori 2 naturområder er overdrev, henholdsvis syd for Holsted og ved Bramming. Begge belastes med 0,0 kg N/ha/år (totalbelastning).

I forbindelse med førstebehandlingen af sagen, fremgår det af klage, at belastning af de bynære skovområder umiddelbart vest for anlægget, er for stor. Skovene omfatter bl.a. lokaliteten Verdenssskoven. Endvidere nævnes lokaliteten Mølleskoven, som skulle være gammel skov.

Esbjerg Kommune har besigtiget begge de to bynære skove (nummer 5 og 7 på kortet herover).

Skovene er ikke omfattet af definitionen for ammoniakfølsom skov, da der ikke har været skov på arealerne i tilstrækkelig lang tid (begge skove er plantet i efterkrigstiden) og de er ikke groet frem af sig selv. Endvidere er der ikke fundet forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovenes naturværdi. Der er derfor ikke tale om ammoniakfølsomme skove.

Mølleskoven er beliggende umiddelbart nordøst for lokalitet 14 og totaldeposition af kvælstof som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget er beregnet til 0,2 kg N/ha/år. Lokaliteten ligger ikke i habitatområde og kan derfor alene beskyttes jf. beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom skov. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt for denne lokalitet.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet.

Omkring anlægget findes der en del søer. De fleste af disse søer, modtager en lille belastning og vil derfor ikke blive beskrevet nærmere. Der er dog flere søer hvor den beregnede kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget er forholdsvis stor. Det drejer sig bl.a. om søerne med nummer 1 og 11 på kortet herover.

Lokalitet 1 omfatter to små søer/vandhuller i det åbne land, som begge er omgivet af agerland. Søen med nummer 11 ligner søerne med nummer 1, men her er den beregnede kvælstofdeposition væsentligt mindre.

For denne slags søer gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker søerne negativt. Søerne er som nævnt omgivet af agerland og der er derfor stor randpåvirkning af søerne. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke vil føre til tilstandsændring af søerne.

I forbindelse med førstebehandlingen af sagen, fremgår det af klage, at der er bekymring for naturen i det østlige Gørding. Lokaliteterne omfatter Verdensskoven, Fonager Bæk systemet og søerne i Verdensskoven. Klager mener bl.a. at kunne se tegn på eutrofiering af området.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at den kvælstofbelastning, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, der sker i de omtalte områder, ikke vil føre til at der sker tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, ulv, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

I forbindelse med førstebehandlingen af sagen, fremgår det af klage, at lokale borgere har set flere bilag IV arter i lokalområdet. Herunder odder, spidssnudet frø og salamander (antageligt stor vandsalamander, der er kendt i området). I klagen nævnes specifikt også beskyttelseshensynet til arter der er tilknyttet strømmende vand, herunder snæbel og grøn kølleguldsmed, som skulle være tilknyttet Holsted Å. Pigsmerling og bæklampret nævnes også, disse er dog ikke omfattet af bilag IV.

Generelt set vurderes det at vandløb, og dermed også de dyr og planter der lever i vandløbene, ikke påvirkes i væsentlig grad af kvælstofdeposition. Det er derfor også Esbjerg Kommunes vurdering at Holsted Å og Fonager Bæk ikke vil blive påvirket væsentligt af kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget og dermed heller ikke yngle- og rastesteder for odder, snæbel og grøn kølleguldsmed.

Med hensyn til spidssnudet frø og stor vandsalamander, som er kendt fra området, er disse tilknyttet stillestående vand uden fisk, dvs. søer og vandhuller. Der er flere søer omkring anlægget som er potentielt egnede ynglesteder. Esbjerg Kommune har konkret kendskab til Stor Vandsalamander ved lokalitet 10. Det er dog, som det fremgår herover, ikke kommunens opfattelse, at de omkringliggende søer påvirkes væsentligt af kvælstofdeposition på området som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets påvirkning af omgivende Natura 2000-områder, som følge af ammoniakfordampningen er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt, og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter, og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I beregninger på Annesmindevej 1 skal der ikke regnes med kumulation fra andre husdyrbrug jf. reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

⁶ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ – til brug i administration og planlægning

Geneafstanden beregnes i it-ansøgningen efter to metoder, henholdsvis den ny lugtberegning og FMK-vejledningen. Det er den længst beregnede geneafstand der skal overholdes.

Beregninger i it-ansøgningen for Annesmindevej 1 viser, at for både byzoneområde, lokalplanlagt område og enkeltbolig, er det den nye lugtvejledning, der giver anledning til den længste geneafstand. Beregningerne viser, at genekriteriet ikke kan overholdes til lokalplanlagt område og byzoneområde.

Beregningerne efter FMK-modellen viser, at geneafstanden ikke kan overholdes til lokalplanlagte område (Vest) og byzoneområde (Syd1), se områder på kort 5.

Ansøger har valgt at foretage en beregning af lugt efter OML-modellen. En beregning efter OML-modellen kan erstatte beregninger i it-ansøgningen, hvis der er tale om afvigende ventilationsforhold.

Anvendelse af OML-modellen

De standardiserede spredningsberegninger i it-ansøgningssystemet (ny lugtvejledning) kan efter ansøgers ønske erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen. OML-modellen er en atmosfærisk spredningsmodel, der på baggrund af den konkrete indretning af ventilationen på Annesmindevej 1 kan beregne, hvilken lugtkoncentration, der er hos henholdsvis nabobeboelse, lokalplanlagte områder, byzone mv.

Den standardiserede spredningsberegning, der er indeholdt i FMK-modellen, kan kun erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen, hvis der er meget afvigende ventilationsforhold (se husdyrvejledningen).

På Annesmindevej 1 er afkast fra de enkelte stalde samlet i ét afkast, hvilket afviger i forhold til standardventilation, hvor afkast normalt placeres jævnt over hele tagfladen.

For at vise, at der er tale om meget afvigende ventilationsforhold, har ansøger foretaget en konkret OML-beregning for ansøgt drift, og en beregning svarende til almindelige ventilationsforhold.

I bilag til miljøkonsekvensrapporten er medsendt en grafisk illustration, der viser lugtudbredelsen med hhv. den ønskede indretning af ventilationen og med standardventilation.

Kort 5: Lugtgeneafstande

Den grafiske illustration viser, at lugtspredningen med den ansøgte indretning af ventilationen ændres væsentligt sammenlignet med almindelige ventilationsforhold.

Af nedenstående tabel fremgår det også, at lugtniveauet i udvalgte målepunkter reduceres væsentligt.

	Standardberegning (OU/s)	Ansøgt lugtniveau (OU/s)	Reduktion (OU/s)
Annesmindevej 2	10	6	-4
Hejrskovvej 52	11	7	-4
Lokalplanlagt område Vest	11	7	-4
Lokalplanlagt område Nord	6	4	-2
Byzone Nord1	6	4	-2
Byzone Nord2	5	3	-2
Byzone Vest	5	3	-2
Byzone Syd1	6	4	-2
Byzone Syd2	6	3	-3

Tabel 2: Forskelle i lugtspredning.

Den grafiske illustration viser, at OML-beregninger med standardventilation giver en mindre lugtudbredelse end standardberegningerne i husdyrgodkendelse.dk. Det bekræfter – som konsulenten oplyser – at standardventilationen ikke er designet med det formål, at stille det ansøgte bedre.

Samlet set vurderes det, at der er tale om meget afvigende ventilationsforhold i forhold til almindelig praksis, da den konkrete indretning af ventilationen har en væsentlig betydning for lugtens udbredelse. OML-beregningen vurderes derfor at kunne erstatte standardberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Forudsætninger for beregninger:

På Annesmindevej 1 er der i dag 6 afkast. Afkastet i den nordligste stald ændres og erstattes af 2 afkast – afkast 1 og 2 på nedenstående kort. Der sker ingen ændringer i indretningen af øvrige afkast, dog vil højde af nogle afkast blive hævet til kip.

Kort 6: Placering af afkast

Afkast 1 indrettes med 7 afkast placeret tæt sammen i en cirkel, mens afkast 2 indrettes med 4 afkast placeret tæt sammen i et kvadrat. De tætsiddende afkast i hhv. afkast 1 og 2, er indtastet i OML beregningen som ét afkast.

For at tætsiddende afkast kan regnes som ét afkast er der en række forudsætninger, der skal være opfyldt⁷.

1. Afkastene skal være helt sammenlignelige med hensyn til afksthøjde, røggastemperatur og røggashastighed.
2. Afkastene skal ligge ganske tæt ved hinanden – dvs. at den frie afstand mellem yderkanter af naboafkast skal være mindre end ca. 20 % af den ydre diameter, og at flere end to afkast skal være samlet i et tilnærmet kvadrat eller cirkel.
3. Staldventilationen skal være mindst 7 m/s.

⁷ Afgørelse fra klagenævn 20/00420 dat. 9.2.2022

De afkast der samles i henholdsvis afkast 1 (7 afkast) og afkast 2 (4 afkast) har samme afksthøjde, temperatur og hastighed. Samtidig er røggashastigheden mere end 7 m/s.

Afkastene indrettes så den frie afstand mellem yderkanter af naboafkast er mindre end ca. 20 % af den ydre diameter. Den ydre diameter er 84 cm og afkastene skal således placeres med en afstand af max 16,8 cm. Det er oplyst, at afkast placeres med en afstand af 16 cm. Afkastene er placeret i en tilnærmet cirkel (afkast 1) eller kvadrat (afkast 2).

Den beskrevne indretning vurderes derfor at leve op til kriterier for, at tætsiddende afkast kan regnes som ét afkast. Ansøger har indsendt oplysninger der viser, at det også i praksis er muligt at indrette ventilationen med de tætsiddende afkast som forudsat i beregningerne.

En nærmere beskrivelse af afkastenes indretning mht. ventilationsydelse, lufthastighed, afksthøjde mv. fremgår af miljøkonsekvensrapportens bilag 4 "OML-beregning".

Esbjerg Kommune har foretaget en vurdering af de forudsætninger der indgår i OML-beregningerne, herunder bygningshøjde, placering af afkast, afksthøjde, indre og ydre diameter af afkast, temperatur, lugtemission og vægtet tyngdepunkt mv. Esbjerg Kommune vurderer, at de anvendte forudsætninger i beregningerne er korrekte

Der er samtidig foretaget en vurdering af ventilationsydelsen. Anlæggets kapacitet vurderes at være sammenlignelig med vejledende ventilationskapacitet, da kapaciteten ligger mellem 5% fraktil og 95 % fraktil. Dermed vurderes de anvendte standardlugtemissioner at være retvisende.

Resultatet af OML-beregningerne.

Modellen beregner hvilken lugtkoncentration, der findes i en given retning og afstand fra det vægtede tyngdepunkt for lugt.

På Annesmindevej 1 vurderes lugt i forhold til følgende enkeltboliger, byzone- og lokalplanlagte områder (se kort 7).

Kort 7: Placering af byzoneområder, lokalplanområder og enkeltboliger

Der er ingen samlet bebyggelse i landzone tættere på husdyrbruget end byzoneområderne eller de lokalplanlagte områder.

Kategori	Resultat	Krav jf. beskyttelsesniveau for lugt	Beskyttelsesniveau overholdt?
Eksisterende byzoneområde (Syd1)	4 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³	Ja
Eksisterende byzoneområde (Syd2)	3 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³	Ja
Eksisterende byzoneområde (Vest)	3 OU _E /m ³ Punkt C: 3 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³	Ja
Eksisterende byzoneområde (Nord1)	4 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³	Ja
Eksisterende byzoneområde (Nord2)	3 OU _E /m ³	5 OU _E /m ³	Ja
Lokalplanlagt område (Vest1)	7 OU _E /m ³ Punkt A og B: 5 OU _E /m ³	7 OU _E /m ³	Ja
Lokalplanlagt område (Nord)	4 OU _E /m ³	7 OU _E /m ³	Ja
Enkeltbolig, Hejrskovvej 52	7 OU _E /m ³	15 OU _E /m ³	Ja
Enkeltbolig Annesmindevej 2	6 OU _E /m ³	15 OU _E /m ³	Ja

Tabel 3: Resultat af OML-beregning

Af ovenstående tabel ses det, at svineproduktionen på Annesmindevej 1 overholder husdyrlovens genekriterier for lugt. Det vurderes derfor, at staldanlæggene ikke vil

medføre væsentlige lugtgener for omkringboende. Lugt vil kunne registreres uden for geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Desuden stilles der vilkår til de forudsætninger, der indgår i OML beregningen, herunder vilkår til indretning af afkast, placering af afkast og afkasthastigheden.

Som tidligere nævnt stilles der også vilkår til dyretypen og produktionsarealets størrelse, hvilket sikrer at lugtemissionen ikke overstiger det niveau, der indgår i beregningen. Der stilles samtidig vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da minimering af lugtgener erfaringsmæssigt er afhængig af god staldhygiejne.

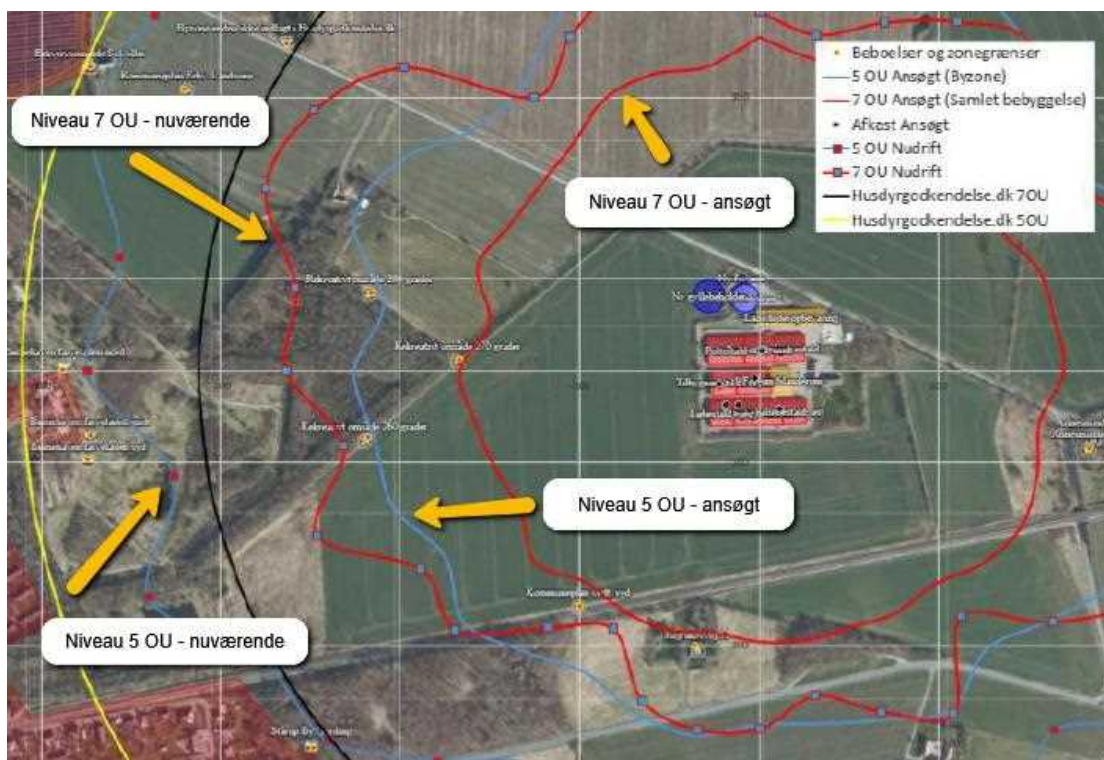
Forskel i lugtens udbredelse med ændring af ventilationsanlæg

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at der er foretaget beregninger af lugtens udbredelse før og efter ændring af ventilationsanlægget.

Esbjerg Kommune har ved tilsyn i 2018 konstateret, at de nuværende ventilationsafkast ikke har den højde, som der er stillet vilkår om i miljøgodkendelsen fra 2013. Efter dialog med husdyrbruget om at få forholdene bragt i orden, indsender husdyrbruget i maj 2019 en ansøgning (nærværende ansøgning som nu genbehandles), hvor der bl.a. søges om at ændre ventilationen.

Nedenstående figur viser lugtens udbredelse med den indretning af ventilationen, som der i dag er på ejendommen. Det vil sige den lugt, der i dag opleves af de omkringboende, og hvor lugtens udbredelse er større end det, som er godkendt i miljøgodkendelsen fra 2013.

Figuren viser også, hvordan lugten udbredes, når ventilationen er ændret som ansøgt.

Kort 8: Nuværende og fremtidig udbredelse af lugt

De blå linjer viser et lugtniveau på 5 OU/s, som er det maksimale lugtniveau, der må være i byzoneområde. De røde linjer viser et lugtniveau på 7 OU, som er det maksimale lugtniveau, der må være i det lokalplanlagte område.

Figuren viser, at den ansøgte indretning af ventilationen vil betyde en mindre udbredelse af lugten i forhold til den drift, der er på husdyrbruget i dag.

Der foreligger ingen grafisk illustration der viser, hvordan lugten udbreder sig, hvis ventilationen var indrettet i overensstemmelse med miljøgodkendelsen fra 2013, og foderladen ikke var indrettet som stald.

Af nedenstående tabel fremgår det i stedet, hvilket lugtniveau der i miljøgodkendelsen fra 2013 er beregnet til hhv. nærmeste enkeltbolig og lokalplanlagte område og til byzoneområder. Samtidig er angivet det lugtniveau, der nu søges om.

Lugtniveau	Miljøgodkendelse 2013	Ansøgt
Enkelt bolig – Hejrskovvej 52	9 OU/m ³	7 OU/m ³
Nærmeste lokalplanlagt område (rekreativt område)	7 OU/m ³ *	7 OU/m ³
Byzoneområder	4-5 OU/m ³	3-4 OU/m ³

Tabel 4: Sammenligning af lugtniveau. * Aflæst i retning 270 grader.

Af tabellen fremgår det, at lugtens udbredelse i ansøgt drift, er på samme eller lavere niveau end den udbredelse af lugten, der forventelig ville være med den godkendte indretning af ventilationen.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet. Det er oplyst, at udslusning af gylle sker hyppigt, da biogasanlægget afhenter gyllen til afgang. Udslusning af gyllen sker til den lille fortank, der ligger vest for farestalden. Fra denne fortank pumpes gyllen videre til den større fortank, der ligger placeret ved vejen. Pumpningen af gyllen sker kun forud for flytning eller udbringning.

Det er tidligere oplyst, at der pumpes gylle fra stalden til gyllebeholder 1-2 gange ugentligt. Pumpningen tager ca. 1 time og foregår mellem kl. 6 – 15. Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning og udbringning.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke adgangsveje der skal benyttes ved til- og fra-kørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og fra-kørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transportere, som forventes at være uændret i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og fra-kørselsforhold.

Esbjerg kommune kan yderligere oplyse, at der i forbindelse med behandlingen af miljøgodkendelsen fra 2019 blev oplyst, at der forventes ca. 340 transportere med afhentning af gylle til biogas og ca. 230 transportere i forbindelse med udbringning af gylle på landbrugsarealerne.

Der sker løbende afhentning af gylle til biogasselskab, som også leverer gyllen retur. Udbringning af gylle sker hovedsageligt i løbet af foråret, men også i mindre grad hen over sommer og eventuel tidlig efterår.

Der er pt. to adgangsveje til bedriften, og der søges i forbindelse med nærværende ansøgning om miljøgodkendelse om overkørselstilladelse til en ny adgangsvej. Behandling af ansøgningen om ny overkørselstilladelse sker i særskilt sag, som varetages af Vej & Park, Esbjerg Kommune.

Der er ingen nabobeboelser tæt på de anvendte adgangsveje, og det vurderes derfor, at der ikke vil være væsentlige gener ved nabobeboelser fra ind- og udkørsler på de interne transportveje.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd, at transportere til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Det vurderes, at der ikke er nogen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften, som vil blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og ensilering kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjkluder på et husdyrbrug er bl.a. ventilation, pålæsning af dyr, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjkluder på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjkluderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Husdyrbrug af denne størrelse (IE-brug) skal jf. reglerne reducere støvemissioner fra staldanlæg enten ved at reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningsystem.

På husdyrbruget foregår opbevaring og håndtering af foder indendørs i lukkede bygninger. Derudover fodres de fleste dyr med vådfoder (bortset fra smågrisene). Yderligere er der installeret overbrusningsanlæg i staldene. Disse tiltag er med til at reducere evt. støvemission.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Esbjerg Kommune kan yderligere oplyse, at den nordligste bygning (lade/foderopbevaring) tættest på Annesmindevej er en lukket bygning uden vinduer. Husdyrbruget er desuden omgivet af en jordvold og læhegn, som alt sammen er med til at skærme for lyspåvirkning af omgivelserne. Ydermere er der over 200 m til nærmeste nabo.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende:

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne på Annesmindevej 1 er beliggende i en afstand af over 200 m fra nærmeste sø og over 600 m til vandløb. Samtidig er ejendommen omkranset af en jordvold og beplantning. Denne jordvold ønskes flyttet/udvidet, så den nye gyllebeholder ligeledes ligger indenfor volden.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde, skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne på Annesmindevej 1 er beliggende mere end 100 m fra vandløb og søer og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader, er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere. Ansøger har, som ovenfor beskrevet, frivilligt foretaget denne sikring. Ved evt. gylleudslip vil gyllen blive bremset af jordvolden, hvor det kan opsamles.

Der er udarbejdet en beredskabsplan hvor indsatser ved evt. gylleudslip er beskrevet.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, stilles der vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Formålet er at forebygge uheld og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Esbjerg Kommune vurderer, at de generelle regler er tilstrækkelige til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser. Der stilles derfor alene vilkår om, at der ved ophør af driften af husdyrproduktion skal ske en tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg mm. og at affald skal bortskaffes.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at hvis der på husdyrbruget anvendes eller frigives farlige stoffer, skal dette begrænses mest muligt, for at undgå risiko for forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Olietanke er omfattet i olietankbekendtgørelsen⁸ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget er indrettet og drives på en sådan måde, at vandforbruget minimeres mest muligt. Der stilles vilkår om årlig registrering af vand- og energiforbrug samt årlig gennemgang af ventilationsanlæg.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingseget affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁹.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

⁹ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal ammoniakemission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- De valgte staldsystemer
- Teltoverdækning af de store gyllebeholdere

Der stilles vilkår til de valgte staldsystemer og til teltoverdækning af gyllebeholderne.

På ejendommen var der oprindeligt installeret et kemisk luftrensingsanlæg (ammoniakrensingsanlæg) - MHJ Agroteknik ScanAirclean. Luften fra stalden blev renset ved, at ventilationsluften ledes gennem et filter, som overrisles med en svovlsyreopløsning. Derved opsamles ammoniak fra luften.

Denne teknologi var på daværende tidspunkt godkendt af Miljøstyrelsen, som miljøteknologi til at reducere ammoniakfordampningen. Luftreanseanlægget kræver, at luften samles forinden det ledes til luftreanseanlægget. På Annesmindevej 1 blev luften samlet via kanaler i loftsrummet, hvor luften blev ledt gennem luftrenseren inden luften blev udledt til omgivelserne via fælles afkast fra stalden.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastlægger krav til det maksimale niveau for ammoniakfordampning, som kan nås ved at bruge den bedst tilgængelige teknik (BAT krav), dvs. den miljøeffekt der er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift. Der fastlægges et niveau både for nye stalde og for eksisterende stalde.

For eksisterende stalde fremgår det af bekendtgørelsen, at ved en ansøgning om godkendelse skal kravet til den maksimale fordampning genberegnes. Det fremgår også, at hvis et vilkår i en gældende godkendelse omfatter en teknologi, som ved genberegningen ikke er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, så skal BAT kravet reduceres, så effekten af teknologien ikke indgår i beregningen.

Det kemiske luftrensingsanlæg fra ScanAirclean er ikke længere optaget på miljøstyrelsens teknologiliste.

På miljøstyrelsens teknologiliste fremgår der tre producenter af kemisk luftrensning: Agrifarm Agri Airclean, Munters MAC 1 og Munters MAC 2.

Teknologien fra Agrifarm Agri Airclean er et luftrensesystem, der skal anvendes i kombination med en særlig staldindretning, hvor der udsuges luft via staldgulvet og hvor luften efterfølgende ledes til luftrenseren. Denne teknologi kan derfor ikke implementeres på Annesmindevej 1, hvor der primært er tale om eksisterende stalde, og hvor staldene ikke er indrettet efter det særlige staldkoncept.

Teknologierne fra Munters MAC 1 og MAC 2 er ikke teknologier, som umiddelbart kan installeres på loftet af de eksisterende bygninger, hvor det tidligere luftrensingsanlæg fra ScanAirclean er placeret. Det er samtidig ikke muligt at koble teknologierne sammen med det nuværende ventilationssystem.

Det vurderes, at ingen af de tre teknologier på teknologilisten er sammenlignelige med teknologien fra ScanAirclean. Hvis husdyrbruget skulle installere disse teknologier, vil det kræve omfattende ombygninger af det eksisterende anlæg.

Miljøstyrelsen har via husdyrhelpdesken svaret på et spørgsmål om en kemisk luftrenser fra producenten Bovema, som heller ikke længere fremgår af miljøstyrelsens teknologiliste. Miljøstyrelsen udtaler her, at BAT kravet skal fastsættes således, at den kemiske luftrenser ikke længere indgår i BAT kravet.

Miljøstyrelsen har, som følge af en fornyet henvendelse vedr. tolkning af ovennævnte svar pga. af nærværende sag den 19.02.2020 svaret følgende¹⁰:

"I forbindelse med sagsbehandling af en ny miljøgodkendelse skal kommunen fastlægge et konkret BAT-niveau. Det er korrekt og i overensstemmelse med det henvisede svar af 8.2.2019 <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/bat/miljoeteknologi-i-eksisterende-stalde/> at hvis en teknologi ikke længere er på teknologilisten, beregnes den samlede relative effekt af de øvrige virkemidler og miljøteknologier i forbindelse med fastlæggelsen af det konkrete BAT-niveau for ammoniakemissionen på det eksisterende anlæg.

Det samlede BAT-krav til den ansøgte produktion, består derefter af BAT-krav til den nye del af anlægget (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, tabel 4) og BAT-kravet til den eksisterende del af anlægget, hvor det vilkår, der findes om at anvende en miljøteknologi, der ikke længere er på teknologilisten, bortfalder (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3, afsnit 2.1.2)."

På baggrund af bekendtgørelsens regler og vejledende udtalelser fra Miljøstyrelsen, er BAT-kravet i ansøgningen på Annesmindevej derfor beregnet ud fra, at der ikke er luftrensingsanlæg på husdyrbruget. Beregninger i it-ansøgningen viser, at BAT kravet er overholdt.

Da BAT kravet vurderes at være overholdt, og da beskyttelsesniveauet for belastning af naturområder med ammoniak er overholdt (se afsnit herom) har Esbjerg Kommune ikke været i dialog med ansøger om at finde alternative løsninger til at reducere ammoniakfordampningen.

¹⁰ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/bat/tolkning-af-helpdeskens-svar-af-0822019/>

Regler for IE-husdyrbrug

Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2. Husdyrbruget på Annesmindevej 1 er et IE-husdyrbrug.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017¹¹. For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen:

1. Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Kravet om miljøledelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Den ansvarlige på husdyrbruget skal formulere en miljøpolitik og der skal fastsættes konkrete miljømål. Den ansvarlige kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

IE-husdyrbrug skal have miljøledelse fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget bliver godkendt. Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med de årlige indberetninger og det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

Husdyrbruget har et miljøledelsessystem, som er indberettet jf. reglerne, og der følges op på dette i forbindelse med miljøtilsyn.

2. Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er bl.a. reguleret via gældende afstands-krav, og de beskyttelsesniveauer der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke er behov for særlige vilkår for at begrænse transport af dyr, materialer og husdyrgødning eller for at tage hensyn til den fremtidige udvikling af husdyrbruget.

¹¹ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik) -konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr. Formålet er at undgå uheld og utilsigtet forurening.

Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende oplæringsmateriale, som husdyrbruget kan tage udgangspunkt i.

Husdyrbruget har i forbindelse med den årlige indberetning til kommunen indsendt oplæringsplan for personalet.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Hensigten med den forebyggende plan er at minimere risikoen for forurening. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende materiale med et eksempel på, hvordan en kontrolplan kan udformes.

Der er også krav om, at husdyrbruget udarbejder en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld. På Esbjerg Kommunes hjemmeside findes en skabelon for en beredskabsplan, hvor der kan laves et oversigtskort i en GIS-baseret løsning.

I forbindelse med den årlige indberetning til kommunen, er der indsendt dokumentation for kontrol og vedligehold. Der er ligeledes indsendt beredskabsplan.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring af m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleves i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen.

3. Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof der udskilles med husdyrgødningen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein, eller et eller flere fodertilsætningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Husdyrbruget anvender fasefodring til søer, slagtesvin og smågrise.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

4. Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurenede regnvand som rens vand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

Husdyrbruget har installeret vandbesparende drikkevandssystemer, stalde sættes i blød forud for vask, og der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

For at holde fokus på vandforbruget, stilles der vilkår om, at der skal ske en årlig registrering af vandforbruget, og disse registreringer skal gemmes i 5 år.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmeindvinding.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

Der er undertryksventilation i staldbygningerne. Ved undertryksventilation er der ikke mekanisk luftindtag, men kun mekanisk ventilationsafkast. Ventilationsanlægget er fugt- og temperaturstyret og fuldautomatisk reguleret og efterses løbende for driftsforstyrrelser. Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser, og anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

For at holde fokus på energiforbruget, stilles der vilkår om, at der skal ske en årlig registrering af energiforbruget, og disse registreringer skal gemmes i 5 år.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energiudnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

5. Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal mødding- og ensilagepladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der kan sættes vilkår til indretning af husdyrbruget, så de forurenende områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktionen af spildevand. Samtidig kan der fastsættes vilkår der sikrer minimering af vandforbrug, så mængden af spildevand reduceres.

Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er behov for særlige vilkår til at minimere mængden af spildevand

6. Lugt- og støjemissioner:

I medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at der skal foretages en vurdering af det ansøgtes påvirkning af omgivelserne i forhold til lugt-, støj- og støvgener. I denne vurdering indgår husdyrbrugets placering i forhold til naboer, hvilke aktiviteter på husdyrbruget der kan medføre gener samt hvorledes eventuelle gener kan reduceres.

Vurderingen fremgår af de respektive afsnit i nærværende godkendelse. Ved at følge de stillede vilkår i godkendelsen, vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

7. Støvemissioner:

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlægget reduceres. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningssystem.

Behandling ved den umiddelbare kilde kan f.eks. ske ved anvendelse af grovere strøelse, sprede frisk strøelse med hånden, ad libitum-fodring, vådfoder, foderpiller mv. Støvreduktion kan også ske i staldanlægget ved f.eks. at sprøjte med vandtåge eller olie, eller afgangsluften kan behandles ved et luftrensningssystem.

På husdyrbruget foregår opbevaring og håndtering af foder indendørs i lukkede bygninger. Derudover fodres de fleste dyr med vådfoder (bortset fra smågrisene). Yderligere er der installeret overbrusningsanlæg i staldene. Disse tiltag er med til at reducere evt. støvemission.

Husdyrbruget følger gældende lovgivning, og vurderes således at leve op til anvendelse af BAT.

8. Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning. I praksis omrøres gyllebeholdere derfor kun forud for udbringning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ligesom der også er krav om, at gyllebeholdere skal kontrolleres hvert 10 år af en autoriseret kontrollant.

Der er desuden krav om, at gyllebeholdere der er placeret således, at der er risiko for afstrømning til vandløb og søer i forbindelse med uheld skal kontrolleres hvert 5 år, have monteret alarmsystem og i nogle tilfælde også beholderbarrierer.

BAT konklusionen angiver også, at der årligt bør foretages et eftersyn af beholderen. Dette er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via reglerne om plan for kontrol og vedligehold.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

9. Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

10. Ammoniakemission

De teknikker og niveauer for ammoniakemission der fremgår af BAT konklusionen er indarbejdet i husdyrbrugloven, som fastsætter et generelt beskyttelsesniveau for ammoniak (jf. ovenstående afsnit om BAT og ammoniakemission). Ved at overholde dette beskyttelsesniveau vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

Ophør

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, hvilke foranstaltninger der vil blive truffet ved ophør af driften af husdyrbruget.

Esbjerg Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal tømme og rengøre produktionsanlæg, husdyrgødning- og foderopbevaringsanlæg og at miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning.

Endvidere gælder det i medfør af § 51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2.

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt.

Udvidelse af produktionsarealet finder sted i eksisterende bygning, og derfor er en alternativ placering til staldudvidelsen ikke overvejet, da dette økonomisk ikke vil være proportionalt.

Der er ikke overvejet alternative placeringer for den nye gyllebeholder (3.500 m³), da afstandskrav er overholdt.

Der er overvejet alternative placeringer for den lille gyllebeholder (fortank). Disse placeringer er nærmere beskrevet i afsnittet om dispensation fra afstandskrav.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) den 27. juni 2022 og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 25. maj 2022.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. kommunen har i forbindelse med annonceringen modtaget flere bemærkninger til ansøgningen.

Bemærkningerne/bekymringerne vedrører følgende forhold:

1. Lugtgener
2. Ammoniakudledning
3. Helbredsmæssige problemer for omboende

De indkomne bemærkninger har været inddraget i udarbejdelsen af forslaget til miljøgodkendelse i det omfang, der har været grundlag herfor som følger:

Ad 1:

Der er foretaget en vurdering af lugt efter de regler der gælder i husdyrbrugloven. Der er foretaget en OML-beregning som viser, at udvidelsen kan gennemføres uden at omboende vil blive påvirket af væsentlige lugtgener.

Ad2:

Der er foretaget vurdering af ammoniak fra husdyrbruget. Beregninger i ansøgningen viser, at det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak i husdyrbrugloven er overholdt.

Ad 3:

Helbredsmæssige årsager er ikke et hensyn, der kan indgå i vurdering af en ansøgning efter husdyrbrugloven.

Miljø- og Fødevareministeriet har i 2020 oplyst, at de er i gang med at lave en fuldstændig gennemgang af eksisterende videnskabelige undersøgelser af helbredseffekter relateret til husdyrbrug. Miljø- og Fødevareministeriet vil i første omgang afvente resultatet af denne gennemgang og derefter vurdere, om der er anledning til at kigge nærmere på reguleringen af store husdyrbrug.

Høring af udkast til afgørelse

Et udkastet til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Annesmindevej 1, 6690 Gørding har været i offentlig høring i perioden fra den 12. september til den 26. oktober 2022.

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt til alle omboende indenfor en afstand af 1.025 m fra husdyrbruget. Udkastet er også sendt til diverse organisationer og foreninger og udkastet inklusiv ansøgningsmateriale har været annonceret på Esbjerg Kommunes høringsportal.

I forbindelse med høringen har kommunen modtaget et høringssvar. Høringssvar er fra ejer af ejendommen Sdr. Lourupvej 24, som ligger ca. 480 m nordøst for husdyrbruget. Bemærkningerne i høringssvaret relaterer sig til følgende emner:

- Omfang af vurderinger
- Produktionsarealets størrelse
- Lugt
- Ammoniak og "Bedst Tilgængelige Teknik (BAT)"

Nedenfor er der foretaget en nærmere præsentation af bemærkningerne fra Sdr. Lourupvej 24 og Esbjerg Kommunes vurdering heraf.

Omfang af vurderinger

Synspunkt

Sdr. Lourupvej 24 spørger til, om kommunen har genberegnet samtlige klagepunkter og ikke kun det klagepunkt (lugt), som Miljø- og Fødevarerklagenævnet tager stilling til i deres afgørelse nr. 20/00420.

Vurdering

Esbjerg Kommune bekræfter, at der er foretaget en fornyet vurdering af alle de miljøforhold, som der skal vurderes på i henhold til husdyrbruglovens regler.

Produktionsarealets størrelse

Synspunkt

Sdr. Lourupvej 24 har en række kommentarer til størrelse af stalde og produktionsareal og har det synspunkt, at der bør foretages en manuel opmåling af stalde og en uvildig beregning af produktionsarealets størrelse, da dette kun er målt op ud fra tegninger. I bemærkningerne omtales størrelse på bygninger, som er oplyst i tidligere godkendelser. Her er der tale om oplysninger om bygningernes ydre areal.

Vurdering

Størrelse af bygningernes ydre areal er uden betydning for de beregninger, som foretages i ansøgningssystemet. Ansøgningssystemet beregner alene miljøpåvirkningen ud fra selve produktionsarealets størrelse.

Produktionsarealet er det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning.

Ansøgers konsulent har i forbindelse med udarbejdelse af ansøgningen været på ejendommen og har foretaget en opmåling af alle stalde. På baggrund af opmålingerne er der udarbejdet tegninger over produktionsarealet, som er vedlagt ansøgningen.

Esbjerg Kommune har desuden foretaget et tilsyn på ejendommen d. 17. juni 2022. Her er der foretaget en vurdering af, om de oplyste staldsystemer i ansøgningen, er korrekte og der er foretaget stikprøveopmålinger af produktionsarealer i de forskellige staldafsnit. Tilsynet gav ikke anledning til bemærkninger.

Det er således Esbjerg Kommunes udgangspunkt, at produktionsarealets størrelse er angivet korrekt i ansøgningen og at beregninger i ansøgningssystemet dermed er foretaget på korrekt grundlag.

Lugt

Synspunkt

Sdr. Lourupvej 24 bemærker, at genekriteriet for lugt ikke er overholdt i forhold til Annesmindevej 2 og industriområde og at Annesmindevej 2 er meget berørt af nuværende lugtgener. Der henvises til figur på side 27 i udkastet til miljøgodkendelsen.

Samtidig spørges der til godt landmandskab og bemærkes, at et luftrensingsanlæg vil reducere ammoniakfordampningen væsentligt og at ammoniak lugter. Sdr. Lourupvej 24 stiller stort spørgsmålstejn til lugtgenegrænseværdierne, da der opleves lugt fra produktionen i dag.

Vurdering

Esbjerg Kommune har foretaget en vurdering af lugt. Beregninger viser, at lugtgenekriteriet er overholdt til alle områdetyper. Der er forskellige krav til hvor meget lugt der kan tillades, alt afhængig af om der er tale om enkeltbolig i landzone, lokalplanlagt område eller byzoneområde. Dette kan muligvis være årsagen til, at figuren på side 27 i udkastet til miljøgodkendelse er misforstået, så den læses som om, at lugtgenekriteriet ikke er overholdt.

Det luftrensingsanlæg der tidligere har været installeret på Annesmindevej 1, har ikke haft en dokumenteret lugtreducerende effekt. I tidligere miljøgodkendelser er der derfor heller ikke medregnet nogen lugtreducerende effekt.

Husdyrbruget søger om at ændre ventilationsafkast, da den nuværende indretning ikke er i overensstemmelse med vilkår i tidligere godkendelser. Det kan derfor ikke udelukkes, at beskyttelsesniveauet for lugt reelt ikke er overholdt på nuværende tidspunkt.

Ammoniak

Synspunkt

Sdr. Lourupvej 24 mener ikke, at BAT krav er overholdt. Samtidig undrer Sdr. Lourupvej 24 sig over, at ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen i Ribe Amt afgørelse fra 2005 blev beregnet til 376 kg NH₃-N, mens den nu beregnes til 148,3 kg NH₃-N.

Sdr. Lourupvej 24 sætter spørgsmålstejn ved om det er umuligt at etablere luftrensning.

Vurdering

Esbjerg Kommune har foretaget en vurdering af, hvorvidt BAT krav er overholdt. Denne vurdering er nærmere beskrevet i afsnittet "Bedst Tilgængelige Teknik (BAT)" i miljøgodkendelsen. Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at BAT krav er overholdt i den konkrete ansøgning.

Da BAT kravet vurderes at være overholdt, og da beskyttelsesniveauet for belastning af naturområder med ammoniak er overholdt, har Esbjerg Kommune ikke været i dialog med ansøger om at finde alternative løsninger til at reducere ammoniakfordampningen.

Der henvises til beregninger af ammoniakfordampningen fra gyllebeholder fra 2005. I amternes tid beregnede amterne ammoniakfordampning efter en anden beregningsmodel (kaldet amtsregnearket), end den model der benyttes i dag. Den model

der anvendes i dag, er indarbejdet i det elektroniske ansøgningssystem, og er baseret på nyeste viden. Dette er årsagen til forskellen mellem de to beregnede tal.

Bilag 1: Landskabsvurdering

Landskabsanalyse, Annesmindevej 1

Projektbeskrivelse

Der etableres

- En fortank/gyllebeholder på 46 m² i grå betonelementer op til ca. 2 m over terræn. Den landskabelige påvirkning herfra vurderes at være bagatelagtig og fokus er derfor ikke på denne i landskabsvurderingen.
- En gyllebeholder på ca. 996 m² (ca. 3.500 m³) i grå betonelementer. Den vil være 2-2,5 m over terræn og med grå teltoverdækning. Top af teltoverdækning er ca. 10-11 m over terræn.

Anlægget er omgivet af en vold mod vest og nord. Ansøger oplyser, at volden vil blive tilpasset, således at den dækker vest og nord om begge gyllebeholderne. Mod syd findes læhegn bestående af løvfældende træer.

Kortet herunder viser placeringen af det ansøgte og de øvrige bygninger.

Kort A: Placering af det ansøgte byggeri

Bindinger

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-250 Landområde omkring Sdr. Lourup" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl

og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssig karakter uden behov for større udbygning.

Der er ingen landskabsbindinger jævnfør kommuneplan 2022-2034 udover at husdyrbruget er beliggende inden for et landskabskarakterområde nr. 561.08 Gørding.

Karakterområdet er gennemgående robust, hvilket vil sige, at karakterområdet ikke er sårbart overfor etablering af større tekniske anlæg, bebyggelse, skovrejsning eller etablering af læhegn, terrænregulering, sammenlægning af marker mv. dog med undtagelse af karakterområdets yderkanter. Husdyrbruget på Annesmindevej 1 er beliggende ca. 1 km syd for Holsted Å og ligger således ikke på kanten af karakterområdet.

Topografi

Det ansøgte er beliggende i kote 28-30 på Holsted Bakkeø. Syd for det ansøgte, falder terrænet mod mindre eng og moseområder. Der er derfor en større lavning mod syd faldende til kote 17. Faldet er dog ikke påfaldende stejlt. Mod nordøst stiger terrænet med et højdepunkt i kote 36 m i en afstand af ca. 800 m.

Generelt er der dog tale om et relativt fladt terræn i den sydlige del af Holsted Bakkeø, dvs. på resterne af et morænelandskab fra forrige istid.

Da der er tale om et landskab uden meget terrænmæssig variation, vurderes der ikke at være markante naturlige højdepunkter i nærområdet, hvorfra gyllebeholderen særlig vil kunne ses.

Bevoksning/sløring af indsig

Ejendommen på Annesmindevej 1 er beliggende i et typisk landbrugslandskab med spredtliggende gårde i relativt fladt terræn. På trods af enkelte læhegn og småbeplantninger virker landskabet åbent.

Annesmindevej 1 er hovedsageligt synlig fra Annesmindevej fra nordvest og Fonaervej fra sydøst, idet omkringliggende beplantning skærmer ejendommen fra sydvest og nordøst.

Bevoksningen i området består af små skove og enkelte læhegn. Beplantningen i området er afgørende for at der kun i begrænset omfang er indsiget til anlægget fra Gørding.

Det gamle gårdanlæg er omkranset af en vold mod vest og et læhegn syd for stalene. Den ansøgte udvidelse ligger uden for den eksisterende vold.

Det ansøgte medfører, at der etableres ny vold omkring gyllebeholderne. En principskitse af voldens nye forløb ses på kortet herover.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er kendetegnet ved mindre, spredt bebyggelse og tætheden til Gørding by. Der er få større gårdanlæg. Ansøgers gård er blandt de største i området. Det vurderes at den beskudte udbygning af gårdanlægget ikke vil ændre ved bebyggelsesstrukturen i området.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Det nærmeste infrastrukturelle element er Annesmindevej, der løber langs nord siden af ejendommen Annesminde fra Gørding By i øst-sydøstlig retning. Afstanden mellem gyllebeholder og vejen er ca. 32 m.

Ansøgers ejendom er beliggende ca. 500 m øst for Gørding by og 250 m nord for Esbjerg-Lunderskov banen. Beplantningen øst for Gørding by sikrer, at der er begrænset indsigt til det ansøgte fra byen.

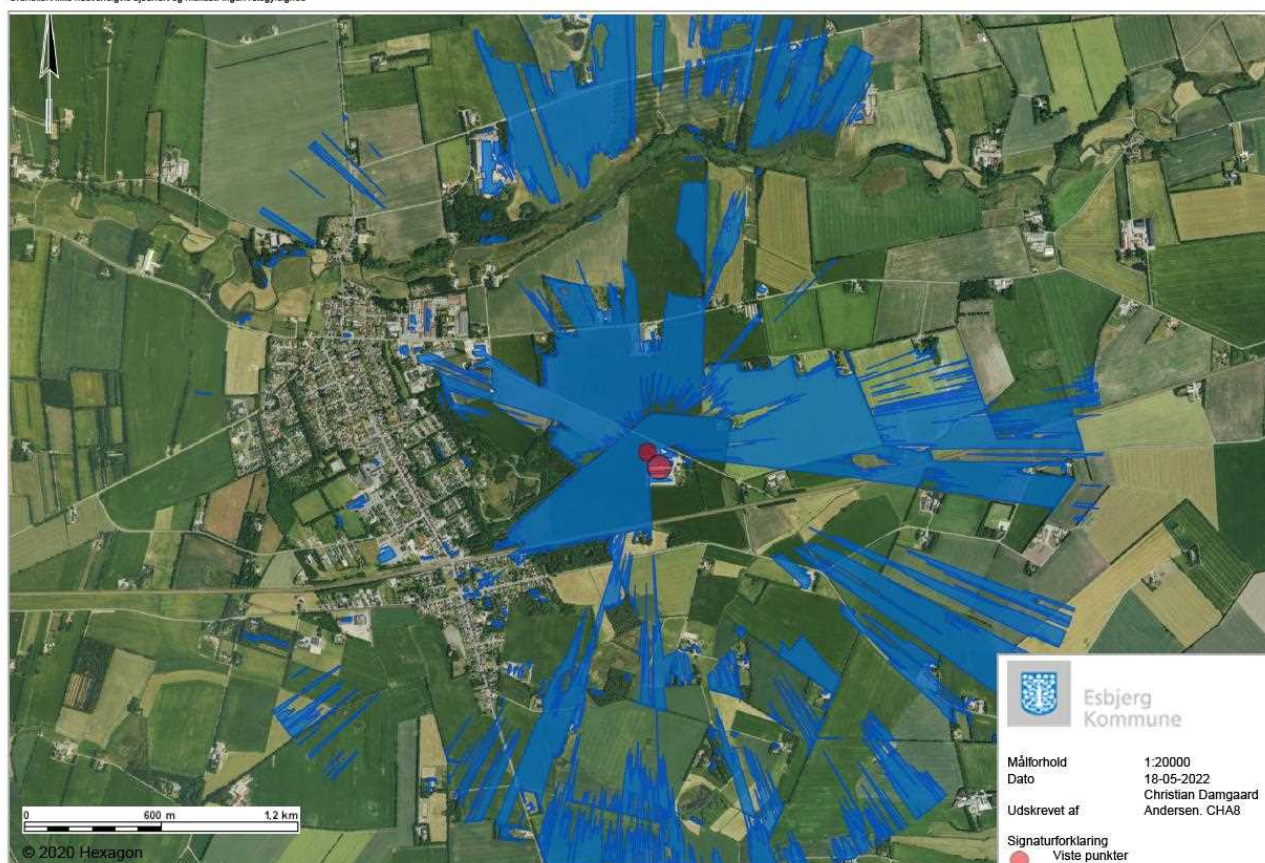
Fra nord er der imidlertid ingen afskærmende hegn eller beplantninger.

Synlighedsberegning:

Esbjerg Kommune har vha. af et værktøj baseret på Danmarks højdemodel foretaget en beregning, der illustrer hvor synlig den ansøgte gyllebeholder med teltoverdækning er i landskabet inden for en radius af 3 km, se kort B. Værktøjet beregner synligheden af et punkt med en angivet specifik højde.

Beregningen viser, at gyllebeholderen med teltoverdækningen primært er synlig i landskabet inden for de nærmeste 300-400 m afstand herunder fra Annesmindevej nordvest for anlægget og jernbanen umiddelbart mod syd. Nogle steder kan anlægget ses på længere afstand bl.a. fra vejene Jernvedvej, Sdr. Lourupvej og Lourupvej nord for Holsted Å.

Grundkort ikke nødvendigvis ajourført og målfast. Ingen retsmyndighed

Kort B: Synlighedsberegning (gyllebeholder er synlig fra blå område)

Kulturforhold

Umiddelbart nord og øst for det ansøgte findes der beskyttede sten- og jorddiger. Foruden dette er der ingen væsentlige kulturforhold i umiddelbar nærhed af det ansøgte. Nærmeste fredede areal er Kirkefredning ved Gørding Kirke ca. 1,5 km mod nordvest.

Sårbarhed

Området er jf. karakterkortlægningen sårbart overfor større tekniske anlæg i, eller på kanten af karakterområdet, dvs. ved lavningerne ned mod vandløbene. Gårdanlægget er ikke beliggende på kanten af sådan en lavning og har ikke en dominerende placering i landskabet.

Landskabet er sårbart over for nye store anlæg der placeres i nærhed til de stedlige veje. En gyllebeholder giver ikke som andre driftsbygninger mulighed for at tilpasse denne mht. materialer og farver. Derfor bør der etableres afskærmende beplantning ud mod vejen og mod vest, så anlæggets landskabspåvirkning nedtones.

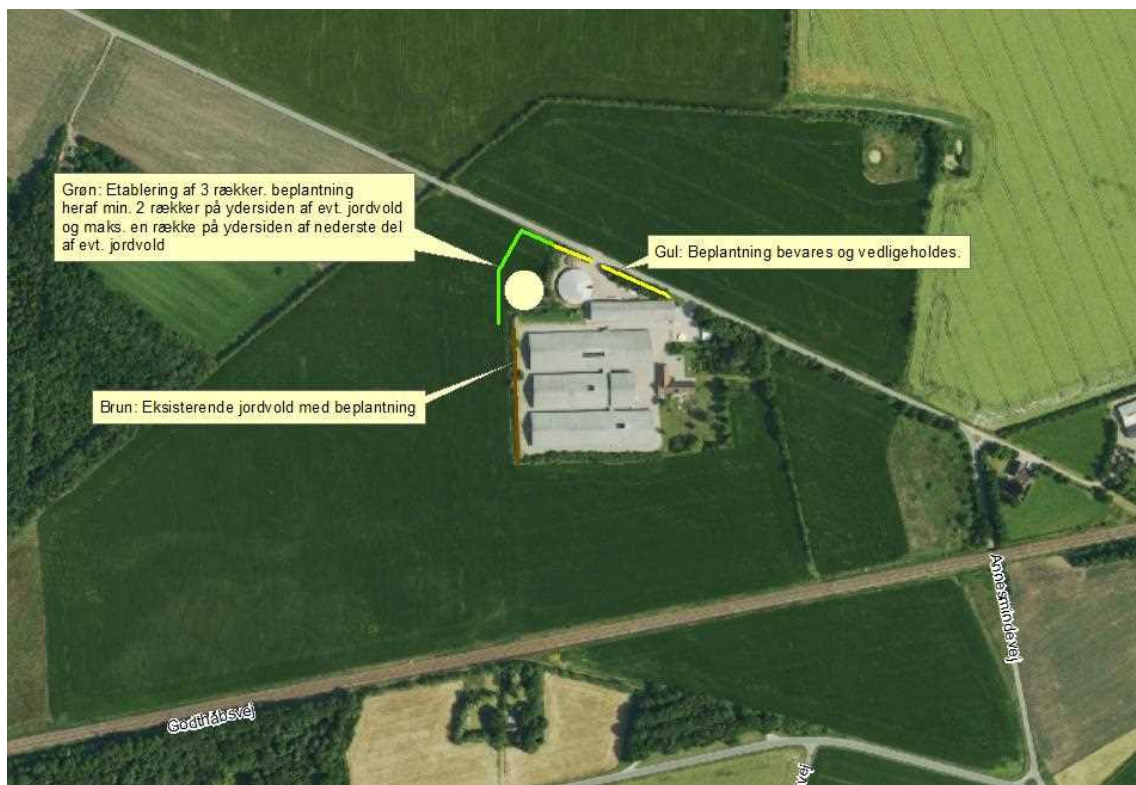
Konklusion

Det vurderes, at udbygningen af gårdanlægget overordnet set vil medføre en begrænset merpåvirkning det stedlige landskab, idet gyllebeholderen opføres i tilknytning til eksisterende gyllebeholder og driftsbygninger, hvor gyllebeholderen falder i med / afskærmes af de øvrige driftsbygninger på ejendommen.

Gylleholderens placering helt ud mod Annesmindevej bevirker dog, at anlægget uden afskærmning vil medføre en vis merpåvirkning i det nære landskab omkring gårdanlægget særligt ved færdsel ad Annesmindevej.

Vilkår til det ansøgte

For at reducere landskabspåvirkning stilles der vilkår om etablering af 3 rækker afskærmende beplantning vest og nord for gyllebeholderen. Plantning af træer og buske på jordvolden kan føre til vandmangel med ringe vækst til følge, og derfor stilles der vilkår om at mindst to af de tre rækker skal plantes på ydersiden af jordvolden. Den sidste række kan plantes på voldens nedre del.

Kort C: Beplantningsplan

Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Miljøkonsekvensrapport

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbruget på
Annesmindevej 1
6690 Gørding

Udarbejdet af

SvineRådgivningen

Juni 2022

Datablad:

Ansøger	Avlscenter Møllevang A/S, Møllevvej 3, 6670 Holsted
Kontakt	Niels Vejrup Pedersen, tlf.: 75 39 13 40 e-mail: kontor@avlscentermollevang.dk
Husdyrbrugets adresse	Annesmindevej 1, 6690 Gørding
Matrikel og ejerlav	5a – Stårup By Gørding
CHR	44096
CVR	38766058
Konsulent	SvineRådgivningen v/ Kira Langkjer e-mail: kij@sraad.dk tlf.: 96424616 / 24258165
Ansøgningskema:	Husdyrgodkendelse.dk, skema nr.: 233563

Indholdsfortegnelse

Forord.....	5
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	6
2.1 Generelle forhold	6
2.1.1 Projektets omfang	6
2.1.2 Tidligere godkendelser	6
2.1.3 Ikke teknisk resumé.....	6
3. Husdyrbruget og det ansøgte	8
3.1 Indretning og drift af anlægget	8
3.1.1 Produktionsarealer – beskrivelser og kortbilag.....	9
3.1.2 Ejendommens husdyrgødning.....	11
3.1.3 Opbevaring af foder.....	12
3.1.4 Opbevaringskapacitet.....	12
3.1.5 Drift af anlægget.....	16
3.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	16
3.3 Samdrift med andre ejendomme	16
3.4 Beliggenhed og generelle afstandskrav	16
3.5 Faste afstandskrav.....	18
3.6 Dispensation	18
3.7 Landskabet og planforhold.....	19
3.7.1 Lokalisering	19
3.8 Ammoniakemission og -deposition.....	20
3.9 Lugtemission.....	27
3.10 Øvrige emissioner.....	31
3.10.1 Støj.....	31
3.10.2 Støv	33
3.10.3 Rystelser og vibrationer.....	34
3.10.4 Lys	34
3.10.5 Fluer og skadedyr.....	34
3.10.6 Transport	35
3.11 Reststoffer, affald og naturressourcer	36
3.11.1 Døde dyr	36
3.11.2 Affald.....	36
3.11.3 Energiforbrug.....	37
3.11.4 Diesololie	37
3.11.5 Kemikalier og pesticider	37
3.11.6 Vandforbrug.....	38
3.11.7 Spildevand og restvand	38
3.12 Forurenings- og genebegrænsende tiltag	39
3.13 BAT-ammoniakemission.....	40
3.14 Proportionalitetsberegning	40
3.15 Grænseoverskridende virkninger	43
4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker og tiltag for at mindske virkningerne....	43
4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter	43
4.2 Begrænsning af ammoniakemission	44
4.3 Afsætning af ammoniak til den nærliggende natur	44
4.4 Lugtgener for omboende	45
4.5 Støjgener	46

4.6 Støvgener.....	46
4.7 Gener fra rystelser og vibrationer	46
4.8 Lyspåvirkninger.....	47
4.9 Skadedyr	47
4.10 Transporter.....	47
4.11 Energi.....	47
4.12 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcer.....	47
4.13 Påvirkning af jordarealer og jordbund	47
4.14 Andet om befolkningen og menneskers sundhed	48
4.15 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger	48
4.16 Alternative løsninger	48
4.17 Samspillet mellem faktorer	49
4.18 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker	49
4.19 Befolkningen og menneskers sundhed	49
4.20 Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter	50
4.21 Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	50
4.22 Materielle goder, kulturarv og landskab	51
4.23 Oplysninger om konsulenten	52
5. Oplysninger om IE-husdyrbruget	52
5.1 Ophør af IE-husdyrbruget.....	52
5.2 Råvarer, energi, vand og management	52
5.2.1 BAT-råvarer.....	53
5.2.2 BAT-energi	53
5.2.3 BAT-vand.....	54
5.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen	54
6. Konklusion	56
Bilag 1a Beregning af produktionsareal	57
Bilag 1b Tegninger	61
Bilag 2 Lufttrensere.....	62
Bilag 4 OML.....	65

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Annesmindevej 1, 6690 Gørding. Husdyrbruget er et IE-brug, da der er mere end 750 stipladser til søer.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte og efterfølgende vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle de oplysningskrav efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon.

Til miljøkonsekvensrapporten er der udover de indsatte bilag sidst i dokumentet også indsendt en beredskabsplan.

Alle mål og gulvtyper er opmålt ud fra tegninger og ved opmåling af staldene, foretaget af konsulent samt medarbejder på bedriften.

1. Indledning

Esbjerg Kommune har den 10. december 2019 meddelt miljøgodkendelse efter husdyrlovens §16a¹ til husdyrbruget på Annesmindevej 1, 6690 Gørding. Miljøgodkendelsen er påklaget og Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 9. februar 2022 hjemvist sagen til fornyet behandling med en frist på 1 år fra klagenævnets afgørelse. Godkendelsen er delvist udnyttet. Udvidelsen i eksisterende stalde, samt opførelse af fortank er foretaget, men den nye gyllebeholder der ligeledes var ansøgt om, er ikke opført.

Nærværende miljøkonsekvensrapport er en opdatering af oplysningerne til sagen samlet i et dokument. Projektet er det samme som den oprindeligt ansøgte miljøgodkendelse meddelt i 2019. Sagen er hjemvist primært grundet ny viden i forhold til de anvendte OML-beregninger.

Med en ny miljøgodkendelse, er der foretaget nye OML-beregninger og alle punkter i klagenævnets afgørelse er uddybet i nærværende miljøkonsekvensrapport.

Ansøgningen er indsendt via husdyrgodkendelse.dk, med skema nr.: 233563

2. Ikke-teknisk resume

2.1 Generelle forhold

2.1.1 Projektets omfang

Ansøger ønsker at tilpasse produktionen i eksisterende bygninger på Annesmindevej 1, at lovliggøre en ny fortank samt ansøge om opførelse af en ny gyllebeholder.

Ansøgningen har været indsendt til Esbjerg Kommune i maj 2019. Grundet klager fra omboende har miljøgodkendelsen været påklaget. I Januar 2022 blev miljøgodkendelsen hjemvist af Nævnenes Hus til fornyet behandling af Esbjerg Kommune. Nævnenes Hus har i deres hjemvisning påpeget områder der skal genberegnes, og dette er der gjort i denne miljøkonsekvensrapport.

Ansøger har indsendt ansøgning om godkendelse af dyreholdet samt tilhørende gylleopbevaring i skema nr. 233563.

2.1.2 Tidligere godkendelser

Bedriften har en §12 miljøgodkendelse fra september 2010 med tilhørende tillæg til miljøgodkendelse fra august 2013. Bedriften har en fungerende §16a miljøgodkendelse fra 10. december 2019. Denne er påklaget og hjemvist, hvorfor denne ansøgning er indsendt.

2.1.3 Ikke teknisk resumé

Ansøger ønsker en godkendelse til udvidelse i eksisterende bygninger, lovliggørelse af fortank samt mulighed for opførelse af ny gyllebeholder med fast overdækning. Fortanken er opført i forbindelse med eksisterende gyllebeholder. Den nye gyllebeholder ønskes opført vest for eksisterende gyllebeholder.

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt niveauet til BAT (Bedst Anvendelige Teknologi) opfyldes primært med delvis fast bund i hovedparten af produktionsarealet og at gyllebeholdere er eller ønskes etableret med fast overdækning.

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – LBK nr. f 520 af 01/05/2019

Overgang til produktionsareal

Ejendommens samlede drift, forbrug til foder vil ikke påvirkes af denne godkendelse. Ved lovliggørelse af fortank samt gyllebeholder vil dette betyde at lagerkapaciteten for opbevaring af husdyrgødning vil øges.

Produktionen er både før og efter ændringen, kategoriseret som et IE-brug med mere end 750 årssøer.

Anlægget ligger med god afstand til følsomme naturområder – nærmeste naturområde er kategori 3, en §3 mose beliggende syd for anlægget i en afstand af ca. 600 m. Dette medfører en merdeposition på 0,1 NH₃-N pr. ha pr år. Der er en potentiel ammoniak følsom skov beliggende i en afstand af 280 m vest for ejendommen. Denne potentielle ammoniakfølsomme skov, vurderes ikke at leve op til kriterierne for at være potentiel ammoniakfølsom.

Nærmeste kategori 2 natur er to overdrev fordelt SØ og V for ejendommen i en afstand af 5-6 km. Ejendommen har en beregnet totaldeposition på 0,0 NH₃-N til begge områder.

Nærmeste kategori 1 natur er flere Elle- og askeskove samt overdrev beliggende indenfor en afstand af 2 km. Ejendommen har en beregnet totaldeposition på 0,1-0,3 NH₃-N og der er ikke behov for kumulative vurderinger.

Nærmeste nabo til produktionsanlægget er Annesmindevej 2 samt Hejrskovvej 52. Et rekreativt område beliggende 275 m vest for ejendommen (02-83-13) er lokalplanlagt og håndteres som samlet bebyggelse. Byzone omkring Gørding er afsat vest for produktionsanlægget.

Ejendommen søger om dispensation i forhold til afstandskravet til offentlig vej i forbindelse med lovliggørelse af fortanken. For de resterende bygninger eller opbevaringsanlæg overholdes afstandskravene.

Der er tale om en ændring i eksisterende bygningsmasse, hvilket betyder at der ikke er vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder. Anlæggets nuværende placering er lovlig og opført efter forudgående vurderinger og tilladelser fra Esbjerg Kommune.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak-, lugtmission og -deposition, støj, rystelser, vibration, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Det eksisterende bygningsæt ligger samlet og i forbindelse med denne ansøgning, sker der ingen ændringer i forhold til bygningssettet. I ansøgningskemaet ansøges der om etablering af løbestald i den vestlige del af bygningen med løbe-drægtighedsstalden. Ligeledes ønskes der opført en ny fortank samt en ny gyllebeholder med fast overdækning. Gyllebeholderen ønskes opført, så overfladearealet udgør 996 m² og vil blive opført med fast overdækning.

I tabel 1-3 ses en oversigt over de forskellige produktionsarealer, der er i staldene. Der er ligeledes redegjort for de forskellige produktionsarealer på bilag 1a med tilhørende tegninger (bilag 1b).

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Farestald	1102	Mekanisk ventilation	6 m	(#504409) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	804
Drægtighedsstald	1512	Mekanisk ventilation	6 m	(#504414) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1197
Smågrisestald	1032	Mekanisk ventilation	6 m	(#504417) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	929
Poltestald, midt	1032	Mekanisk ventilation	6 m	(#504420) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	841
Poltestald	1240	Mekanisk ventilation	6 m	(#504423) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	794
Tilbygning til farestald	734	Mekanisk ventilation	6 m	(#504424) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	536
Løbestald, øst	728	Mekanisk ventilation	6 m	(#504434) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	35
				(#504433) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	183
				(#504432) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	246
Løbestald, vest	728	Mekanisk ventilation	6 m	(#522837) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	37
				(#504436) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	309
				(#504435) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	56
Sum						5967

Tabel 1. Oversigt over den ønskede produktion (ansøgt drift)

Nudrift						
Farestald	1102	Mekanisk ventilation	6 m	(#504410) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	804
Drægtighedsstald	1512	Mekanisk ventilation	6 m	(#523191) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1197
Smågrise-stald	1032	Mekanisk ventilation	6 m	(#504415) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	929
Poltestald, midt	1032	Mekanisk ventilation	6 m	(#504418) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	841
Poltestald	1240	Mekanisk ventilation	6 m	(#504421) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	794
Tilbygning til farestald	734	Mekanisk ventilation	6 m	(#504425) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	536
Løbestald, øst	728	Mekanisk ventilation	6 m	(#504428) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	246
				(#504427) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	183
				(#504426) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	35
Sum						5565

Tabel 2. Oversigt over den nuværende produktion (nudrift)

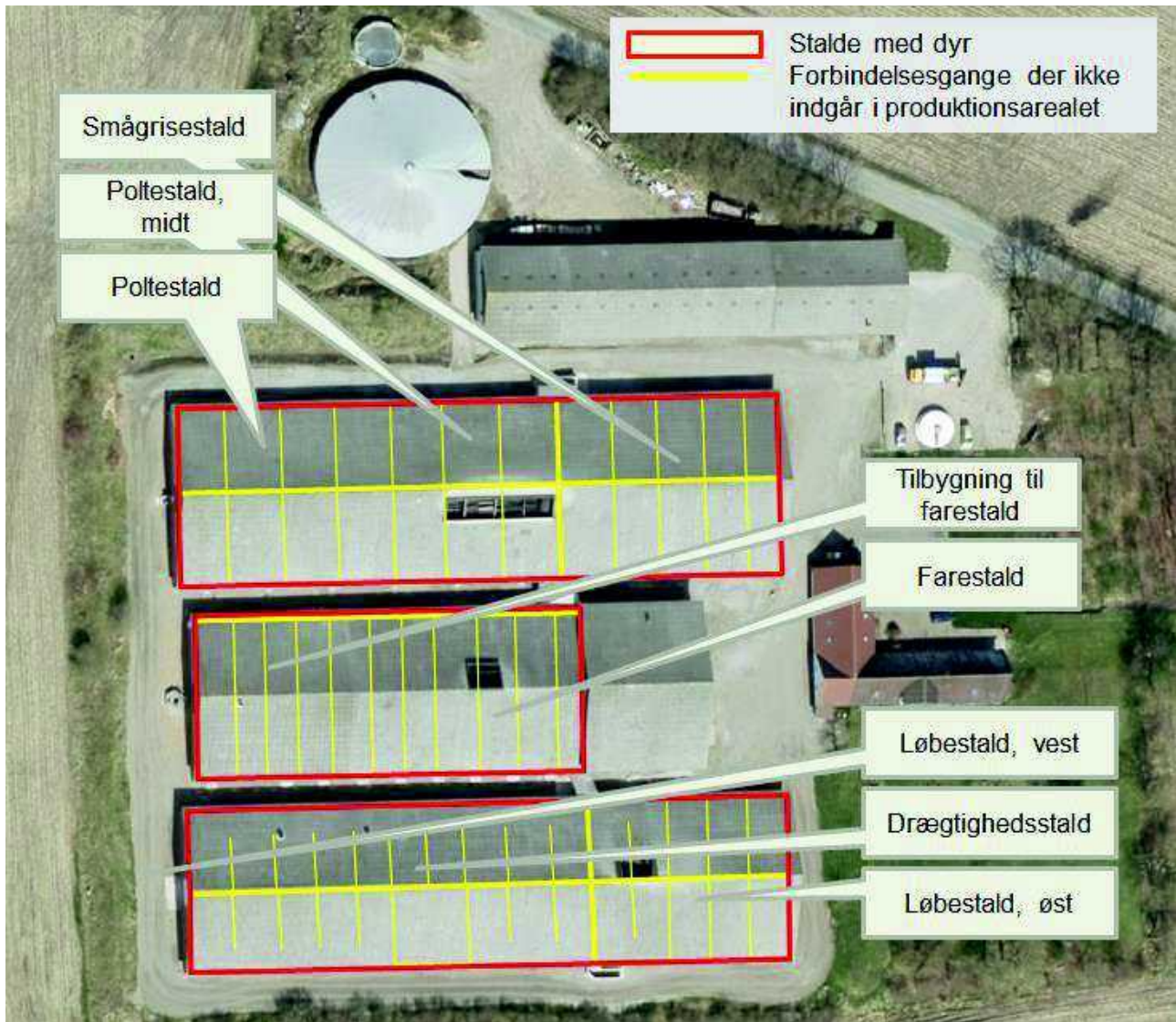
8 års drift						
Farestald	1102	Mekanisk ventilation	6 m	(#504411) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	804
Drægtighedsstald	1512	Mekanisk ventilation	6 m	(#523193) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1197
Smågrise-stald	1032	Mekanisk ventilation	6 m	(#504416) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	929
Poltestald, midt	1032	Mekanisk ventilation	6 m	(#504419) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	841
Poltestald	1240	Mekanisk ventilation	6 m	(#504422) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	794
Løbestald, øst	728	Mekanisk ventilation	6 m	(#504431) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	35
				(#504430) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	183
				(#504429) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	246
Sum						5029

Tabel 3. Oversigt over produktionsarealerne, der var i staldene for 8 år siden (8-års drift)

3.1.1 Produktionsarealer – beskrivelser og kortbilag

Produktionen på Annesmindevej 1, Gørding drives som en avlsbesætning. I beregningerne for denne miljøgodkendelse, er gangarealer og de fleste krybbearealer fratrukket produktionsarealerne. Figur 1 viser en oversigt over hvor gangarealerne er placeret i bygningerne.

Efterfølgende er de forskellige staldafsnit beskrevet.

Figur 1. Oversigt over hvor der er placeret gange i produktionsbygningerne

Smågrisestald

Stalden anvendes til smågrise. Stalden er indrettet med 8 sektioner, hvor der i hver sektion er 12 stier. Stierne er indrettet med delvis spaltegulv. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregningerne fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, men indeholder inventar. Produktionsarealet i ansøgningen er angivet til et areal på 929 m².

Poltestald, midt

Stalden anvendes til opdræt af polte. Stalden er indrettet med 6 sektioner, hvor der i hver sektion er 12 stier. Stierne er indrettet med delvis spaltegulv, med 50-75% fast gulv. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregningerne fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, men indeholder inventar. Produktionsarealet i ansøgningen er angivet til et areal på 841 m².

Poltestald

Stalden anvendes til opdræt af tungere polte – de fodres med sofoder og er derfor indsat i ansøgningen som værende løsgående søer. Stalden er indrettet med 6 sektioner, hvor der i hver sektion er 12 stier. Stierne er indrettet med delvis spaltegulv. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregningerne fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, men indeholder inventar. Produktionsarealet i ansøgningen er angivet til at være 794 m².

Farestald

Farestalden består af 6 sektioner med i alt 30 farestier i hver sektion. Farestierne er indrettet som kassestier med delvis spaltegulv. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregningerne fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, men indeholder inventar. Produktionsarealet i ansøgningen er angivet til at være 804 m².

Tilbygning til farestald

Tilbygning til farestalden, består af 4 sektioner med i alt 30 farestier i hver sektion. Farestierne er indrettet som kassestier med delvis spaltegulv. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregningerne fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, men indeholder inventar. Produktionsarealet i ansøgningen er angivet til at være 536 m².

Løbestald, øst

Stalden er indrettet som løbestald, hvor søerne er individuelt opstaldet. Stalden er etableret med delvis spaltegulv. Der er indrettet 6 stier til opstaldning af løsgående søer. I løbestalden er der ligeledes opstaldet polte, der er opstaldet i 16 stier med delvis spaltegulv. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregninger fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, men indeholder inventar. Produktionsarealet for Løbestald, øst er i ansøgningen angivet til at være i alt 464 m².

Drægtighedsstald

Drægtighedsstalden er indrettet, så søerne er løse i drægtighedsperioden samt 3 stier der anvendes som aflastningsstier. Staldafsnittet er indrettet med delvis spaltegulv. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregningerne fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, men indeholder inventar. Produktionsarealet i ansøgningen er angivet til at være 1.197 m².

Løbestald, vest

Stalden, der ansøges om at blive etableret, er indrettet som løbestald. I løbestalden er søerne individuelt opstaldet. Stalden er etableret med delvis spaltegulv og der er indrettet aflastningsstier til opstaldning af løsgående søer. Størrelsen af produktionsarealet er opmålt ud fra tegninger og beregninger fremgår af bilag 1. Produktionsarealet er fratrukket krybber, dog ikke i aflastningsstierne, men indeholder inventar. Produktionsarealet i ansøgningen er angivet til at være 402 m².

3.1.2 Ejendommens husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af nedenstående tabel 4. Der er en eksisterende overdækket gyllebeholder på ejendommen. Der ansøges om lovliggørelse af en fortank samt mulighed for etablering af en ny gyllebeholder.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				741
Ny fortank	Flydende				46
Ny gyllebeholder	Flydende				996
Nudrift					
Gyllebeholder	Flydende				741
8 års drift					
Gyllebeholder	Flydende				741

Tabel 4. Oversigt over opbevaringslagre

Udslusning af gylle sker hyppigt, da biogasanlægget afhenter gyllen til afgang. Udslusning af gyllen sker til den lille fortank, der ligger vest for farestalden. Fra denne fortank pumpes gyllen videre til den større fortank, der ligger placeret ved vejen. Pumpningen af gyllen sker kun forud for flytning eller udbringning. Ud over gylle, ledes der også vaskevand samt drikkevandsspild til fortank/gyllebeholder.

I tidligere indsendte ansøgning fra 2019, blev der ansøgt om etablering af gylleseparering. Gyllesepareringen ønskes ikke længere etableret på ejendommen.

Fast husdyrgødning

Der er en mindre del af fast husdyrgødning på husdyrbruget, som afhentes en gang årligt af biogasanlæg. Ved afhentning anbringes dybstrøelsen direkte i containere hvorefter det køres til biogasanlæg. Afhentningen sker en gang årligt.

3.1.3 Opbevaring af foder

Følgende er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2013:

Der anvendes fasefodring til såvel søer, slagtesvin og smågrise, så tildelingen af næringsstoffer er tilpasset dyrenes størrelse og behov.

Smågrisene fodres med tørfoder mens resten af besætningen fodres med vådfoder.

Korn opbevares i planlager indtil brug og flyttes internt fra lade/foderopbevaring til blanderummet med læsemaskiner. Øvrig fodertilsætning opbevares i blanderummet. Formalings- og blandingsanlæg er placeret i blanderummet, der er en lukket bygning.

3.1.4 Opbevaringskapacitet

Opbevaringslagrene på Annesmindevej 1 udgøres af en gyllebeholder samt gyllekanaler. Der er opført en ny fortank samt en ny gyllebeholder.

Gylleproduktionen på ejendommen, er beregnet til nedenstående gyllemængde (Tabel 5). Produktionen kan dog variere i forhold til nedenstående, da besætningen drives som en avlsbesætning, hvor dyrene sælges ved varierende vægtintervaller.

	antal	pr. årssø	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	1023		233,1		4.747	20,4
farestald	1023				1.719	
smågrise	19600	19,15933529	87,0	0,948	2.695	31,0
slagtesvin	7000		115,6	0,650	2.319	20,1
i alt			435,7		11.480	26,4
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.					8.610	

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:			
			7,2
smågrise			
	ind	ud	korrektion
	7,2	30	0,95

slagtesvin			
	ind	ud	korrektion
	30	85	0,65

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 28-10-09
 DE og vægtkorrektioner senest redigeret november 2014.
 DE beregnet med norm 29,6 grise/årssø.

Tabel 5. Beregning af gødningsproduktion

Der er i dag en samlet opbevaringskapacitet på 3.500 m³ + 130 m³ (der er ikke taget hensyn til opbevaringskapaciteten i gyllekanalerne) hvilket betyder en samlet opbevaringskapacitet på 3,79 måneder. Der lejes i dag kapacitet i andre gyllebeholdere, således at den lovpligtige opbevaringskapacitet på 9 måneder overholdes.

Husdyrgødningen udsledes til den nye fortank, hvorfra den afhentes af biogas. Biogasanlægget kommer tilbage med afgasset gylle, der leveres og opbevares i eksisterende og ny gyllebeholder med fast overdækning. Den samlede opbevaringskapacitet i ejendommens gyllebeholdere, vil fremover ikke kendes før den nye gyllebeholder opføres. I dag er det overfladearealet af gyllebeholderen der godkendes og ikke volumen. Dette betyder at opbevaringskapaciteten ikke kan beregnes. Hvis der ikke er 9 måneders opbevaringskapacitet på ejendommen, vil den resterende kapacitet blive lejet i eksterne beholdere, så kravet omkring opbevaringskapaciteten opfyldes.

Ekstern opbevaringskapacitet benyttes om nødvendigt, for at sikre at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstoffer opfylder den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning.

På figur 2 ses en oversigt over rørføringen af gylle, der er i staldene. Gyllen samles i fortanken, der er beliggende vest for staldene. Fra fortanken føres gyllen til den lille beholder ved vejen, hvorfra biogasanlægget afhenter gyllen.

Figur 2. Oversigt over rørføringen af gylle i staldene

Nyetablering

I forbindelse med udvidelse i eksisterende bygninger, ønskes tilladelse til opførelse af ny fortank med et overfladeareal på 46 m² samt en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 996 m².

Fortank

Fortanken er allerede etableret og har et overfladeareal på 46 m². Placeringen af fortanken overholder ikke afstandskravet til vej på 15 m. Afstanden fra fortanken til offentlig vej er ca. 8 m. For at få hentet gylle til biogas er det vigtigt at tanken med frisk gylle til afhentning er placeret umiddelbart i forbindelse med indkørsel fra Annesmindevej, med gode muligheder for at manøvrere med en tankbil evt. med anhænger. Derudover er det vigtigt at området, hvor lastbiler har adgang, er placeret længst væk fra staldbygninger af hensyn til smitterisiko. De biler der kommer og afhenter biogasgylle, har oftest har været på andre ejendomme forud for besøget og disse biler kan derfor tilføre smitte til ejendommens besætning. Af transportmæssige og sundhedsmæssige årsager er det således bedst at placerer fortanken umiddelbart ved indkørslen til ejendommen og i en fornuftig afstand til staldene. Ved at bevare så høj sundhedsstatus i besætningen, vil bl.a. medicinforbruget blive reduceret.

Når fortanken er placeret tæt ved offentlig vej, er det muligt for biogasanlægget at afhente gyllen, når det passer ind i biogasanlæggets planlægning, uden hensyntagen til driften og transporter i øvrigt.

Gyllen pumpes fra staldene på Annesmindevej 1 til fortanken vest for farestalden og derefter videre til den nye fortank, hvorefter gyllen afhentes af biogasanlægget. Efter afgasning, vil gyllen blive kørt tilbage til gylletankene på ejendommen eller til decentrale gylletanke, så gyllen vil være placeret hensigtsmæssigt i forhold til udbringningsarealerne.

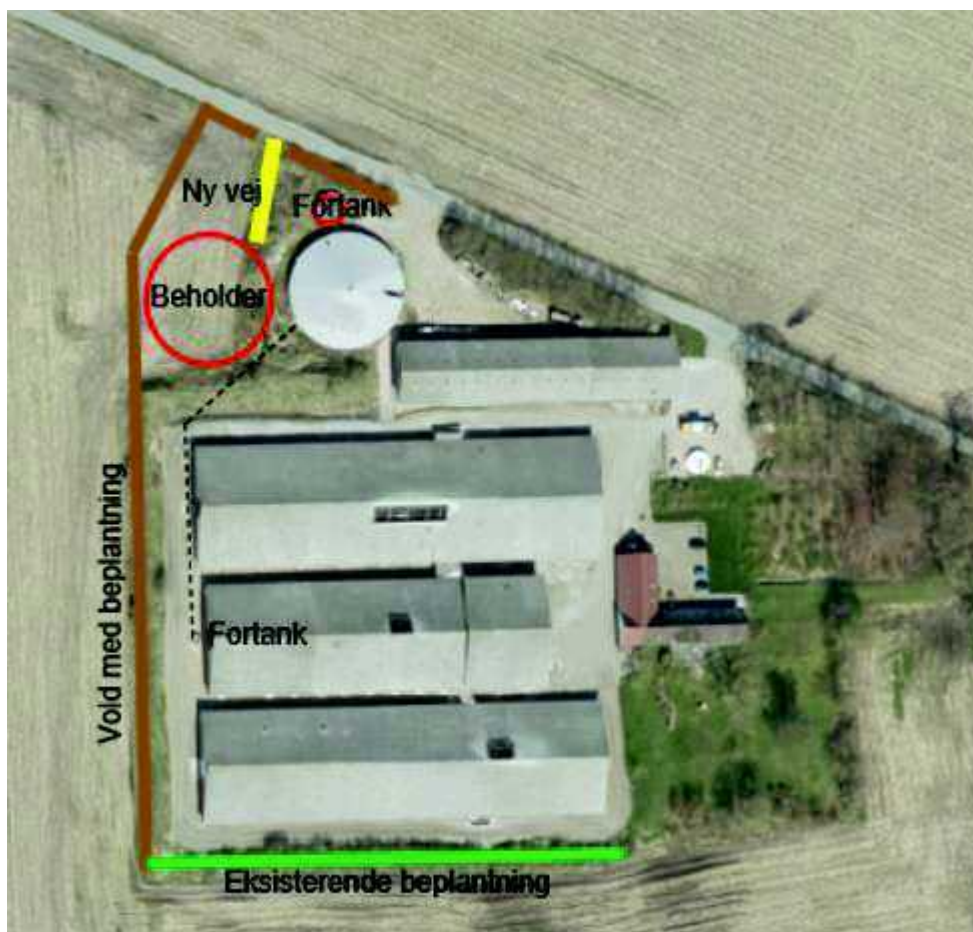
Gyllebeholder

Gyllebeholderen, der ønskes etableret, vil have et overfladeareal på 996 m² og vil blive etableret med fast overdækning. Gyllebeholderen ønskes placeret i forbindelse med den eksisterende gyllebeholder samt fortanken. Afstandskravene til gyllebeholderen vil være overholdt. Beholderen ønskes placeret, således gyllebeholderen vil blive afskærmet i forhold til indsyn fra omkringboende (figur 2).

I dag er der etableret en jordvold omkring ejendommens produktionsbygninger. Denne vold (inkl. beplantning) ønskes flyttet, når den nye gyllebeholder opføres. Figur 5 viser placeringen af fortank samt den nye gyllebeholder samt jordvold. Der ønskes i forbindelse med opførelse af den nye gyllebeholder også lavet en ny indgangsvej til en nye gyllebeholder. Vejens ønskede placering ses på figur 3.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Den nye gyllebeholder etableres for at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet for den producerede mængde gylle fra husdyrbruget. Således at det leverede gylle til biogas også kan modtages retur efter afgasning.

Figur 3. Placering af fortank og den nye gyllebeholder

Konsekvensvurdering – indretning og drift

Med den ansøgte drift sker der en udvidelse af dyreholdet. I forbindelse med denne udvidelse ønskes der en udvidelse af opbevaringskapaciteten til flydende husdyrgødning (ny gyllebeholder).

Grundet levering til biogas, har det været nødvendigt at etablere en fortank til afhentning af gylle. Ved levering til biogas, skal gyllen være frisk maksimalt 3 uger gammel. For at få hentet gylle til biogas er det vigtigt at tanken med frisk gylle til afhentning er placeret umiddelbart i forbindelse med indkørsel fra Annesmindevej, med gode muligheder for at manøvrere med en tankbil evt. med anhænger.

Opbevaring af foder ændres ikke, dog kan der forekomme hyppigere leverancer, hvis leverandørens størrelse fordrer flere transporter. Det er ansøgers vurdering, at de bestående vilkår til driften kan opretholdes uden ændringer. Således fastholdt vilkår til skadedyrsbekæmpelse og renholdelse af udenoms arealer.

Ansøger forpligter sig via gødningsplanlægningen til at opretholde tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 og 12. Dette forhold kan på tilsyn kræves dokumenteret. Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre at produktionen til stadighed har rådighed over den nødvendige kapacitet.

3.1.5 Drift af anlægget

Der er faste procedurer i forhold til drift af anlægget, hvilket betyder at følgende registreres på husdyrbruget:

- Dyr registreres i CHR-registret
- Der føres journal over antal dyr til bortskaffelse til DAKA
- Der føres journal over antal af dyr der sælges/køres fra ejendommen
- Der udføres 10-års beholderkontrol
- Der føres journal over medicinforbrug
- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Opgørelse over ressourceforbrug (brændstof, el vand og foder), registreres i regnskabet
- Der udarbejdes mark/gødningsplaner

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Denne ansøgning indsendes, da der ønskes lovliggørelse af den ene del af løbeafdelingen samt fortanken til afhentning af gylle til biogas, der begge er opført. Ligeledes ønskes der en miljøgodkendelse efter de nye regler, hvor husdyrbruget fremover reguleres i forhold til godkendt produktionsreal og den tilhørende emission og ikke bundet af et antal årsdyr eller producerede dyr i et givent vægtinterval. Derudover ønskes der opført en ny gyllebeholder. Der vil i forbindelse med denne miljøgodkendelse, ikke ske ændringer i de eksisterende stalde.

3.3 Samdrift med andre ejendomme

Produktionen på Annesmindevej 1, 6690 Gørding drives selvstændigt og er derfor ikke forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre produktionsejendomme.

3.4 Beliggenhed og generelle afstandskrav

Landskab og kulturarv

Husdyrbruget er beliggende udenfor følgende udpegninger:

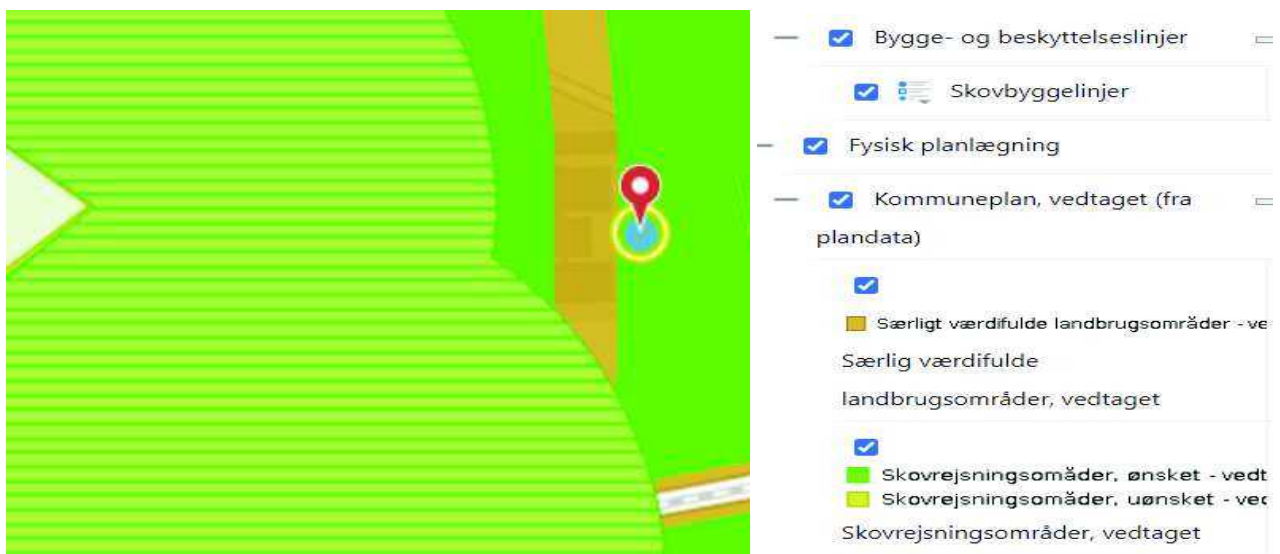
- Økologiske forbindelser
- Støjbelastede arealer

- Lavbundsarealer
- Naturbeskyttelsesområder
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Værdifulde kulturmiljøer
- Bevaringsværdige landskaber
- Geologiske bevaringsværdier
- Store husdyrbrug
- Større sammenhængende landskaber
- Fredede fortidsminder
- Søbeskyttelseslinje
- Åbeskyttelseslinje
- Kirkebyggelinje
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Strandbeskyttelse
- Klitfredning
- Fredskov

Husdyrbruget er beliggende indenfor følgende udpegninger:

- Skovrejsningsområde
- Særlig værdifulde landbrugsområder
- Skovbyggelinje

Det ses ud fra figur 4, at ejendommen er beliggende hel eller delvis indenfor ovenstående områder.

Figur 4. Ejendommens placering indenfor de forskellige områder

Der ønskes mulighed for inddragelse af et nyt produktionsareal, som også er ansøgt og godkendt i gældende miljøgodkendelsen fra 2019.

Ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside, er der i omegnen af husdyrbruget fundet en række beskyttede sten- og jorddiger, som ses ud fra figur 5.

Figur 5. Skærmuds fra Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside

3.5 Faste afstandskrav

Afstandskravene i henhold til §6 i Husdyrloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg **IKKE** er beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o. lign.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i henhold til §8 i Husdyrloven er overholdt – tabel 6 viser de forskellige afstande

	Afstandskrav	Målt afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25	340 m
Almene forsyningsanlæg	50	1.700 m
Vandløb, dræn og søer	15	225 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 m
Beboelse på samme ejendom	15	20 m
Naboskel	30	Der er mere end 30 m til naboskel. Fortanken ligger 8 m fra offentlig vej.

Tabel 6. Afstandskravene i forhold til §8

3.6 Dispensation

Der søges dispensation i forhold til afstandskrav til offentlig vej til placering af fortanken. Afstanden fra fortanken til offentlig vej vil være ca. 8 m. Dispensationen ønskes, da fortanken er placeret tæt på vej, da biler der kommer og afhenter biogasgylle, oftest har været på andre ejendomme. For at få hentet gylle til biogas er det vigtigt at tanken med frisk gylle til afhentning er placeret umiddelbart i forbindelse med indkørsel fra Annesmindevej, med gode muligheder for at manøvrere med en tankbil evt. med anhænger. Derudover er det vigtigt at området, hvor lastbiler

har adgang, er placeret længst væk fra staldbygninger af hensyn til smitterisiko. De biler der kommer og afhenter biogasgylle har oftest været på andre ejendomme forud for besøget og disse biler kan derfor tilføre smitte til ejendommens besætning. Af transportmæssige og sundhedsmæssige årsager er det således bedst at placerer fortanken umiddelbart ved indkørslen og i en fornuftig afstand fra staldene. Ved at bevare så høj sundhedsstatus i besætningen, vil bl.a. medicinforbruget blive reduceret.

Når fortanken er placeret tæt ved offentlig vej, er det muligt for biogasanlægget at afhente gyllen, når det passer ind i biogasanlæggets planlægning, uden hensyntagen til driften og transporter i øvrigt.

3.7 Landskabet og planforhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde omgivet af mindre ejendomme. Der er tidligere beskrevet følgende i miljøgodkendelsen fra 2013:

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-250 landområde omkring Sdr. Lourup" i Esbjerg kommuneplan 2010-2022. Anvendelsen fastlægges til landbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssige karakter uden behov for større udbygning.

3.7.1 Lokalisering

Husdyrbruget er beliggende på adressen Annesmindevej 1, 6690 Gørding.

Nærmeste byzone er Gørding, der ligger ca. 700 m vest for husdyrbruget. Nærmeste samlede bebyggelse er et rekreativt område (02-83-13), der er lokalplanlagt. Det rekreative område er beliggende ca. 275 m vest for husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelser uden landbrugspligt er Hejrskovvej 52 samt Annesmindevej 2, beliggende henholdsvis ca. 315 m øst og ca. 245 m syd for husdyrbruget (figur 6).

Figur 6. Placering af fortank og den nye gyllebeholder

3.8 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og golvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier, beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagte fremgår af tabel 7. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er 6.116,2 kg NH₃-N/år med ændret merdeposition, da luftrensere ikke længere ønskes at blive anvendt (se bilag 2).

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6116,2	365,6	6481,9
Nudrift	2409,0	148,3	2557,2
8 års-drift	2109,2	148,3	2257,5

Tabel 7. Ammoniakemissionen fra staldafsnit og opbevaringslagre på husdyrbruget

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må ligeledes ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af tabel 8.

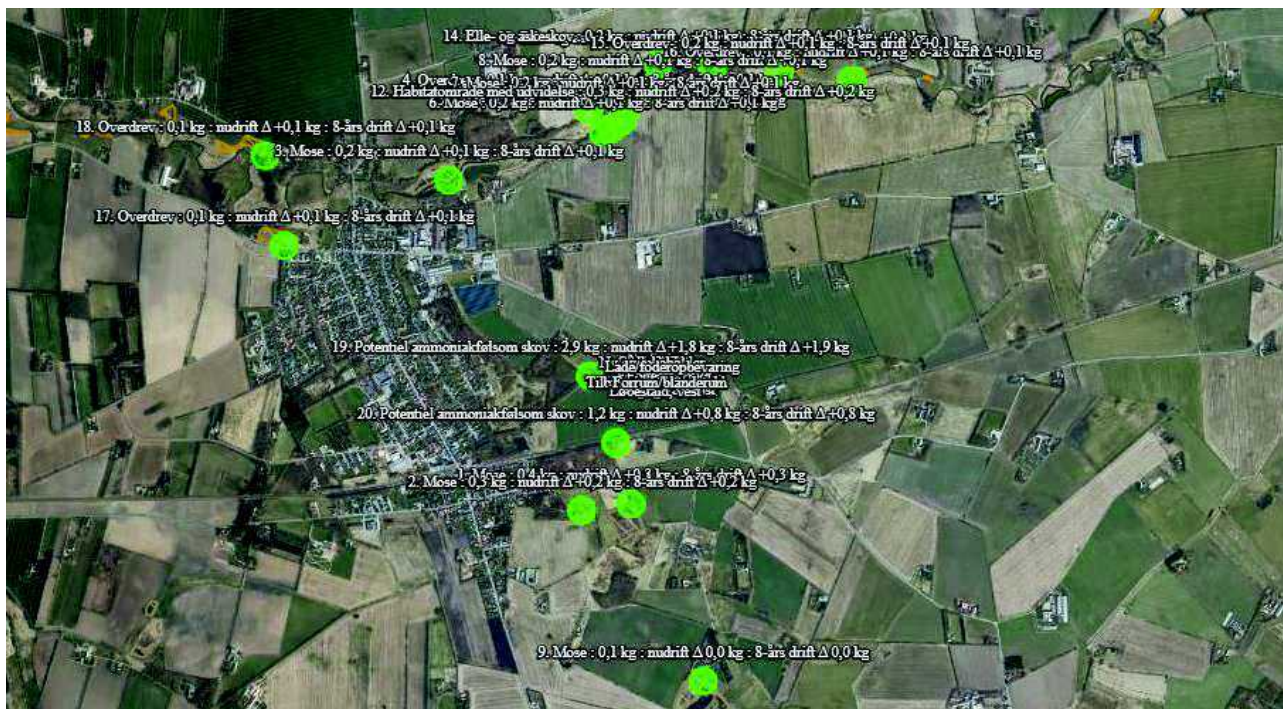
Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 i pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende indenfor et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev indenfor et Natura 2000 område som er omfattet af §3 i NBL4 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 N/ha/år ved >1 husdyrbrug 0,4 N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: Højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af §3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af §3 i NBL.	Max. Totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger udenfor Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller indenfor	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet til en max. merdeposition kan kun i meget særlige tilfælde være under 1,0 kg N/ha pr. år.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
	<p>et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund« 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for »gammel skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af §25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi. 	
Beskyttede naturtyper, der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.		
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m. Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m. Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m. Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.000 m</p>		

Tabel 8. Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak til natur.

Påvirkning af natur

Der er foretaget beregninger til de omkringliggende naturpunkter. På figur 7 ses hvor naturpunkterne er placeret i området, mens tabel 8 viser de enkelte beregninger til det enkelte naturpunkt.

Figur 7. Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
20. Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,8	1,2
19. Potentiel ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,9	1,8	2,9
18. Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
17. Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
16. Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
15. Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
14. Elle- og askeskov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
13. Elle- og askeskov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2

11. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
10. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
9. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
8. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
7. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
6. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
5. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
4. Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
2. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,3
1. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,4

Tabel 9. Beregninger til de enkelte naturområder, hvortil der er foretaget beregninger

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens §3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3. Denne forpligtigelse påhviler til enhver tid ejeren af arealet. Ifølge husdyrbruglovens §16a, skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Figur 8. Kategori 1 natur omkring Annesmindevej 1

KATEGORI 1 – Elle- og askeskov (nord for Sdr. Lourupvej)

For dette kategori 1 naturpunkt er det ikke relevant at vurdere om der er kumulation med andre husdyrbrug, da den samlede kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget er 0,2 kg NH₃-N pr ha pr. år.

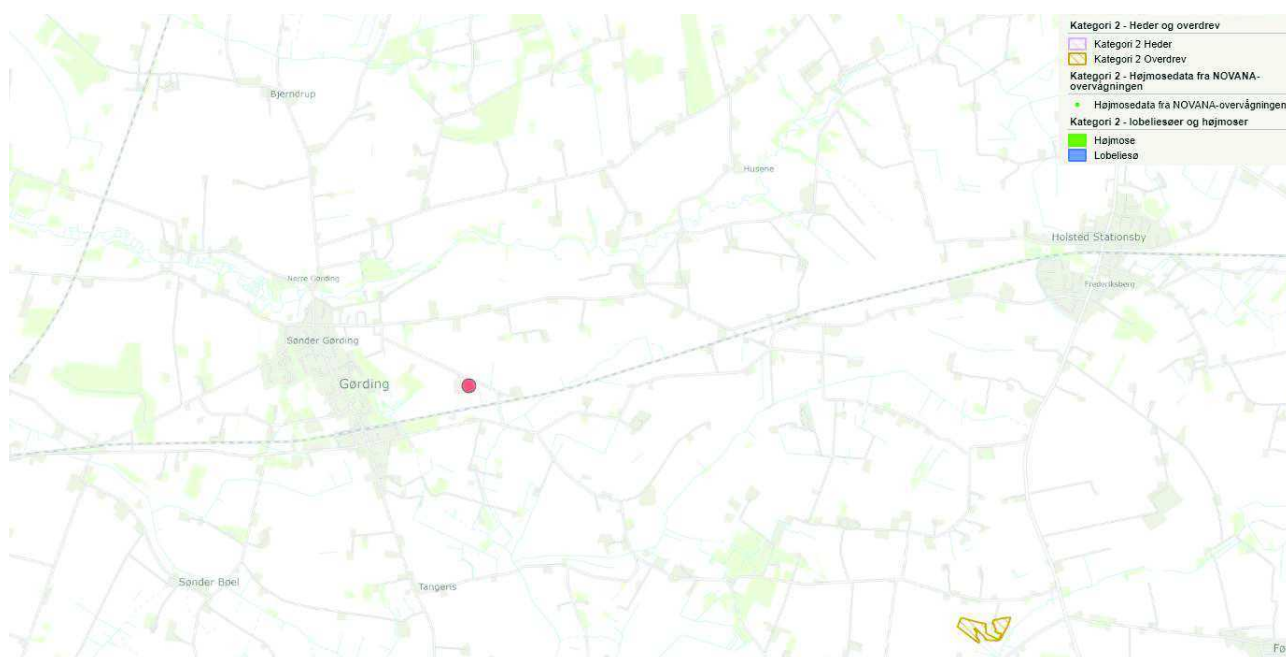
Der skal jf. bilag 3 vurderes på total kvælstofdeposition til naturtypen, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre. Kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal total kvælstofdeposition til naturområdet på 0,7-0,4-0,2 kg NH₃-N pr ha pr. år afhængig af antallet af andre husdyrbrug der, med deres produktion, bidrager til afsætning af kvælstof i samme naturpunkt. Den totale kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Annesmindevej 1 i ansøgt drift er 0,2 kg NH₃-N pr ha pr år.

Den ansøgte drift opfylder således kravet til maksimal total kvælstofdeposition, som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre til kategori 1 natur (figur 8 viser placeringen af de omkringliggende kategori 1 naturpunkter).

KATEGORI 1 – Overdrev

For dette kategori 1 naturpunkter er det ikke relevant at vurdere om der er kumulation med andre husdyrbrug, da den samlede kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget er 0,1 kg NH₃-N pr ha pr. år. Der skal jf. bilag 3 vurderes på total kvælstofdeposition til naturtypen, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre. Kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal total kvælstofdeposition til naturområdet på 0,7-0,4-0,2 kg NH₃-N pr ha pr. år afhængig af antallet af andre husdyrbrug der, med deres produktion, bidrager til afsætning af kvælstof i samme naturpunkt. Den total kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Annesmindevej 1 i ansøgt drift er 0,1 kg NH₃-N pr ha pr år (figur 9 viser placeringen af de omkringliggende kategori 1 naturpunkter).

Den ansøgte drift opfylder således kravet til maksimal total kvælstofdeposition, som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre, til kategori 1 natur.

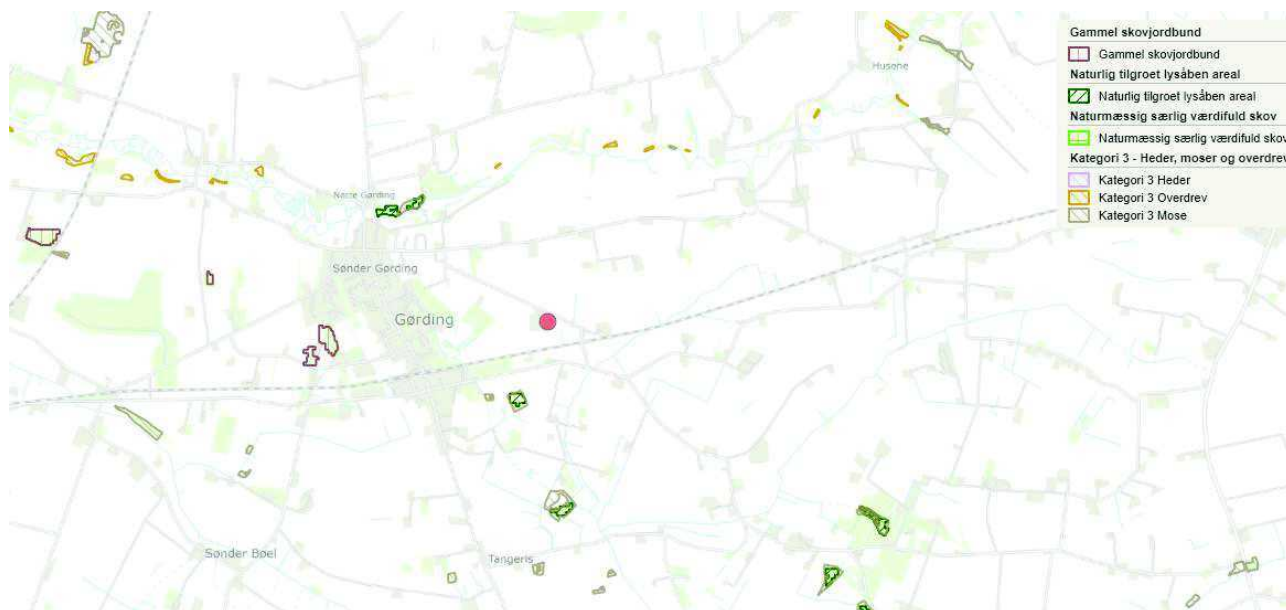
Figur 9. Kategori 2 natur omkring Annesmindevej 1

KATEGORI 2 - Overdrev

Der er kategori 2 natur beliggende sydøst samt vest for ejendommen i en afstand af 5 km og 6,7 km (figur 10). Der skal jf. bilag 3 vurderes på total kvælstofdeposition til naturen, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre. Kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal deponering til naturområdet på 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Den total kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Annesmindevej 1 i ansøgt drift er 0,0 kg NH₃-N pr ha pr år.

Den ansøgte drift opfylder således kravet til maksimal total kvælstofdeposition, som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre, til kategori 2 natur.

Figur 10. Kategori 3 natur omkring Annesmindevej 1

KATEGORI 3

Kategori 3 natur kræver ikke kumulativ vurdering.

Der er flere moser, omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens §3, beliggende omkring husdyrbruget i en afstand af ca. 610-1.300 m. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeposition af kvælstof, som følge af ændring af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre, og til naturtypen, såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Husdyrbrugets merdeposition, som følge af ændret ammoniakfordampning fra stalde og lagre, er beregnet fra kategori 3 natur at være 0,1 – 0,3 kg NH₃-N pr. ha pr år. Den ansøgte udvidelse opfylder således kravet til maksimal mer-deposition af kvælstof til kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Der er et overdrev omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens §3, beliggende omkring husdyrbruget på en afstand af ca. 1,1 km. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeposition af kvælstof, som følge af ændring af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre, til naturtypen, såfremt denne ligger over 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Husdyrbrugets merdeposition, som følge af ændret ammoniakfordampning fra stalde og lagre, er beregnet fra kategori 3 natur at være 0,1 kg NH₃-N pr. ha pr år. Den ansøgte udvidelse opfylder således kravet til maksimal mer-deposition af kvælstof til kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

Bilag IV-arter m.v.

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rateområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn	Videnskabeligt navn
Pattedyr	<i>Mammalia</i>
Vandflagermus	<i>Myotis daubentonii</i>
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>
Odder	<i>Lutra Lutra</i>
Krybdyr	
Markfirben	<i>Lacerta aglilis</i>
Padder	
Løgfrø	<i>Pelobatea fuscus</i>
Spidssnudet frø	<i>Rana arvalis</i>

Tabel 10. Oversigt over Bilag IV-arter, der ifølge DMU rapporten, kan observeres i området

Liste over bilag IV-arter kan ses i tabel 10. Ifølge Danmarks Miljøportal, er der ikke registreret bilag IV-arter indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Af potentielle bilag IV-arter, *kan* der forekomme flagermus, odder, markfirben og padder. Gamle bygninger og træer kan fungere som dagskjul og overvintringssted for flagermus. Der fjernes ingen bygninger i forbindelse med det ansøgte.

Flere af områdets søer og vådområder *kan* være levested for særligt beskyttede arter af padder. Nærmeste potentielle levesteder for bilag IV-arter vil formentlig være i nogle af de omkringliggende naturarealer.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Der findes umiddelbart ingen sådanne levesteder i nærheden af husdyrbruget.

Det vurderes, at bilag IV-arter potentielt kan findes i forbindelse med de naturområder der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 samt skove. Med merdepositioner på mellem 0-0,3 kg NH₃-N/ha/år i forhold til nudrift, 8-årsdrift og ansøgt drift, til kategori 3 natur og andre naturområder, vurderes ammoniakdepositionen ikke at kunne medføre tilstandsændringer af de nærliggende naturområder. Der er to naturområder med hhv. en merdeposition på 0,8 og 1,9 NH₃-N/ha/år. Disse naturområder har Esbjerg Kommune vurderet ikke er ammoniakfølsom skov, hvilket betyder at der skal ses bort fra disse beregninger. Ingen af de potentielle ammoniakfølsomme skove lever op til bekendtgørelsens krav, der beskriver at skoven skal være groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesordenen mere end ca. 200 år)

Ud fra betragtningen, at en merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et §3 naturområde, vurderes det, at det heller ikke vil kunne påvirke bilag IV-arter negativt. På grund af afstanden til potentielle yngle- og levesteder, herunder afstanden til nærmeste økologiske og potentielle økologiske forbindelser, da der ikke fjernes høje gamle træer, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder, vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arternes yngle- eller levesteder negativt.

Pattedyr - vandflagermus

Projekter, som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Projektet indebærer kun ændring af volden omkring gyllebeholderen og den tilhørende beplantning. Volden er placeret tæt på stalde og lagre og flytningen vurderes ikke at have væsentlig betydning for på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rastested for flagermus, vurderes ændringen af denne ansøgning ikke at medføre en negativ påvirkning af flagermus.

Pattedyr – odder

Projektet indebærer ikke påvirkninger eller ændringer af vandløb og derfor vurderes potentiel forekomst af odder ikke at blive påvirket.

Samlet set vurderes ammoniakdepositionen fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdepositionen fra det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Esbjerg Kommune: Spidssnudet frø.

Lysåbne vandhuller med flade brinker og naturligt plante- og dyreliv er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder, mens mere tilgroede vandhuller ofte kan fungere som rasteområder.

I området omkring Annesmindevej 1, findes der en del naturlige mindre vandhuller, som potentielt kan være yngle- eller rastesteder for paddearter, herunder bilag IV-arter.

Ingen af vandhullerne vil som følge af projektet blive påvirket af en øget kvælstofdeposition, som følge af ammoniakfordampning, større end 1 kg N/ha/år. En påvirkning på mindre end 1 kg N/ha/år af et naturområde vil næppe medføre en negativ påvirkning af naturtilstanden. Det vurderes derfor, at vandhullernes naturtilstand ikke vil ændres af projektet.

3.9 Lugtemission

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i ansøgningskemaet og er udarbejdet i Husdyrgodkendelse.dk.

Der er ikke kumulation jf. lugt fra andre husdyrbrug i forhold til lugt til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 NH₃-N pr. år indenfor 100 meter fra de udpegede beboelser eller 300 m fra samlet bebyggelse, byzone eller sommerhusområde.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring samt udbringning af husdyrgødning.

Lugtemissionen fra staldene og geneafstanden fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende: Afstand til nærmeste byzone (Gørding) er ca. 700 m, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Annesmindevej 3) er ca. 275 m. Afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er 315 m.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat et landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes til vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med ændring af et husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet skal sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i husdyrgodkendelse.dk efter to metoder, hhv. den ny lugtberegning, der er beskrevet i "vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde"). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskema 233563 er de beregnede afstande (korrigeret geneafstand) i forhold til byzone 794,9-820,5 m, samlet bebyggelse 619,9 m og enkeltbeboelse 224,3-280,3 m. Til samlet bebyggelse og byzone er den vægtede gennemsnitsafstand kortere end den korrigerede geneafstand ved beregning efter den NY-beregningsmodel.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste enkeltbeboelse er i denne ansøgning overholdt. Lugtgenekriteriet er ikke overholdt for flere staldafsnit til samlet bebyggelse beregnet efter den NY-lugtberegningsmetode, men overholdt efter FMK-modellen. Lugtgenekriteriet er ikke overholdt for et enkelt staldafsnit til byzone, men overholdt efter FMK-modellen.

Da lugtgenegrænsen er overholdt efter FMK-modellen, er der udarbejdet en OML-beregning, som mere præcist beregner afstanden for hver 10° i alle retninger. I OML-beregningen beregnes en lugtpåvirkning i en række områder/afstande fra husdyrbruget. Genekriteriet til nærmeste samlede bebyggelse samt byzone overholdt, da lugtgenekriteriet på $7 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ ikke er overskredet (bilag 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Annesmindevej 2	0	NY	279,2	279,2	377,3	Ja
Annesmindevej 2	0	NY	279,2	279,2	374,8	Ja
Hejrskovvej 52	0	NY	279,2	223,4	314,7	Ja
Annesmindevej 3	0	NY	617,8	617,8	338,8	Nej
Sdr. Gørding By, Gørding	0	NY	817,9	817,9	750,9	Nej
Sdr. Gørding By, Gørding	0	NY	817,9	817,9	818,2	Ja
Sdr. Gørding By, Gørding	0	NY	817,9	817,9	755,5	Nej
Sdr. Gørding By, Gørding	0	NY	817,9	817,9	697,3	Nej
Stårup By, Gørding	0	NY	817,9	792,5	672,9	Nej

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Konsekvenszone: 1025 m

Tabel 11. Lugtgeneberegninger fra Annesmindevej 1 og til byzone, samlet bebyggelse samt enkeltbeboelse

Forskel i lugtberegning

Der er foretaget beregninger på lugtspredningen fra nudriften samt fra den ansøgte drift. Af Figur 11, ses det, at lugtspredningen fra den ansøgte drift er mindre end lugtspredningen fra nudriften. I nudrift er der opsat en luftrenser. Luftrenserens funktion er alene at trække ammoniak ud af luften og luftrenseren har således ikke effekt på lugtemission fra anlægget. I ansøgt drift er der anvendt andre virkemidler til at reducere ammoniakfordampningen således at luftrenseren erstattes af disse virkemidler.

Figur 11. Oversigt over lugtspredningen fra bedriften

I Figur 11 ses lugtspredningen. 5 OU (de blå linjer) er kriteriet for byzone (den røde skravering) og sommerhusområder. 7 OU (de røde linjer) er kriteriet for samlet bebyggelse samt lokalplaner med bolig eller rekreative områder.

I ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk beregnes en fast geneafstand. Den gule linje viser geneafstanden til byzone og den sorte linje viser geneafstanden til samlet bebyggelse samt lokalplaner med bolig eller rekreative områder. Det ses af figur 11, at byzonen ligger tættere på husdyrbruget end den beregnede geneafstand til byzone (den gule linje).

Ved afvigende ventilationsforhold, kan beregningen erstattes i www.husdyrgodkendelse.dk med en OML-beregning (OML står for "Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller"), der tager udgangspunkt i de aktuelle ventilationsforhold og beregner lugtspredningen med baggrund i vindforhold over en ti-årig periode. Aktuelt på husdyrbruget er ventilationen dimensioneret således at flere ventilationsafkast er samlet. Tre steder er der samlet flere afkast og der ligeledes 3 enkelt afkast.

De to luftrensere i hhv. den sydlige og nordlige stald har begge været tilknyttet samlede afkast. Ved at nedtage luftrenseren i ansøgt drift får det betydning for lufthastigheden i afkastet, hvor der sættes nye ventilatorer op.

Med en øget lufthastighed i afkastet bliver luften løftet højere op og dermed giver det en øget fortynding i forbindelse med spredningen. Det medfører en mindre lugtgene i ansøgt drift i forhold til nudrift.

Bygningernes højde er 8,5 m. I forhold til ansøgt drift hæves nogle af afkastene til kip. Det samlede afkast i smågrise/poltestalden samt i løbe-drægtighedsstalden hæves til kip, mens de andre vil være lavere – beskrevet i bilag 3.

Der er foretaget OML-beregning for både nudrift og ansøgt drift. Begge resultater er vist i Figur 11, hvor beregningerne for nudrift vises med små firkanter på de to linjer; hhv blå linje for afstanden til byzone (5OU) og rød linje til Samlet bebyggelse mm. (7 OU).

I figur 11 ses det af OML- beregningen for ansøgt drift, at lugtgenekriteriet er overholdt for både byzone (den blå linje UDEN firkanter) og for samlet bebyggelse mm (den røde linje UDEN firkanter). Enkeltboliger i landzone omkring husdyrbruget er markeret med en rød prik med en gul cirkel omkring. Det ses af figuren, at der ikke ligger enkelt boliger i landzone tættere på husdyrbruget end linjen for kriteriet for Samlet bebyggelse. Kriteriet for Samlet bebyggelse er en større beskyttelse end kravet til Enkeltboliger i landzone.

Konsekvensvurdering

Husdyrbrugets beliggenhed er i landzone, hvor der beregningsmæssigt er udfordringer i forhold til lugtberegningerne til byzone og samlet bebyggelse.

Med de tre samlede afkast vurderes, at der for husdyrbruget er tale om meget afvigende ventilationsforhold.

I figur 11, ses det af OML- beregningen for ansøgt drift, at lugtgenekriteriet er overholdt for både byzone samt for samlet bebyggelse mm. Det ses af figuren, at der ikke ligger enkeltboliger i landzone tættere på husdyrbruget end linjen for kriteriet for Samlet bebyggelse. Kriteriet for Samlet bebyggelse er en større beskyttelse end kravet til Enkeltboliger i landzone. Derved kan det konkluderes at genekriteriet på 15 OU for Enkeltboliger i landzone er overholdt.

Det kan konstateres at lugtgenefstanden til enkeltbeboelse er overholdt. Lugtberegningerne til nærmeste samlede bebyggelse er overskredet ved beregning efter den NY-lugtberegning i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. Der er foretaget en OML-beregning i forhold til ansøgt drift, der viser at lugtgenekriterierne er overholdt til samlet bebyggelse samt til byzone.

Bygningernes højde er 8,5 m, hvilket betyder at nogle af afkastene vil blive hævet til kip. Det samlede afkast i smågrise/poltestalden samt i løbe-drægtighedsstalden vil blive hævet til kip, men de andre vil være lavere – beskrevet i bilag 3.

Det er således ansøgers vurdering at de ansøgte ændringer i produktionen ikke vil give anledning til lugtgener for de omkringboende.

3.10 Øvrige emissioner

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter.

3.10.1 Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært fra ventilationsanlægget, pålæsning af dyr, forarbejdning og transport af foder, kompressor, mølleri, gyllepumpe, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen (figur 11).

Eventuel støj fra ventilationen må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet i stalden at være meget lav. Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfordring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommens matrikel. Transporter med foder og andre forbrugsmaterialer til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Flytning af grise fra ejendommen vil foregå i dagtimerne, indenfor almindelig arbejdstid. Transporterne forventes ikke at påvirke omgivelserne, da udleveringsfaciliteterne ligger i god afstand fra offentlig vej.

Transporter med husdyrgødning kan i højsæsonen, hvor der udbringes husdyrgødning til arealerne, foregå udenfor almindelig arbejdstid - dette søges minimeret og koncentreret typisk over en kortere periode. Jorden er udlejet til Hejrskov Mælk Aps og det vil være lejer af jorden, der vil foretage kørsler med gyllen.

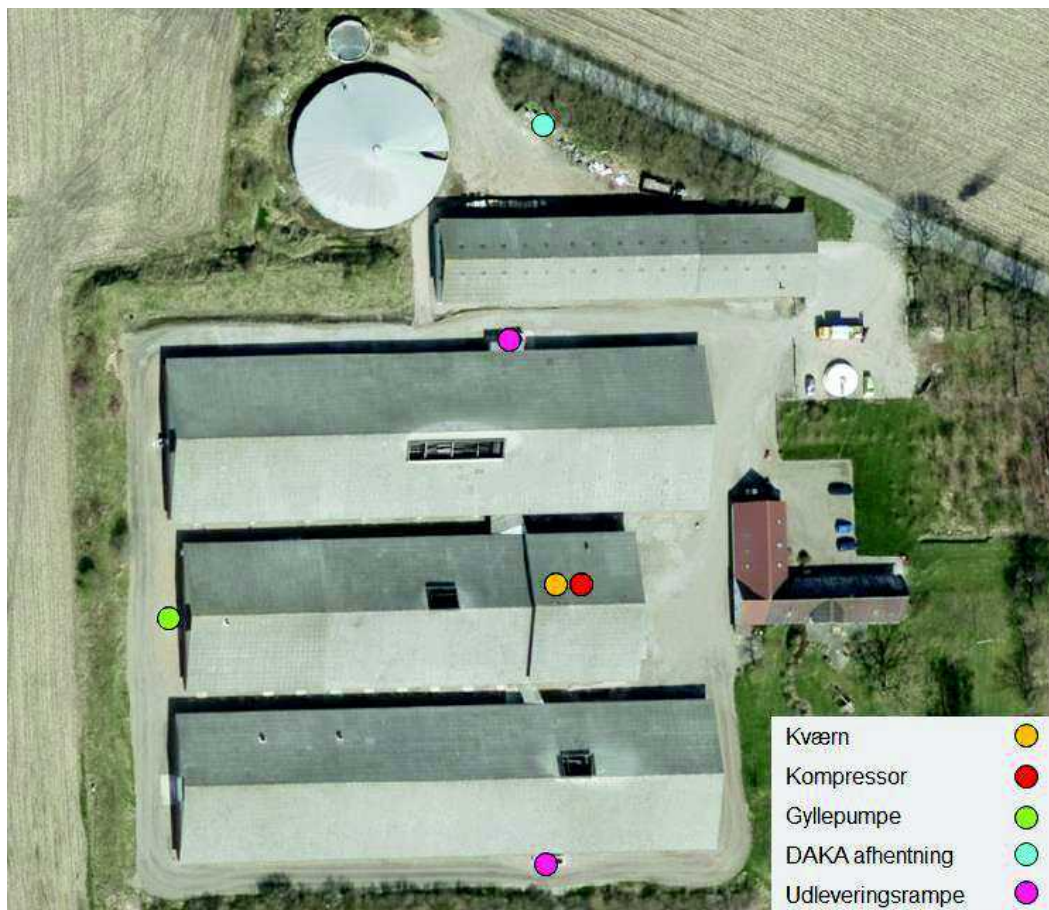
Der vil være transporter gennem Gørding by med lastbiler, da det ikke er muligt for lastbiler og andre landbrugsmaskiner at komme igennem viadukten fra Annesmindevej til Hejrskovvej der går under togskinneerne. Der vil ikke blive ændret på antallet af transporter i forbindelse med denne ansøgning. Antallet er transporter fremgår af tabel 12.

Driftsperiode for støjkloder:

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet med hensyn til transporter og forekomsten af støv og støj være højere end den øvrige del af året – jorden er udlejet, så det vil ikke være maskiner, tilknyttet Avlscenter Møllevang, der vil køre på markerne omkring ejendommen, men derimod lejers maskiner (Hejrskov Mælk Aps). Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

Tiltag mod støjkloder:

Kørsel nær naboer finder primært sted i dagtimerne, da det ikke er muligt at anvende viadukten Annesmindevej/Hejrskovvej.

Figur 11: Placering af støv- og støjkilder på bedriften.

Konsekvensvurdering

Støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte godkendelse af produktionsarealet samt overgang fra stiplads- til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil få afgørende konsekvenser for produktionens støjbidrag til omgivelserne.

3.10.2 Støv

Der kan forekomme støvgener udenfor ejendommen, især ved transport af foder, dyr og gødning til og fra ejendommen.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke væsentlig ændret i forhold til den nuværende drift. Støvgener i forbindelse med opbevaring af korn på ejendommen er begrænset, da alt i forbindelse med foder opbevares indendørs. Se figur 11 i forhold til placering af støv- og støjkilder.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme.

Støv fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte godkendelse af produktionsarealet samt overgang fra stiplads- til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil få afgørende konsekvenser for produktionens støvbidrag til omgivelserne.

3.10.3 Rystelser og vibrationer

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurdering af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjer. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

3.10.4 Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer, der anvendes i forbindelse med håndtering af foder eller ved læsning af grise.

Der etableres ikke nye lyskilder i forbindelse med det ansøgte projekt, da det er eksisterende bygninger, hvor der ikke vil ske ændringer. I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer.

Konsekvensvurdering

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte ændring af produktionsarealet, vil ændre rystelser og vibrationer, da dette primært opleves i forbindelse med markarbejde.

Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte ændring af produktionsarealet medfører ændringer i ejendommens drift der vil have konsekvenser for produktionens nuværende lysbidrag til omgivelserne.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.10.5 Fluer og skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene samt ved udsætning af rovfluer. Produktionen

kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Bekæmpelse af rotter og mus varetages af Nomus.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet). Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

3.10.6 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover forekommer der transporter i forbindelse med husdyrgødning, foder samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Nedenstående tabel angiver antallet af transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel.

Der vil udover i de angivne transporter i skemaet også være kørsel med personbiler, som ikke indgår som en del af skemaet.

Se nedenstående oversigt over transporter;

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Levering af smågrise	Lastbil	Transporterne med smågrise sker med lastbil og sker ca. 1 gang ugentligt. Smågrisene flyttes i tidsrummet fra kl. 6-15 (Fødearestyrelsens åbningstider).
Levering af polte	Lastbil	Der leveres polte fra ejendommen ca. 2 gange ugentligt. Poltene flyttes i tidsrummet fra kl. 6-15 (Fødearestyrelsens åbningstider).
Levering af søer/slagtedy	Lastbil/traktor	Der leveres søer/slagtedy fra ejendommen ca. 1 gang ugentligt. Dyrene afhentes af slagteriet, og ejer har ingen indflydelse for afhentning af slagtedyrene.
Døde dyr	Traktor	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 3 gange pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Indkøbt korn	Lastbil/traktor	Alt korn indkøbes og leveres efter behov, hvilket betyder at leveringerne sker hen over året. Leveringerne og mængderne varierer fra år til år og afhænger af den enkelte aftale.
Levering af mineraler Levering af soyaskrå Levering af fedt	Lastbil Lastbil Lastbil	Der leveres mineraler til ejendommen ca. hver måned. Der leveres soyaskrå til ejendommen ca. hver måned. Der leveres fedt ejendommen ca. hver måned.
Gylle	Traktor og lastbil	Al gylle fra gyllebeholder leveres til biogasanlæg eller til gylleaftale. Ejer har ingen indflydelse på tidspunkt for afhentning af gylle.

		Afgasset gylle udbringes forår og efterår, på de omkringliggende marker og udsprede efter afgrødernes behov.
--	--	--

Tabel 12. Oversigt over transporter til- og fra ejendommen

Konsekvensvurdering

Ansøger har ovenfor beskrevet transporterne til ejendommen. Den ansøgte ændring af produktionsarealet forventes ikke at aflede ændringer i forhold til antallet af transporter til/fra ejendommen.

Ud over de beskrevne transporter med korn og fodermidler vil transporter med husdyrgødning være en primær del af det samlede antal tunge transporter.

Mængden af foder samt husdyrgødning til/fra ejendommen forventes at være uændret.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

3.11 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.11.1 Døde dyr

Døde dyr placeres på dertil indrettet plads og ligger på fast underlag. DAKA afhenter de døde dyr efter tilmelding af dyrene.

3.11.2 Affald

Affald fra produktionen omfatter døde dyr, spildolie, medicinrester m.m. Affaldet bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ. Affaldet fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald opbevares i containere og bortskaffes til Marius Pedersen.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil afhentning/levering af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde smågrise opbevares i container. Døde søer flyttes til opsamlingsplads hvor de opbevares under kadaverkappe indtil afhentning af DAKA.

I forbindelse med ændringen i dyreholdet vil affaldsmængden være uændret.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til produktionens håndtering og opbevaring af affald. Vilkåret vil blive kontrolleret ved tilsynsbesøg på ejendommen, hvor man også løbende har en dialog omkring forbedringer og nye tiltag på området.

Det er ansøgers vurdering at ovenstående er tilstrækkeligt for at sikre en vedholdende fokus på affaldsproduktionen og dennes håndtering.

3.11.3 Energiforbrug

Elektricitet anvendes til lys, blandeanlæg og ventilation. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes og energispild undgås. Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilationen i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi. Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser. I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Herved undgås unødigt energiforbrug til ventilation. Der er tændt for lyset i staldene i dagtimer efter behov og lovkrav. Hovedparten af elforbruget anvendes til ventilationen.

Der føres regnskab med energiforbruget via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsenet. Elforbruget for de seneste 12 måneder har været 420.000 kWh. Dette forbrug forventes ikke at stige efter meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme. Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte ændring af produktionsarealet samt overgang til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift, der vil få konsekvenser for ejendommens nuværende energiforbrug.

3.11.4 Dieselolie

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

På ejendommen anvendes olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskiner samt til tørring af korn. Dieselolietanken er placeret i laden i en overjordisk tank på 5.900 l fra 2006. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Der opbevares ikke spildolie på ejendommen, da der ikke er maskiner på ejendommen.

Konsekvensvurdering

Det vurderes at dieselolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

3.11.5 Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der ikke kemikalier og pesticider til markbruget, da dette er udlejet.

Nødvendige kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til en godkendt modtager eller kommunal genbrugsplads.

Medicin

Medicin opbevares i kølestab i stalden. Medicinrester, kanyler m.m. opbevares i egnede beholdere og afleveres på kommunal genbrugsplads.

Konsekvensvurdering

Det vurderes at dieselolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

3.11.6 Vandforbrug

Ejendommen er tilsluttet offentligt vandværk, hvorfra der forbruges vand til husdyrproduktionen samt til blanding af foder. Det nuværende vandforbrug på ejendommen er 19.580 m³ og det forventes ingen stigning i vandforbruget i forbindelse med denne ansøgning.

Vandforbruget kan dog afhænge af udetemperaturen, da dyrene kræver mere vand i meget varme perioder.

Alle drikkeventiler er placeret over foderkrybbe således at vandspild opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning til drægtige søer er tids- og temperaturstyret. Stalde sættes i blød før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Overbrusning

Der er etableret overbrusning af stierne i de enkelte stalde, dog ikke farestalden af hensyn til pøttegrisenes temperaturregulering og sundhed. Undtaget er også løbestalden, hvor dyrene er individuelt opstaldet i bokse. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder hvor stibunden er køling og fugtig, - disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund (spaltearealer).

Rengøring og desinficering:

Alle sektioner iblødsættes før vask med lavtryksvanding af sti- og gangarealer. Herefter højtryksrensning af stibund, inventar og vægge, mens loftet skylles ned med koldt vand. Sektionen lukkes og der tilsættes varme for udtørring af stalddrummet. Når sektionen er tør, desinficeres stalden forud for indsættelse af nye grise.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende ramme. Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte godkendelse af produktionsarealet samt overgang fra stiplads- til produktionsareal vil medføre ændringer i ejendommens drift der vil have væsentlig indflydelse på produktionens nuværende forbrug af vand.

3.11.7 Spildevand og restvand

Afledning af sanitært spildevand fra driftsbygninger er uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2010. Det sanitære spildevand ledes til septiktank (figur 12).

Alt processpildevand bestående af drikkevandsspild og vaskevand fra rengøring af driftsbygningerne ledes til gylletank.

Tagvand og overfladevand fra eksisterende bygninger ledes uændret til dræn, der løber til marken syd for produktionsanlægget (figur 12).

Figur 12. Aflledning af regnvand samt sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Konsekvensvurdering

Eftersom den ansøgte ændring ikke medfører en stigning i forhold til tagarealet, er det ansøgers vurdering at den bestående og lovlige aflledning kan opretholdes uden ændringer.

Alle stalde er opført i hht. gældende lov og aflledning af husspildevand, tagvand fra driftsbygninger og overfladevand til dræn samt nedsivning er ikke omfattet af denne godkendelse, men kræver en særskilt tilladelse.

3.12 Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i punkterne 3.10.1 - 3.10.6 og 3.11.1 – 3.11.5. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i kontoret og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker, der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller f.eks. olie eller kemikalier. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle. Gyllebeholderne er ligeledes omfattet af 10 års beholderkontrol og bliver dermed kontrolleret løbende.

Ud fra højdekurvekort ses, at terrænet er forholdsvis jævnt og skråner mod sydvest. Der er ca. 220 m fra gyllebeholderen et dræn. Skulle der ske brud på gyllebeholderne, vil gyllen lægge sig omkring beholderne, inden det vil søge mod dræn. Hvis der sker udslip, vil der blive igangsat inddæmning og opsugning af gyllen.

Instrukser for håndtering af spild/udslip af gylle mv. er beskrevet detaljeret i beredskabsplanen.

Der er aftale med biogas omkring afhentning og tilbagelevering af gylle.

3.13 BAT-ammoniakemission

For at leve op til BAT med henblik på ammoniakreduktion, benyttes der følgende staldsystemer:

- 50-75 % fast gulv til poltene
- Toklimastald med delvis spaltegulv til smågrisene
- Løsgående søer med delvis spaltegulv
- Delvis spaltegulv i farestierne
- Overdækning af gyllebeholder

Ansøger vil generelt bestræbe sig på, at benytte så få foderenheder og så lavt protein- og fosforindhold som muligt. Dyrene i anlægget vil blive fodret efter vægt, behov og drægtighed.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6.116 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er 5.965 NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 48 kg (Tabel 13).

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5965	565	6530
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6116	366	6482
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	48
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 13. Oversigt over BAT for ejendommen

3.14 Proportionalitetsberegning

For emission af ammoniak, er der beregnet et BAT-niveau for hele husdyrbruget på 6.530 kg NH₃-N. Dette skal sammenlignes med den aktuelle produktion i den ansøgte drift, der udgør 6.482 kg NH₃-N. Den ansøgte emission af ammoniak er 48 kg NH₃-N lavere end det beregnede BAT-niveau, hvilket betyder at det samlede BAT-krav er overholdt.

Det er valgt at inddrage eksisterende bygning som produktionsareal, da placeringen ligger hensigtsmæssig i forhold til den interne logistik. I forhold til den økonomiske proportionalitet, er det ligeledes billigere at anvende eksisterende bygninger, da der ikke skal investeres i nye

bygninger. Staldsystemerne der er i løbestald, vest er indsat som værende nye, hvilket betyder at BAT regnes for værende et nyt staldsystem.

Der er ikke foretaget beregninger for staldteknologiernes proportionalitet, da BAT opfyldes med 48 kg, og derfor vil det ikke være proportionalt at foretage beregninger for investering af gylleforsuring og gyllekøling.

Det valgte staldgulv for den del af bygningen, der er inddraget til produktion, giver den laveste ammoniakemission i forhold til de tilgængelige gulvtyper.

Alle stalde overholder BAT-krav for eksisterende og den nye stald

Der er tilstrækkeligt med opbevaringskapacitet i beholderne, også efter inddragelse af det nye produktionsareal. Den store gyllebeholder har teltoverdækning. Det vil ikke have en merværdi for ejendommen for ejendommen i at overdække den lille beholder, udover en yderligere reduktion af ammoniak.

Staldsystemer i løbestald, vest udgør:

Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse

Søer, golde og drægtige, individuelt opstaldning, delvis spaltegulv

Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv

Fravalg af BAT

Miljøstyrelsen har ved fastlæggelsen af emissionsgrænseværdierne for ammoniak, fået lavet opgørelser af hvor meget hver teknik eller teknologi koster i etablering, drift og vedligeholdelse opgjort i forhold til de samlede produktionsomkostninger (kr. pr. årssø).

Emissionsgrænseværdierne er fastlagt ud over det princip af enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr. pr. kg reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen. Derudover er der lagt til grund, at meromkostningerne for landmanden er forbundet med at opfylde de fastlagte emissionsgrænseværdier ikke overoverstiger 50 kr. pr. årssø set i forhold til en situation med helt frit teknologivalg.

For at kunne sammenholde beregningerne i teknologibladerne, er der foretaget en beregning af, hvor mange DE der vil være i det nye staldafsnit. Da meromkostningerne i teknologibladerne er opgjort ud fra den forudsætning, at der er tale om en nyetablering, er vurderingen af om investeringen af en miljøteknologi er proportional med miljøeffekten foretaget ud fra meromkostningerne foretaget ud fra meromkostningerne ved 75 DE, - dog udgør denne udvidelse 11,4 DE.

Bygningens areal er (26,8 m * 27,92 m = 748,26 m²), hvoraf produktionsarealet udgør 402 m². Efter inddragelse af dette produktionsareal, er der plads til ca. 216 søer i løbestalden. Ud af soens samlede cyklus opholder hun sig ca. 23 % af tiden i løbestalden. 216 pladser omregnet til årssøer vedrører det derfor 50 årssøer, svarende til 11,4 DE.

I tabel 14 herunder opgøres de enkelte miljøteknologiers proportionalitet både i forhold til omkostninger pr. kg reduceret N og i forhold til omkostninger pr. årssø ved anvendelse af teknologien. Omkostningerne i tabellen er hentet fra miljøstyrelsens teknologiblade, hvilket viser at både gylleforsuring, gyllekøling og fast overdækning af gyllebeholderen ikke vil være proportionalt, idet kravet til BAT i staldanlægget er opfyldt. Ansøger vurderer derfor, at BAT-

kravet, som er opfyldt, ikke bør fraviges i den konkrete ansøgning på baggrund af beregningerne om proportionalitet samt nedenstående betragtninger.

Op til 75 DE		Samlet årlig meromkostning pr. årssø	Samlet meromkostning pr. kg N reduceret	Bemærkninger
Overdækning af gyllebeholder		35 kr.	161 kr.	
Gyllekøling i farestald/drægtighedsstald	10 W/m ²	*122/121 kr.	*536/446 kr.	Ved 0 % varmeudnyttelse, da der er et eksisterende varmeanlæg der kan dække hele varmebehovet.
	20 W/m ²	*195/194 kr.	*448/372 kr.	
	30 W/m ²	*269/268 kr.	*431/358 kr.	
Forsuring af gyllen		482 kr.	141 kr.	
Biologisk luftrensning i farestalden	100 % rensning	247 kr.	161 kr.	
	60 % delrensning	175 kr.	123 kr.	
	40 % delrensning	143 kr.	135 kr.	
Biologisk luftrensning i løbe- og drægtighedsstalden	100 % rensning	249 kr.	110 kr.	
	60 % delrensning	170 kr.	86 kr.	
	40 % delrensning	142 kr.	126 kr.	
Kemisk luftrensning i farestalden	100 % rensning	231 kr.	130 kr.	
	60 % delrensning	178 kr.	108 kr.	
	40 % delrensning	145 kr.	123 kr.	
Kemisk luftrensning i løbe- og drægtighedsstalden	100 % rensning	233 kr.	97 kr.	
	60 % delrensning	174 kr.	77 kr.	
	40 % delrensning	145 kr.	128 kr.	

Table 14. Skøn over økonomiske konsekvenser ved forskellige miljøteknologier, jf. Teknologiblade

Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved gyllekøling, søer og smågrise

Gyllekøling

Der etableres ikke gyllekøling i den nye løbestald, da kravet til BAT er opfyldt i eksisterende og ny stald.

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da kravet til BAT er opfyldt i eksisterende og ny stald.

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtesvinestalde. Staldsystemet ved brug af denne teknologi, findes ikke i staldene og så kravet til BAT opfyldt.

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til slagtesvinestalde.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk luftrensning har været anvendt i staldene, men teknologien fremgår ikke længere på teknologilisten, da anlægget er/var af mærket Scan Air-clean.

Biologisk luftrensning har ikke været overvejet, da det er økonomisk tungt at ombygge eksisterende kemiske luftrensningsanlæg til biologisk luftrensning.

Fast overdækning

Fast overdækning på eksisterende og ny gyllebeholder er tilvalgt. Den eksisterende gyllebeholder har i dag allerede etableret fast overdækning.

Konsekvensvurdering

Husdyrgodkendelseslovens krav til opfyldelse af BAT er opfyldt med 48 kg.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til staldens bundtyper samt overdækning af gyllebeholder. Det er ansøgers vurdering, at dette er tilstrækkeligt til at fastholde det beregnede udledningsniveau for ammoniak fra ejendommen.

3.15 Grænseoverskridende virkninger

Der er ca. 65 km (i luftlinje) fra ejendommen til den dansk-tyske grænse. Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende virkninger.

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker og tiltag for at mindske virkningerne

Ifølge husdyrgodkendelses §4, stk. 6 skal ansøgningen på passende måde bevise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bil og IV-arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet mellem to, flere eller andre faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter

Landskab

Som beskrevet under punkt 3.4, ligger husdyrbruget i områderne; skovrejsningsområde, særlig værdifulde landbrugsområder og skovbyggelinje (figur 7).

Retningslinjer for Skovrejsningsområde

Ejendommen ligger indenfor skovrejsningsområde, hvilket betyder at der indenfor disse områder kan plantes ny skov. Af hensyn til friluftslivet, er der udlagt skovrejsningsområder omkring de

større byer og i tilknytning til andre udflugtsmål. Skovrejsningsområderne giver lodsejeren en mulighed for at tilplante arealet med skov og begrænser ikke mulighederne for fortsat landbrugsdrift.

Retningslinjer for Særlig værdifulde landbrugsområder

I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsmuligheder vægtes højt under hensyntagen til natur, vandmiljø og byudvikling.

I de særligt værdifulde landbrugsområder, hvor der ikke er andre bindinger (som f.eks. natura 2000), er det den landbrugsmæssige drift af jorderne, der har den højeste prioritet. Andre arealinteresser, der er uforenelige med landbrugsmæssig drift, kan kun prioriteres i det omfang, at det ikke vil medføre begrænsninger for jordbruget. Det skal således, ved inddragelse af landbrugsjord til andre formål end jordbrug, dokumenteres, at der er taget størst muligt hensyn til landbruget. Endvidere kræver arealudlæg til andre formål end jordbrug en planlægningsmæssig og funktionel begrundelse for den valgte anvendelse eller placering.

Retningslinjer for skovbyggelinje

Indenfor skovbyggelinjen skal det sikres, at skovens værdi som landskabelement samt skovbrynets værdi som levested for dyr og planter bevares.

Terrænændring

I forbindelse med etablering af den nye gyllebeholder, flyttes den omkringliggende vold således, at den nye gyllebeholder placeres indenfor volden. Eventuel jord fra udgravning til gyllebeholderen placeres i volden (figur 5).

Kulturarv

Selv om der er fundet fortidsminder i nærheden af husdyrbruget (figur 7), vurderes det ikke, at der er risiko for at påvirke kulturarven negativt, da der kun ønskes opført en ny gyllebeholder på matriklen.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-niveauet for ammoniak overholdes. BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedst tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås og at sundhedspåvirkningen af ammoniak også tilgodeses. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastningen hertil begrænses.

BAT-niveauet for ejendommen overholdes, og det vurderes, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

4.3 Afsætning af ammoniak til den nærliggende natur

Ammoniakdepositionen til nærmeste natur er beskrevet under punkt 3.8.

Ammoniakdepositionen til nærmeste kategori 1 natur er på maksimalt 0,2 NH₃-N/ha/år. I forhold til kategori 1 natur, er den tilladte maksimale kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordamp-

ning fra husdyrbruget på 0,2-0,7 NH₃-N/ha/år afhængig af, hvor mange husdyrbrug der ligger indenfor 2,5 km. Da husdyrbruget bidrager med maksimalt 0,2 NH₃-N/ha/år til nærmeste kategori 1 naturområde, er det ikke relevant at vurdere om der er kumulation med andre husdyrbrug.

Ammoniakdepositionen til nærmeste kategori 2 er på 0,0 NH₃-N/ha/år. Kategori 2 ligger mere end 5 km fra husdyrbruget, hvorfor beregningerne er 0,0 NH₃-N/ha/år.

I forhold til nærmeste kategori 3 natur, er den maksimale ammoniakdeposition på 0,1 – 0,3 NH₃-N/ha/år. Der er foretaget beregninger til to naturpunkter der er angivet til at være potentiel ammoniakfølsom skov. Det vurderes at de to potentielle skove ikke lever op til bekendtgørelsens krav, hvilket betyder at der kan ses bort fra disse beregninger. Dette betyder, at naturpunkterne hvortil der er foretaget beregninger, ligger alle under værdier på 1,0 NH₃-N/ha/år. En merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år vurderes generelt ikke at kunne medføre en tilstandsændring af et almindeligt §3 naturområde (naturområde udenfor Natura 2000 område).

Bilag IV-arter

Som beskrevet under punkt 3.8, er de potentielle bilag IV-arter, der kan forekomme i området flagermus, odder samt padder.

Gamle bygninger kan fungere som dagsskjul og overvintringssted for flagermus. Der fjernes ingen bygninger i forbindelse med denne ansøgning.

Flere af området søer og vådområder kan være levested for særligt beskyttede arter af padder. Nærmeste potentielle levesteder for bilag IV-arter vil formodentlig være i nogle af de omkringliggende naturarealer.

Markfirben findes typisk på åbne, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Der findes umiddelbart jernbanestrækninger i området omkring ejendommen.

Det vurderes, at bilag IV-arter potentielt kan findes i forbindelse med de registrerede §3 arealer samt skove. Hvis der ses bort fra beregningerne til den potentielle ammoniakfølsomme skov, er alle beregninger til naturpunkterne under 1 kg NH₃-N/ha/år i forhold til nudrift og 8 års drift til kategori 3 natur. Det vurderes derfor at ammoniakdepositionen ikke at medføre tilstandsændringer af de nærliggende naturområder. Det vurderes ligeledes ud fra betragtningen, at en merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et §3 naturområde, vurderes det, at det ikke vil kunne påvirke bilag IV-arter negativt.

4.4. Lugtgener for omboende

Lugtregningerne er beskrevet under punkt 3.9. Lugtgeneregningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere per definition ikke medfører lugtemission.

Der kan i forbindelse med omrøring inden udbringning af den afgassede gylleforekomme lugt fra gyllebeholdere.

Efter overgangen til de nye regler pr. 1. august 2017 tager beregninger af lugt og ammoniak nu udgangspunkt i produktionsarealerne. Produktionsarealerne er i det væsentlig uændrede i forhold til ansøgningen for den gældende miljøgodkendelse, der blev meddelt i 2019. Den nye regulering

bygger på ny faglig viden. Den tidligere antagelse om, at lugten blev øget med antallet af dyr, eller kg svin på stald, har vist sig ikke at være korrekt. Derfor er principperne for lugtberegning lavet om i den nye regulering, så den svarer til den nyeste faglige viden på området. Lugten beregnes derfor som produktionsarealets størrelse gange med den emissionsfaktor, der er for den pågældende dyretype/gulvtype pr. m².

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor indenfor lugtgeneafstandene.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug kan være sundhedsskadeligt.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

4.5. Støjgener

Støj fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.10.1.

På grund af husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, er det nødvendigt at have fokus på ikke at have unødvendige støjemissioner. Der sker ingen ændringer med husdyrbruget efter denne ansøgning.

Det vil ikke kunne undgås, at nærmeste naboer lejlighedsvis kan høre støj fra husdyrbruget. Der har så vidt vides ikke været klager over støj fra husdyrbruget.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes, og det foreslås at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

4.6 Støvgener

Støv fra husdyrbruget er beskrevet under 3.10.2.

Med en afstand på ca. 247 og 313 m fra nærmeste nabo til nærmeste stald, er der fokus på at undgå støvgener ved naboerne. Der er etableret beplantning omkring ejendommen, så dette vil være med til at fange eventuelt støv i forbindelse med kørsel på husdyrbruget. Det vurderes, at der under normale driftsforhold ikke vil kunne forekomme støvemissioner fra husdyrbruget, der kan genere naboer eller være sundhedsskadelige. Kørearealerne er grusbelagte, hvorfor støv herfra vil være begrænset.

Det vurderes, at der ikke er problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foderet håndteres indendørs, hvorefter det ledes ud i staldene gennem rørsystemer.

4.7 Gener fra rystelser og vibrationer

Gener fra rystelser og vibrationer er beskrevet under 3.10.3

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig op af anlægget. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis stuehus ligger meget tæt på veje, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transporter af foder og dyr m.v.

Det vurderes ikke inden for rammerne af Husdyrloven at skulle redegøre for lovlig færdsel på vejnettet. Dette varetages af Færdselsloven (fartbegrænsninger, krav til maksimalt akseltryk m.v.)

4.8 Lyspåvirkninger

Belysning i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.10.4

Hverken lysudslip via vinduer eller udvendig belysning vurderes at kunne genere naboer, dels pga. kildernes lysstyrke og placering, og dels pga. at beplantningen rundt omkring husdyrbruget vil begrænse indsynet til husdyrbruget.

Samlet set vurderes udvendig belysning ikke at kunne påvirke omgivelserne negativt.

4.9 Skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter og mus) er beskrevet under punkt 3.10.5. Når bekæmpelsen foregår som beskrevet og efter gældende retningslinjer, forventes der ikke at kunne forekomme væsentlige gener eller problemer med skadedyr.

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller risiko for at naboers sundhed påvirkes negativt.

4.10 Transporter

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.10.6

Der sker ingen ændringer i forhold til antallet af transportere til og fra ejendommen, da der i forbindelse med denne ansøgning ikke ændres på produktionen.

4.11 Energi

Energi anvendt på husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.11.3.

Der sker ingen ændringer i forhold til energiforbruget på ejendommen, da der i forbindelse med denne ansøgning ikke ændres på energiforbruget.

4.12 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcer

Vandforbruget samt påvirkning af vandressourcerne er beskrevet under punkt 3.11.4.

Der sker ingen ændringer i forhold til vandforbruget på ejendommen, da der i forbindelse med denne ansøgning ikke ændres på vandforbruget.

Grundvand

Husdyrbruget ligger indenfor områder med drikkevandsinteresse. Da de eksisterende stalde er etableret med tætte bunde og kanaler, er der ingen risiko for udsivning til det omgivende miljø. Gyllebeholdere, fortanke og gyllerør er ligeledes etableret tætte, hvilket betyder at der ikke vil være udsivning til et omgivende miljø.

Overfladevand

Udledningen af overfladevand fra tagarealer ændres ikke. Alt tagvand ledes til dræn og videre til vandløb.

Overfladevand fra tage er som udgangspunkt ikke forurenede.

4.13 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Risiko for udsivning af næringsstoffer

Stalde, gyllerør, fortanke og gyllebeholdere er/bliver udført i tætte og stabile materialer, hvilket vurderes, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomst.

Husdyrbruget har en beredskabsplan, der beskriver hvad der skal gøres i tilfælde af udslip af gylle.

Affald

Husdyrbruget er et IE-brug, hvilket betyder at affaldshåndteringen skal leve op til affaldshierarkiet, jf. §16 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki.

- Affaldsforebyggelse
- Forberedelse med henblik på genbrug
- Genanvendelse
- Anden nyttiggørelse
- Bortskaffelse

Der benyttes om udgangspunkt ikke mere foder, end den der er behov for. Husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativ.

4.14 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer, der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

4.15 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænserne (ca. 65 km til den dansk-tyske grænse).

Det vurderes at husdyrbruget på Annesmindevej 1, Gørding ikke er teknisk, forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

4.16 Alternative løsninger

Der er med nærværende ansøgning tale om en godkendelse af husdyrproduktion i eksisterende stalde, så der er i forhold til produktionsanlægget ikke overvejet alternativer.

Anlæggets nuværende placering og indretning er lovlig og opført efter forudgående vurderinger og tilladelser fra Esbjerg Kommune.

I forhold til placering af fortank, er der ikke overvejet alternativer, da fortanken allerede er opført i nærheden af eksisterende gyllebeholder.

Der er ikke overvejet alternativ placering af den nye gyllebeholder, da denne ønskes placeret tæt på eksisterende gyllebeholder samt tæt ved vej så det er let at komme til beholderen ved tømning.

Hvis Esbjerg Kommune ikke kan godkende godkendelsen af produktionsarealet samt lovliggørelse af fortank samt opførelse af ny gyllebeholder, vil produktionen fremover blive nedtrappet, eller

anden anvendelse af bygningerne fundet. Dette vil i sig selv ikke medføre at der fremover ikke vil blive bragt husdyrgødning ud på de pågældende arealer.

Idet ændringen ikke medfører en væsentlig forøgelse i kvælstofdepositionen i forhold til nudrift, anses 0-alternativet ikke for at have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis ændringen, med de stillede vilkår og forudsætninger, gennemføres.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil produktionsanlæg, husdyrgødning- og foderopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Beholdere til gylle etc., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, vil blive gjort uanvendelige til opbevaring af gylle m.m., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøfarligt affald vil blive bortskaffet for egen regning, efter den til enhver tid gældende lovgivning.

4.17 Samspillet mellem faktorer

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- Befolkningen og mennesker sundhed
- Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- Materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er tidligere beskrevet i denne rapport.

Det vurderes at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, der er større end de virkninger, som tidligere er beskrevet.

4.18 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2- natur samt bilag IV-arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, lugt og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1.-4.

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den aktuelle placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, f.eks. i forbindelse med overpumpning, brug på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres. I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

4.19 Befolkningen og menneskers sundhed

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning, der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type.

Der er i forbindelse med sagens behandling stillet vilkår til en kontinuert overvågning af besætningens belastning i lokalområdet via de kommunale tilsyn i besætningen. Skulle der imod forventning konstateres gener hos naboer og i lokalområdet, er der fastsat vilkår til dokumentation af genernes omfang og retningslinjer for problemløsning.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for sundheden hos omkringboende.

4.20 Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende indenfor 6.000 meter fra ejendommen. Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter kategori 1 eller kategori 2 i husdyrbrugsloven inden for en afstand af 1 km fra anlægget. Det vurderes derfor, at udvidelsen ikke har væsentlig påvirkning på noget særlig værdifuldt natur.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i Natura 2000-område.

Det er vurderet ud fra ammoniakdepositionsregninger til nærmere liggende naturområder, samt den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede Natura 2000-områder. Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Esbjerg Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Annesmindevej 1. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes.

Ansøger vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

4.21 Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima

Forureningen af vand, luft og jord påvirker menneskers helbred og skader naturen. Hvor farlig forureningen er, afhænger både af hvilke stoffer, og hvor store mængder, der er tale om.

Luftforureningen i Danmark typisk kommer fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer brændeovne, fra erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. I Danmark får vi også skadelige stoffer blæst ind over grænserne.

Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange kemikalier. Utætte tanke eller ødelagte kloakledninger kan også være skyld i, at olie og kemikalier har forurennet jorden.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af ammoniakudledning, næringsstofudledning målt af dyr samt bedriftens samlede produktion af næringsstof til udbringning på tilknyttede arealer. Besætningens samlede udledning af ammoniak er beskrevet og

beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier der er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i besætningen.

Den faste del af næringsstofferne som ligger bundet i husdyrgødningen, håndteres og fordeles i henhold til bedriftens mark- og gødningsplan. Planen udarbejdes af eksperter på området og indsendes hvert år til kontrol og godkendelse i Plantedirektoratet. Arealer og gødningsfordeling er ikke længere en del af husdyrgodkendelsen for bedriften og er derfor heller ikke kommenteret yderligere i materialet.

Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier for produktioner af denne type.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for vand, luft eller klima omkring produktionen.

4.22 Materielle goder, kulturarv og landskab

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-250 landområde omkring Sdr. Lourup" i Esbjerg kommuneplan 2010-2022. Anvendelsen fastlægges til landbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssige karakter uden behov for større udbygning.

Den nye fortank samt den nye gyllebeholder ønskes opført i tilknytning til eksisterende gyllebeholder. Volden der er placeret omkring ejendommen, ønskes videreført, således at den nye gyllebeholder falder godt ind i landskabet.

Der godkendes et husdyrbrug i eksisterende ramme og uændret drift. Således er aktiviteterne samlet, hvor man kan få optimal udnyttelse af staldanlæg samt faciliteter til foderopbevaring, - forarbejdning, udfodring samt lagre til husdyrgødning. Anlægget fremstår som en stor men samlet enhed, der knytter sig til adressen og de aktiviteter der allerede er på stedet.

Staldanlægget fremstår i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne (figur 13). Ansøger vurderer derfor, at den aktuelle placering af det eksisterende ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

Figur 13. Billede af ejendommen, taget fra offentlig vej. Der er taget hensyn til omgivelserne, således at bygningerne ikke syner af meget i landskabet.

Ejendommen er beliggende i et område, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal ikke er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Ansøger vurderer, at den aktuelle placering af det eksisterende ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

4.23 Oplysninger om konsulenten

Ansøgningen er udarbejdet af Cand. Agro Kira Langkjer, SvineRådgivningen, som har arbejdet med Tabel 5. Beregning af gødningsproduktion landbrugets miljøforhold i mere end 14 år, i henholdsvis det kommunale regi samt som rådgiver i en landboforening.

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 750 søer.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på Annesmindevej 1, Gørding, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffes iht. Kommunens affaldsregulativ.

5.2 Råvarer, energi, vand og management

DANISH Produktstandard er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsenet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registreret. Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen". Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen reparerer og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkeopper og drikkenipler udskiftes.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducerer vaskevandsforbruget.

5.2.1 BAT-råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler m.v.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Det er tidligere beskrevet at ansøger vil bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og have et så lavt råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fasefodres ved poltene (slagtesvinene).

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

5.2.2 BAT-energi

Energiforbruget er beskrevet under punkt 3.11.3.

Der føres ikke løbende journal over energiforbruget. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elselskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men det er ikke muligt at drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Der bør ikke stilles vilkår om et maksimalt tilladt elforbrug, idet miljøgodkendelsen med de nye regler om godkendelse af produktionsarealer meddeles til fri produktion på produktionsarealerne.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi

Belysning

- Ejendommen har belysning på befæstede arealer. Der er monteret belysning ved udleveringsramper.
- Der er belysning ved gavlen ved blanderrummet/forrummet. Der er ikke udendørs belysning ved andre bygninger.
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. Husdyrloven.

Ventilation

- Der er undertryksventilation i staldbygningerne. Ved undertryksventilation er der ikke mekanisk luftindtag, men kun mekanisk ventilationsafkast. Ventilationsanlægget er fugt- og temperaturstyret og fuldautomatisk reguleret og efterses løbende for driftsforstyrrelser.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.

- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

5.2.3 BAT-vand

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager.

Vandforbruget i forbindelse med husdyrbruget under punkt 3.11.4.

Det vurderes, at der anvendes BAT med hensyn til vandforbrug, når der er installeret vandbesparende drikkevandssystemer, stalde sættes i blød forud for vask og der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Husdyrbruget håndterer vand som følger:

- Vandforbruget registreres i regnskabet.
- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducerer vaskevandsforbruget.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkenipler er monteret over krybber/trug for at undgå spild

5.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen

Husdyrbruget har mere end 750 stipladser til søer, hvilket betyder at ejendommen er omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ, søer og slagtesvin.

Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrloven, sikrer at der leves op til BAT, når overholdelse af lovgivningen suppleres med et miljøledelsessystem og en beredskabsplan samt almindelig sund fornuft. Miljøledelsessystemet er udarbejdet.

Godt landmandskab sikres bl.a. gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne opdateres løbende, når der er behov.

I henhold til BREF-dokumentet, er det BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnlige med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- DANISH produktstandard er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen.

Minimering af emissioner fra spildevand sikres bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, fortanke, gyllerør og gyllebeholdere. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun det regnvand til gyllebeholder, der falder i fortanken, der ikke er overdækket.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget, at gylle kun omrøres forud for udbringning. Minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle.

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkilder, som kan genere naboerne. De primære støjkilder er transport, ventilation og indblæsning af foder i siloer. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne, er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan.

Forebyggelse af emission til jord og vand sker gennem opbevaring og håndtering af gylle i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, fortanke og gyllebeholdere. Gyllebeholderne er omfattet af den 10-årige beholderkontrol. Endvidere inspiceres gyllebeholderne årligt i forbindelse med bundtømning.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Udbringning af gylle sker i overensstemmelse med den generelle lovgivning, hvilket stort set også sikrer, at husdyrgødning udbringes i overensstemmelse med BAT. I lovgivningen er der bl.a. fastsat regler om afstande i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på skrånede arealer op til vandløb og søer, afstande til drikkevandsboringer og forbud mod udbringning af vandmættet, oversvømmet, frossen jord eller snedækket jord. Ved varsel om umiddelbart forestående skybrud eller tilsvarende udbringes der ikke på arealer med risiko for afstrømning. I forbindelse med mark- og gødningsplanlægningen planlægges mængder og tidspunkt for fordelingen af husdyrgødningen

under hensyntagen til det valgte sædskiftes behov for næringsstoffer, jordbundstypen og eventuel vanding. I forbindelse med planlægningen tjekkes desuden, at N- og P-loftet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen vil blive overholdt. Såfremt der trods ovenstående forholdsregler opdages tegn på afstrømning til sårbare arealer, vil der blive taget affære og om nødvendigt foretaget afhjælpende foranstaltninger og ringet til miljøvagten, hvis der er sket forurening af f.eks. vandløb.

Gylle ledes til gyllebeholdere i et lukket system, og der benyttes slangeudlægger og gyllevogn med læssekran og udbringes med slæbeslanger, hvilket betyder at risikoen for spild i forbindelse med gødningslageret er minimal.

Beregning af ammoniakemissionen fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Den lever op til BAT i forhold til ammoniakemissionen.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelse med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet.

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i lukkede systemer. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvmmissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene.

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle til smågrise, polte samt løsgående søer.

Der sker minimum årlig registrering af vand-, og elforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og levende dyr samt indkøbte foder mængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Der er en mindre del af fast husdyrgødning på husdyrbruget, som afhentes en gang årligt af biogasanlæg.

Der sker ingen forarbejdning af husdyrgødningen på husdyrbruget.

BAT i forhold til energi- og vandforbrug er tidligere i denne rapport beskrevet.

Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men eventuelle ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

6. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den begrænsede ændring af eksisterende produktion og overgangen fra den nuværende miljøgodkendelse til en ny miljøgodkendelse, efter reglerne om godkendelse af produktionsarealer for husdyrbruget beliggende på Annesmindevej 1, 6690 Gørding, ikke vil medføre væsentlig, direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø.

Bilag 1a Beregning af produktionsareal

Opgørelse over staldarealer indsat i husdyrgodkendelse.dk, med skema nr. 233563

Smågrisestald

Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv

14 rk. * 4,18 m * 14,45 m 845,61

2 rk. * 4,22 m * 14,45 m 121,96

Krybber

1,62 m * 0,2 m * 84 stier 27,22

4,18 m * 0,225 m * 12 stier 11,29

I alt 929,06

Indsat i husdyrgodkendelse 929,00

Inventar indgår som en del af produktionsarealet i smågrisestalden

Poltestald, midt

Slagtesvin, delvis spaltegulv 50-75% fast gulv

12 rk. * 5,085 m * 13,93 m 850,01

Krybber

36 automater * 0,4 m * 0,6 m 8,64

I alt 841,37

Indsat i husdyrgodkendelse 841,00

Inventar indgår som en del af produktionsarealet i poltestalden

Poltestald

Søer, golde og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv

Dyrene er indsat som værende søer, da indholdet af protein og aminosyrer i foderet minder om en die- eller drægtighedsblanding.

12 rk. * 5,05 m * 14,45 m 875,67

Krybber

72 stier * 0,225 m * 5,05 m 81,81

I alt 793,86

Indsat i husdyrgodkendelse 794,00

Inventar indgår som en del af produktionsarealet i poltestalden

Total indsat areal for smågrise-/poltestald 2.564,00

Farestald

90 stier * 2,7 m * 1,753 m 425,98

90 stier * 2,7 m * 1,70 m 413,1

Krybber

180 stier * 0,335 m * 0,58 m 34,97

I alt 804,11
Indsat i husdyrgodkendelse 804,0

Inventar indgår som en del af produktionsarealet i farestalden

Ny farestald

60 stier * 2,7 m * 1,753 m 283,99

60 stier * 2,7 m * 1,70 m 275,4

Krybber

120 stier * 0,335 m * 0,58 m 23,32

I alt 536,07

Indsat i husdyrgodkendelse 536,00

Inventar indgår som en del af produktionsarealet i farestalden

Løbestald (øst)

Poltestier (slagtesvin, 50-75 % fast gulv)

2 rk. * 4,978 m * 13,295 m 132,37

2 rk. * 4,977 m * 13,295 m 132,34

Krybber

4 rk. * 0,355 m * 13,295 m 18,88

Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv

7 rk. * 2,4 m * 12,6 m 211,68

Krybber

7 rk. * 0,325 m * 12,6 m 28,67

Søer. Gold og drægtige, løsgående, delvis spaltegulv

1 sti * 2,195 * 3,175 m 6,97

4 stier * 2,22 m * 3,175 m 28,19

Krybber fratrækkes ikke ved de ovenstående 5 stier

Total for Løbestald (øst) 464,00

Indsat i husdyrgodkendelse.dk 464,0

Drægtighedsstald

Løsgående søer med mulighed for boksoptaldning

1 sti * 8,65 m * 13,275 m - (0,775 * 9,1) 107,78

1 sti * 8,65 m * 13,285 m - (0,775 * 9,1) 107,86

1 sti * 8,25 * 13,275 - (0,75/2 * 9,1) 106,11

1 sti * 8,25 * 13,285 - (0,75/2 * 9,1) 106,19

3 stier * 8,8 m * 13,285 - (0,75 * 9,1) 330,25

1 sti * 8,8 m * 13,275 m - (0,75 * 9,1) 110,00

1 sti * 8,44 m * 13,275 - (0,75/2 * 9,1 m) 108,63

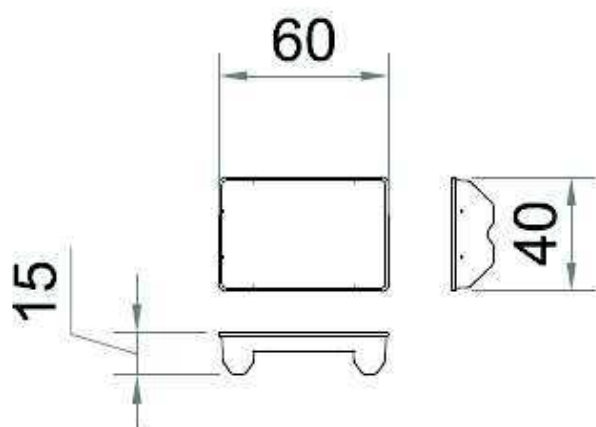
1 sti * 9,2 m * 13,285 m - (0,75/2 * 9,1 m) 118,81

1 sti * 16,25 m * 6,135 m + (9,75 m * 6,135 m)	159,51
Løsgående søer i fælles stier/aflastnings 3 stier * 2,2 m * 6,135 m	40,49
Produktionsareal i drægtighedsstald	1.295,45
Krybber	
20 sider * 9,1 m * 0,325 m	59,15
1 side * 9,750 m * 0,325 m	3,17
1 side * 16,25 * 0,355 m	5,77
Langkrybber:	
0,35 * (8,65 * 2) + (8,25 * 2) + (8,8 * 4) + 8,44 + 9,2	30,32
Krybbeareal	98,41
<i>Total for drægtighedsstald</i>	<i>1.197,04</i>
Indsat i husdyrgodkendelse.dk	1.197,0
Løbestald, vest	
Stier, delvis spaltegulv	
12 rk. * 2,4 m * 12,6 m	362,88
Krybbeareal	
12 rk. * 0,355 m * 12,6 m	53,68
Krybber er ikke fratrukket i stierne	
Aflastningssti, dybstrøelse	
7,335 m * 5,0 m	36,68
Bokse, delvis spaltegulv	
11 m * 5,1	56,1
Krybber er kun udtaget i stierne med individuel opstaldning	
<i>Total for Løbestald, vest</i>	<i>401,98</i>
Indsat i husdyrgodkendelse	402,00

Målene på Tube-O-Mat, tilsendt af Aco-Funki, er har overtaget Egebjerg, der har forhandlet foderautomaterne.

Rustfri trug til Tube-O-Mat

RF trug Classic
Slagtesvin 15 x 40 x 60 cm.

RF trug Classic
Frats 11 x 40 x 60 cm.

Bilag 2 Luftrensere

Tidligere ansøgning

Der er den 21. februar 2005 ansøgt om ændring af dyreholdet på Annesmindevej 1, således at dyreholdet blev ændret fra kvægbrug til svinebrug. Ved denne ansøgning, var der anført etablering af luftrensningsanlæg, der reducerede fordampningen af ammoniak med ca. 60%. Anlægget var i ansøgningen af mærket MHJ Agroteknik Scan Airclean. På ansøgningstidspunktet var luftrenseren at finde på Miljøstyrelsens teknologiliste og luftrenseren lev ligeledes etableret på ejendommen.

Firmaet bag Scan Airclean gik konkurs i 2008, og efterfølgende blev anlægget på Annesmindevej 1, ombygget efter VengSystem, der siden har serviceret anlægget. Den 6. juli 2015 blev MHJ Agroteknik Scan Airclean taget af Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøgodkendelsen fra 2010 (der blev ansøgt i 2008), var der krav om 20% reduktion af ammoniak – dette blev opfyldt og der blev derudover reduceret med yderligere 3.688 kg N i forhold til kravet. Reduktionen af ammoniak blev foretaget ved installation af kemisk lugtrensere. Der blev ikke stillet krav til lugtreducerende virkemidler.

I tillægget til miljøgodkendelsen fra 2013 var der et krav om 30% reduktion af ammoniak for søer og slagtesvin, mens der var krav om 20% reduktion af ammoniak til søerne – dette blev dengang opfyldt og der blev derudover reduceret med yderligere 2.564 kg N i forhold til kravet – også her blev den store reduktion foretaget ved den kemiske luftrensere. Der blev ikke stillet krav til lugtreducerende virkemidler.

I 2017 er der kommet ny lovgivning, hvilket betyder, at der tidligere er givet tilladelse til antallet af stipladser – i dag er det produktionsarealet der godkendes. Ansøgningen er genberegnet i hht. ny lov og anlægget opfylder alle krav til udledning af både ammoniak og lugt uden brug af reducerende virkemidler.

Ammoniak

Firmaet bag Scan Airclean gik konkurs i 2008, og efterfølgende blev anlægget på Annesmindevej 1 bygget om efter VengSystem, der siden har serviceret anlægget. VengSystem har ikke et godkendt anlæg på Miljøstyrelsens Teknologiliste, hvilket betyder, at det ikke er muligt at tilskrive anlæggets effekt af en eventuel reduktion af lugt og ammoniak i Husdyrgodkendelse.dk.

Luftrenseren har aldrig været indskrevet i ansøgninger eller godkendelser med en lugtreducerende effekt. Med andre ord, så opfylder ejendommen kravene til nabo, lokalplanlagte områder og byzone ved sin beliggenhed og placeringen/højden på ventilationsafkast.

I forhold til ansøgningssystemet,, hvor der skal angives hvad der var godkendt i 8-årsdriften samt nudriften, er der angivet følgende:

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6120,8	365,6	6486,5
Nudrift	2410,3	148,3	2558,6
8 års-drift	2110,6	148,3	2258,8

Tabel X. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget

Tabel X, viser ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Tidligere har ammoniakemissionen været kraftigt reduceret, da luftrensingsanlægget har været indregnet med en voldsom mereffekt ift. myndighedernes krav.

Beregningerne er lavet, så luftrenserens effekt indgår med effekterne der har været anført i miljøgodkendelsen fra 2010 samt fra tillægget til miljøgodkendelsen i 2013. Data på luftrenserens anvendte effekt fremgår af den blå ring i tabel Y. I Tabel Y, ses ligeledes, at der ikke har været indregnet effekt i forhold til lugt (markeret med rød ring).

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansoegt drift - Ingen data				
Nudrift				
(#523191) Seer, gølle og drægtige. Løsglende, delvis spaltegulv	Kemisk luftrenser	8760	70	
(#504415) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	65	
(#504418) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Kemisk luftvasker	8760	66	
(#504421) Seer, gølle og drægtige. Løsglende, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	66	
(#504426) Seer, gølle og drægtige. Løsglende, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	70	
(#504427) Seer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	70	
(#504428) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Kemisk luftvasker	8760	70	
8 års drift				
(#523193) Seer, gølle og drægtige. Løsglende, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	70	
(#504416) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	65	
(#504419) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Kemisk luftvasker	8760	66	
(#504422) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Kemisk luftvasker	8760	66	
(#504429) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Kemisk luftvasker	8760	70	
(#504430) Seer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	70	
(#504431) Seer, gølle og drægtige. Løsglende, delvis spaltegulv	Kemisk luftvasker	8760	70	

Tabel Y. Data fra ansøgningsskemaet. Ammoniakeffekten er markeret med blå, lugteffekten er markeret med rød.

Alternative løsninger er blevet undersøgt i forhold til et nyt luftrensingsanlæg. I dag er det meget vanskeligt at installere et nyt luftrensingsanlæg på loftet af eksisterende bygninger, og det er ikke muligt at genanvende anlæggets nuværende ventilationsinstallationer. Luftrenseren fra VengSystem står ikke på Miljøstyrelsens teknologiliste og derfor er der ikke indsat reduktion i forhold til ammoniak og lugt fra denne i ansøgt drift. Genberegning i husdyrogdkendelse.dk efter den nye lovgivnings model for produktionsareal viser, at bedriften opfylder kravene til udledning af ammoniak uden reducerende virkemidler. Beregninger af bedriftens lugtudledning, viser ved en ONML-beregning, at gældende lugtgenegrænser overholdes med de beskrevne ændringer af ejendommens eksisterende ventilationsanlæg.

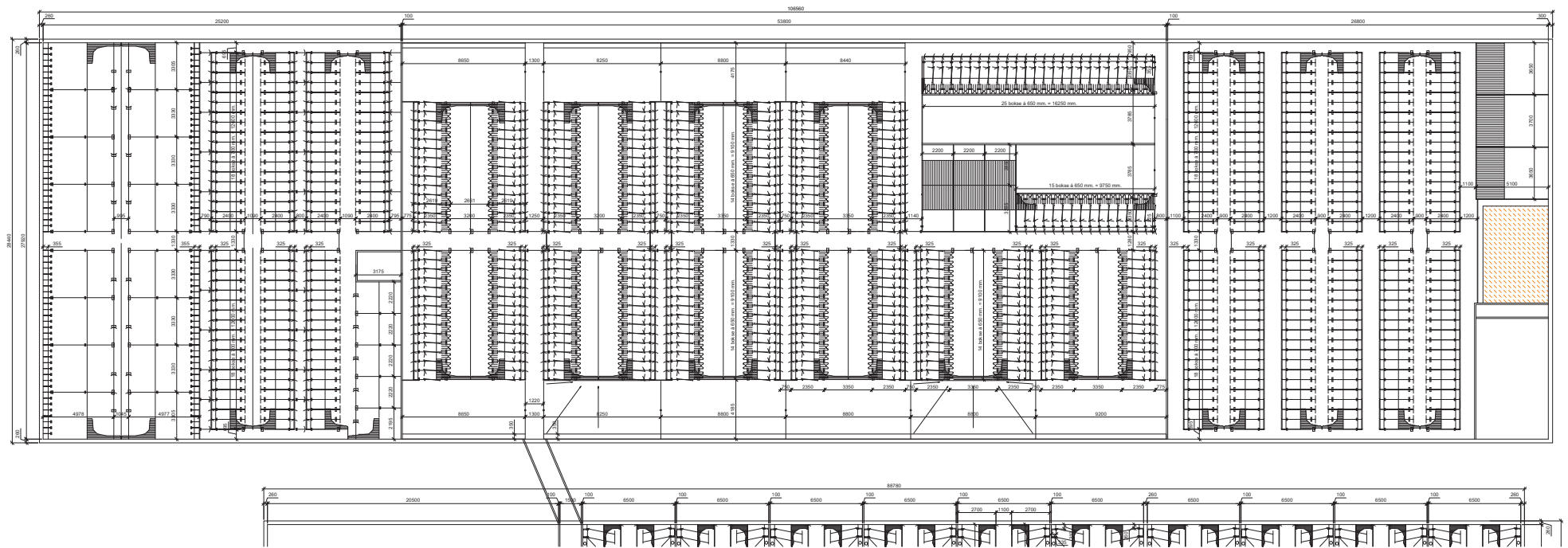
I forhold til at en teknologi tidligere har været på teknologilisten og ikke længere findes på denne liste, fremgår det af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2, at BAT-kravet til eksisterende stalde genberegnes med de emissionsfaktorer, som er gældende på tidspunktet på den aktuelle afgørelse og med de vilkår om virkemidler og teknologi, der er fastsat i en gældende godkendelse eller tilladelse. Hvis en teknologi ikke længere er på teknologilisten, beregnes den samlede relative effekt af de øvrige virkemidler og miljøteknologier. Hvis et vilkår i en gældende godkendelse eller tilladelse omfatter virkemidler og miljøteknologi, som ved beregningen i forbindelse med den aktuelle afgørelse ikke er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste eller på anden måde er anerkendt, beregnes den samlede relative effekt af de øvrige virkemidler og

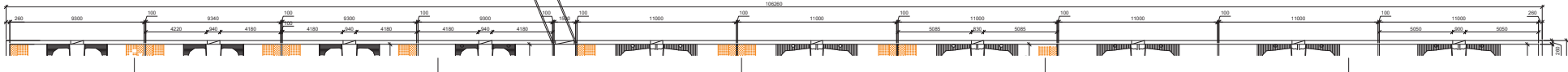
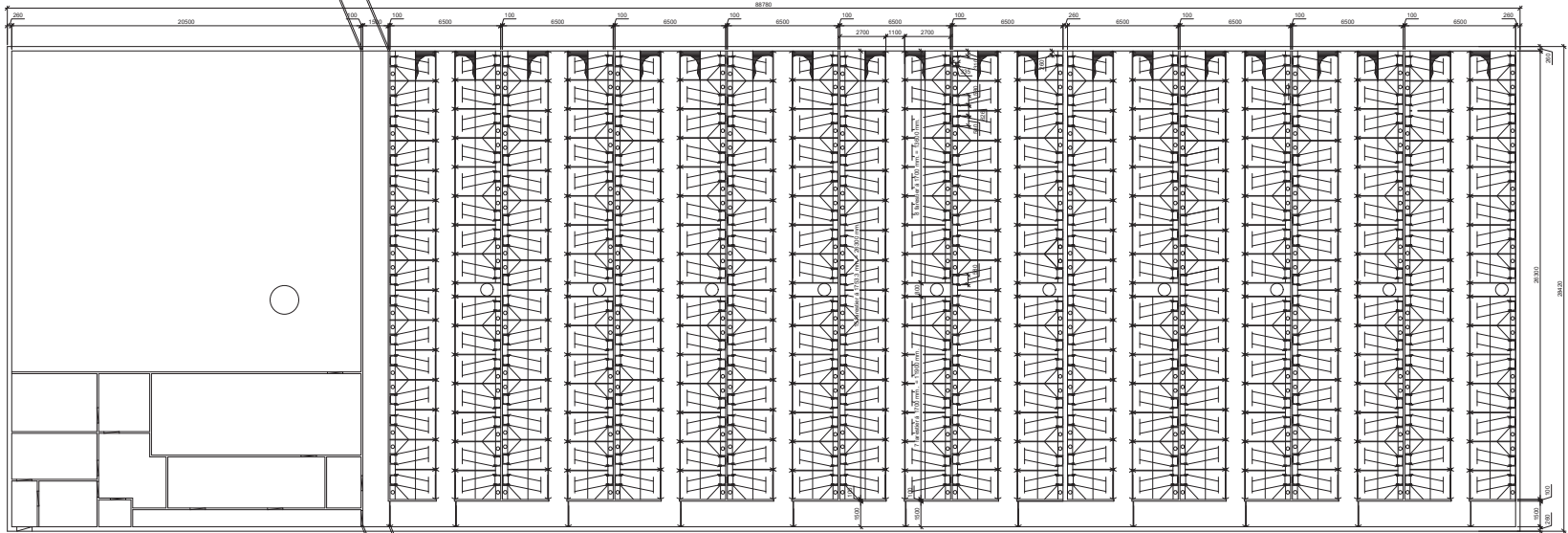
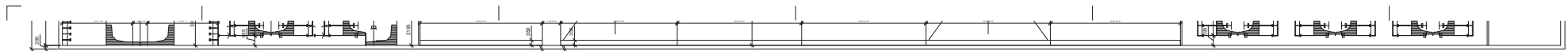
miljøteknologier, hvorved BAT-kravet til staldafsnittet reduceres. Der henvises ligeledes til NMKM-afgørelse nr. 20-10326.

Alternativ til eksisterende luftrensere

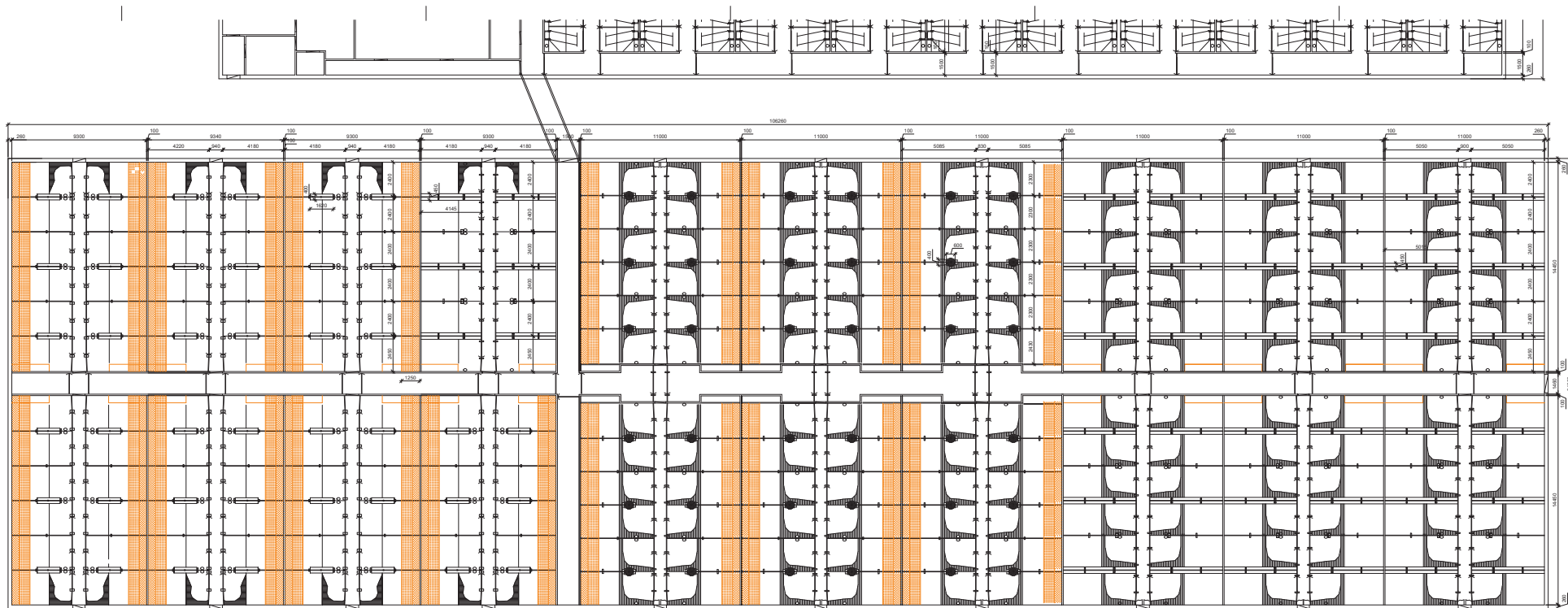
På tidspunktet hvor ansøgningen om miljøgodkendelse blev udarbejdet, fandtes der på markedet 2 kemiske luftrensere samt 2 biologiske luftrensere. Hvis et af disse anlæg skal installeres, vil dette kræve en total ombygning af eksisterende anlæg, da luftrensere der er optaget på teknologilisten, ikke kan kobles sammen med eksisterende ventilation – dette er i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen blevet undersøgt.

STALDPLAN
Målförhåll 1:100

Bilag 2. OML-beregning af konsekvensen af tilpasninger af driften Annesmindevej 1, Projekt og forudsætninger

Den eksisterende svineproduktion på Annesmindevej 1 ønskes ændret fra dyreenhedsmodellen til den arealbaserede beregningsmetode. Lugtgeneafstanden er ved den standardiseret model i husdyrgodkendelse.dk overskredet for en eller flere boliger eller udpegninger, hvorfor der er udarbejdet en OML-beregning, som beregner lugtgeneafstanden ud fra konkret ventilationsudformning.

Ved anvendelse af en OML-beregning til erstatning for den standardiserede model vil der sættes vilkår i produktionstilladelsen til den aktuelle udformning af ventilationsafkast, ydelse mv. Således at det sikres, at ventilationen til enhver tid overholder forudsætningen for beregningen.

Der sker ingen udvidelser af produktionsareal i forbindelse med ændringen. Der sker ingen ændringer i dyretype.

Lugtgeneafstand er overholdt i forhold til enkeltliggende boliger i landzonen ved anvendelse af modellen for beregning af lugtgeneafstand i husdyrgodkendelse.dk.

Udfordringen er lugtgeneafstanden til områder som er nævnt i §6, stk. 1, nr. 1 og 2, i husdyrbrugsloven. For Byzone (§6, stk. 1, nr. 1) gælder det områderne Gørding by i området som dækkes af børneinstitutionen farveladen, den sydøstligste del af Gørding Stårup By og det nyudpegede område øst for området med solceller mod nord. For rekreative områder og lignende områder (§6, stk. 1, nr. 2), som lever op til genegrænserne for samlet bebyggelse i landzonen gælder det det rekreative område øst for Børnehaven farveladen.

I figur 1 er resultatet af beregningen vist med isokurver. Isokurven for 5 OU er repræsenteret med en blå linje og isokurven for 70OU er repræsenteret ved den røde linje. Den gule linje viser geneafstanden 50OU beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og den sorte linje viser geneafstanden 70OU beregnet i Husdyrgodkendelse.dk

Kontakt Skive

Reservevej 85,
7800 Skive
Tlf. 9615 3020

Kontakt Thisted

Silstrupparken 2,
7700 Thisted
Tlf. 9618 5797

Kontakt Aalborg

Hobrovej 437,
9200 Aalborg SV
Tlf. 9635 1180

Figur 1. Grafisk visualisering af isokurver for lugtgene fra produktionen Annesmindevej 1

- Forudsætningerne for modellen; ud over data i skemanummer 233563; er
- 1) Beregnede lugtenheder (tabel 1) og fordeling af lugt på afkastniveau (tabel 3+4)
 - 2) Naboplaceringer (tabel 2)
 - 3) Afkasthøjde og diameter (tabel 3+4)
 - 4) Placering af afkast på tagryg (tabel 3+4 og figur 2+3)
 - 5) Udformning af ventilationen

På baggrund af de data samt modellens grunddata beregnes spredningsmodellen for lugt.

Tabel 1. Lugtenheder beregnet i husdyrgodkendelse.dk

6.4 Lugtmission fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Farestald								
	504409	0	2331,6	12864,0	0	2331,6	12864,0	804
Drægtighedsstald								
	504414	0	7062,3	8498,7	0	7062,3	8498,7	1197
Smågrisestald								
	504417	0	11148,0	19509,0	0	11148,0	19509,0	929
Poltestald, midt								
	504420	0	11774,0	24389,0	0	11774,0	24389,0	841
Poltestald								
	504423	0	4684,6	5637,4	0	4684,6	5637,4	794
Tilbygning til farestald								
	504424	0	1554,4	8576,0	0	1554,4	8576,0	536
Løbestald, øst								
	504434	0	206,5	248,5	0	206,5	248,5	35
	504433	0	1811,7	2196,0	0	1811,7	2196,0	183
	504432	0	3444,0	7134,0	0	3444,0	7134,0	246
Løbestald, vest								
	522897	0	218,3	262,7	0	218,3	262,7	37
	504436	0	3059,1	3708,0	0	3059,1	3708,0	309
	504435	0	330,4	397,6	0	330,4	397,6	56
Sum			47624,9	93420,9		47624,9	93420,9	

Figur 2: Skitse over placeringen af afkast i ansøgt drift

Tabel 2: Naboplaceringer koordinater og retning til lugttyngdepunkt

		ETRS89UTM32N Øst		ETRS89UTM32N Nord		Gene- kriterie	Geneafstand Nudrift	Geneafstand Ansøgt	Afstand	Grader
Landzone beboelse	Annasmіндеvej 2	488.799	367	6.147.405	-84	15	200	137	377	100
Landzone beboelse	Hejrskovej 52	488.360	- 72	6.147.189	-300	15	200	119	309	190
Lokalplangrænse 270°	Østligste punkt	488.098	-334	6.147.501	12	7	542	334	334	270
Lokalplangrænse 280°	Kant nordvest	488.000	-432	6.147.575	86	7	518	302	441	280
Lokalplangrænse 260°	Kant Sydvest	487.997	-435	6.147.417	-72	7	533	313	441	260
Kommuneplan Vedt. Syd	Rekreativt område	488.232	-200	6.147.232	-257				326	220
Kommuneplan Erhv. Landzone	Erhvervsområde	487.791	-641	6.147.797	308				711	300
Byzone endnu ikke indlagt i Husdyrgodkendelse.dk	Erhvervsområde	487.905	-527	6.147.847	358	5	724	441	637	300
Byzone	Gørding Børnehaven Farve	487.655	-777	6.147.491	2	5	736	449	777	270
Byzone	Gørding Børnehaven Farve	487.686	-746	6.147.418	-71	5	736	423	749	260
Byzone	Gørding Børnehaven Farve	487.683	-749	6.147.393	-96	5	736	423	755	260
Byzone	Stårup By Gørding	487.934	-498	6.147.077	-412	5	711	415	646	230
Byzone	Erhvervsområde Solceller	487.687	-745	6.147.821	332	5	736	460	816	290

Tabel 3: Skema med ansøgte afkastforudsætninger – højde, diameter, kapacitet, emission osv.

Kilde	Stald	ETRS90UTM32N Øst	X	ETRS90UTM32N Nord	Y	Areal under afkast	Kapacitet /dyr	Ventilation pr. stiplads		Ventilation behov		Reel drift m ³ /h	Højde afkast m	Højde bygning m	Højde afkast m	Antal afkast i samlede afkast	Kapacitet per afkast m ³ /h	Afkast indre diameter ved top mm	Afkast ydre diameter ved top mm	Samlet afkast diameter m	Areal afkast m ² samlet	Luft-bridg ansøgt OU	Fordelt på delafkast
								Norm 95%fraktill	Ansøgt m ³ /h	Norm m ³ /h	Ansøgt m ³ /h												
1	Smågræstald	488433	1	6147310	21	929	3,097	40	32	123,867	175.000	8,5	8,5	8,5	7	25000	840	855	2,22	3,88		31523	
	Polestald Midt					841	1,294	109	95	141,029	275.000	100.000	8,5	8,5	8,5	4	25000	840	855	9,57	72	49535	0
2	Polestald	488436	4	6147310	21	794	418	152	127	45,551	100.000	8,5	8,5	8,5	1	96000	840	855	1,68	2,22	18013	0	
3	Færestald samlet afkast	488428	-4	6147280	-9	1.080	260	400	360	103,802	96.000	8,5	8,5	8,5	1	96000	830	835	5,64	25	17743	17743	
4	Færestald lille østlig	488338	-44	6147275	-14	280	63	400	360	25,044	20.000	8,0	8,5	8,0	1	20000	830	835	5,64	25	3697	3697	
5	Løbe/dr. Stald lille 1	488455	-22	6147447	-42	2.063	1,298	Blandet gruppe		151,594	136.000	96.000	8,5	8,5	8,5	1	96000	820	835	5,64	25	1584	1584
6	Løbe/dr. Stald lille 1	488410	-22	6147452	-37						20.000	20.000	5,4	5,4	5,4	1	20000	820	835		0,53	22446	3301
7	Løbe/dr. Stald lille 2	488395	-37	6147452	-37						20.000	20.000	5,4	5,4	5,4	1	20000	820	835		0,53		3301
	Lufttyngdepunkt ansøgt	488432	0	6147489	0																		

*https://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

*https://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

Udformning af ansøgt ventilation

Udformning af afkast i aktuelt projekt

1. Afkast 1-2: Ventilationsudformningen er i nudrift et samlet afkast på ca. 72 m². I ansøgt drift deles afkastets luftydelse i 2 samlede afkast:
1: 7 afkast af 0,55 m² (Indre diameter 840 mm) med i alt 3,88 m² afkastareal hvilket kan omregnes til en samlet diameter på 2,22 meter.

$$\text{Samlet Areal} = (0,840 \cdot 0,5)^2 \cdot \pi \cdot 7$$

$$\text{Samlet Diameter} = \left(\frac{((0,840 \cdot 0,5)^2 \cdot \pi \cdot 7)}{\pi} \right)^{0,5} / 2$$

Afkastene skal have en ydelse i maksimal belastning på ikke under 25.000 m³/time pr. styk, samlet ydelse mindst 175.000 m³/time. Ydelsen sikrer en vertikal lufthastighed på 12,6 m/s*. Afkastenes ydelse må ikke overstige 28.000 m³/time pr. stk. da det dermed overstiger 95% fraktilen for ventilationsydelsen pr. dyr. Afkastenes afslutningen skal være på niveau med KIP eller højere. Afkastenes individuelle afstand til nærmeste afkast må ikke overstige 20 % af den indre diameter i de individuelle afkast, svarende til 16 cm afstand mellem de individuelle afkast.

2: 4 afkast af 0,55 m² (Indre diameter 840 mm) med i alt 2,22 m² afkastareal hvilket kan omregnes til en samlet diameter på 1,68 meter.

$$\text{Samlet Areal} = (0,840 \cdot 0,5)^2 \cdot \pi \cdot 4,$$

$$\text{Samlet Diameter} = \left(\frac{((0,840 \cdot 0,5)^2 \cdot \pi \cdot 4)}{\pi} \right)^{0,5} / 2.$$

Afkastene skal have en ydelse i maksimal belastning på ikke under 25.000 m³/time pr. styk, samlet ydelse mindst 100.000 m³/time. Ydelsen sikrer en vertikal lufthastighed på 12,5 m/s* Afkastenes ydelse må ikke overstige 28.000 m³/time pr. stk. da det dermed overstiger 95% fraktilen for ventilation pr. dyr.

Afkastenes afslutningen skal være på niveau med KIP eller højere. Afkastenes individuelle afstand til nærmeste afkast må ikke overstige 20 % af den indre diameter i de individuelle afkast, svarende til 16 cm afstand mellem de individuelle afkast.

*Forskellen i lufthastighed er konsekvensen af afrundingen i OML programmet.

2. Afkast 3: Ventilationsudformningen er i nudrift et samlet afkast på maksimalt 25 m². Afkastets luftydelse er 96.000 m³/time og lufthastigheden er ca. 1 m/s. Afkastet er i ansøgt drift uændret. Afkastets afslutning skal være på niveau med eller højere end KIP
3. Afkast 4: Afkastet er et lille suppleringsafkast som støtter det samlede afkast i samme bygning, (Afkast 3). Afkast 4 har en ydelse på ikke under 20.000 m³/time og en indre diameter på maksimalt 820 mm. Afkastets øverste afslutning skal være maksimalt 0,5 meter under KIP
4. Afkast 5: Ventilationsudformningen er i nudrift et samlet afkast på maksimalt 25 m². Afkastets luftydelse er 96.000 m³/time og lufthastigheden er ca. 1 m/s. Afkastet er i ansøgt drift uændret Afkastets afslutning skal være på niveau med eller højere end KIP
5. Afkast 6-7: Afkastene er små suppleringsafkast som støtter det samlede afkast i samme bygning, (Afkast 5). Afkast 6-7 har en ydelse på ikke under 20.000 m³/time og en indre diameter på maksimalt 820 mm. Afkastets øverste afslutning skal være maksimalt 3,1 meter under KIP

- Afkasttemperaturen sættes som standard = 20 grader Celsius i alle andre stalde end klimastalde og 23 grader i klimastalde. Da afkast 1+2 er en blanding af luft fra klimastalde, slagtegrisestalde og polte/gyltestalde er temperaturen indsat til 21 grader ud fra en vægtning af normventilationen for de 3 dyretypers samlede behov og deres respektive temperaturer.

Detaljerede beregningsgrundlag for dimensioneringskrav fremgår af Tabel 3

Definition af samlet afkast*

Hvornår kan to afkast regnes som eet?

[Punktkilde-menuen](#) > [Kilde-geometri](#) > Addition af kilder. Se også: [Kilde-geometri](#)

Addition af skorstenene eller afkast:

Beregninger for to (eller flere) afkast, der ligger tæt ved hinanden, kan altid foretages, som der er tale om emission fra to kilder. Imidlertid kan det være fornuftigt at slå afkast sammen beregningsmæssigt, hvis det kan antages, at røgfaneerne **faktisk forenes**. Denne metode betjener sig af en **effektiv diameter**.

Detaljerne er som følger:

Når afkast er placeret ganske tæt ved hinanden - eksempelvis når flere røgrør er ført op igennem samme skorsten - vil det være mest korrekt, at man beregningsmæssigt samler afkastene til eet, således at emissioner og volumenflukse adderes, og at der regnes med en effektiv (fiktiv) indre skorstendiameter. Der ligger heri en antagelse om, at røgfaneerne smelter sammen ganske kort tid efter, at de har forladt skorstenen. En konsekvens heraf er, at den samlede røgfane opnår et større røgfaneløft end de to individuelle faner ville have fået.

Betingelsen for at slå røgfaneerne sammen er for det første, at afkastene er helt sammenlignelige med hensyn til afkasthøjde, røggastemperatur og røggashastighed. Endvidere skal de ligge ganske tæt ved hinanden - som tommelfingerregel bør deres indbyrdes afstand ikke være meget mere end een (Indre) skorstendiameter.

I sådanne tilfælde skal der beregnes en **effektiv indre skorstendiameter** efter følgende formel:

$$d_{eff} = \sqrt{\sum_i d_i^2}$$

hvor

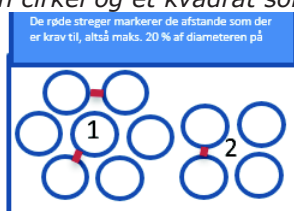
d_i

er den indre diameter af det i-te afkast (røgrør). Den volumenfluks og den emission, der skal angives over for modellen, er summen af værdierne for de enkelte afkast.

Kilde: *Hjælp indeks OML Multi Version 7.00 (18-01-2021)*

**Der er i klagenævnsafgørelse 19/02604 blevet fastsat at afstanden mellem de nærmest liggende afkast ikke må være mere end 20 % af den ydre diameter på afkastene. Afkastene skal være samlet i et tilnærmet kvadrat eller en cirkel*

Aktuelt vil kravet være at afkastene i de 2 samlede afkast som udgøres af en samling af rørafkast placeres i en cirkel og et kvadrat som vist i figuren nedenfor

- 1: Samlet 7 afkast af 840 mm 25000-26000 m3/time
- 2: Samlet 4 afkast af 840 mm 25000-26000 m3/time

De øvrige samlede afkast udgøres af store kvadratiske afkast og det vurderes derfor at de reelt kan betragtes som samlede afkast uden yderligere beskrivelse

Der vil løbende være behov for at vedligeholde eller erstatte dele af ventilationen. En del af ventilationsanlægget kan ikke genanskaffes, og der vil derfor ske fornyelser og ændringer af afkastene.

Den slags ændringer vil i udgangspunktet kræve genberegning af lugtgenbidraget i området. En del justeringer ved nyetablering/renovering af ventilationen vil dog reducere lugtgenbidraget i det omkringliggende miljø, og ved den slags justeringer vil der derfor ikke være behov for at lave en ny beregning. Der er tre krav ved justering af ventilationen som skal opfyldes, for at lugtgenen vil reduceres i det omkringliggende miljø:

1: Fører til samme eller øget ventilations-volumen, uden at volumen overstiger ventilationsbehovet beskrevet i

https://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

2: Opretholder eller øger lufthastigheden ved afkastets top

3: Opretholder eller hæver afkastets øverste afslutning i forhold til bygningens KIP

Hvis ikke ny ventilation opfylder både punkt 1, 2 og 3 kræver det en genberegning med de nye forudsætninger for at kunne vurdere effekten på lugtbidraget.

Argumentation for specifik OML-beregning når FMK-modellen er overskredet

I projektet Annesmindevej 1 overskrides lugtgenafstanden i den standardiserede model i Husdyrgodkendelse.dk både Ny-model og FMK-model.

En overskridelse af lugtgenafstanden beregnet ved Ny-model kan til enhver tid erstattes med en OML-beregning.

En overskridelse af lugtgenafstanden beregnet ved FMK-model kan kun erstattes med en OML-beregning såfremt det kan påvises, at den ansøgte ventilationsudformning afviger markant fra gængse ventilationsformer (standardventilationsprincip).

Udformning af standard ventilation i dette anlæg

I standardscenariet er designet baseret på

1. Ventilationsbehovet skal dækkes i forhold til 95% fraktilen https://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx med undtagelse af klimastalde og farestalde hvor 95% fraktilen er væsentligt over det fysiske behov
2. Der skal være afkast i alle sektioner
3. Ventilationsanlæggets enkeltdele stammer fra standardsortimentet fra den største spiller på markedet for ventilation til svinestalde, SKOV.AS
4. I det omfang det rent sektioneringsmæssigt er muligt placeres afkastet tæt på eller i KIP

Samlet set er det valgte standard-design, ud fra en OML-teknisk synsvinkel ikke en Worst-Case model, udarbejdet med det formål at stille det ansøgte projekt i et godt lys.

Lugtgenegrænsen ved det valgte standard-design ligger i udspretningsområdet i den kritiske retning, indenfor den lugtgenegrænse, som beregnes i Husdyrgodkendelse.dk

med standardforudsætninger. Det anvendte standard-design ligger således indenfor normen af standardventilationsprincip.

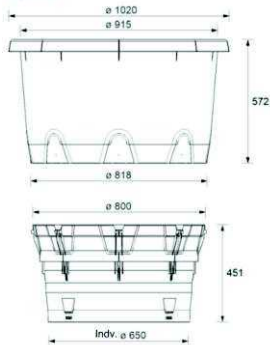
Tabel 4: Skema med ansøgte afkastforudsætninger – højde, diameter, kapacitet, emission osv. i standardscenariet

Kildenummer	Ansøgt	Koordinater				Kapacitet					Bygning højde m	Højde afkast standard m	Afkast indre diameter ved top mm	Lugt-bidrag ansøgt OU		
		ETRS89UTM32N Øst	X	ETRS89UTM32N Nord	Y	Areal under afkast	Kapacitet dyr	Ventilation/ stiplads	Ventilation behov max.*	Stipl. Norm					Norm* 95 % fraktil	Norm m3/h
1	Smågrisestald	488480	47	6147518	31	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
2		488481	48	6147507	20	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
3		488471	38	6147518	31	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
4		488471	38	6147507	20	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
5		488461	28	6147517	30	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
6		488462	29	6147506	19	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
7		488452	19	6147517	30	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
8		488452	19	6147506	19	116	387	40	15.483	15.483	8,5	8,0	915	2439		
9	Poltestald Midt	488439	6	6147517	30	140	216	109	23.505	23.505	8,5	8,0	915	4065		
10		488440	7	6147506	19	140	216	109	23.505	23.505	8,5	8,0	915	4065		
11		488428	-5	6147517	30	140	216	109	23.505	23.505	8,5	8,0	915	4065		
12		488429	-5	6147506	19	140	216	109	23.505	23.505	8,5	8,0	915	4065		
13		488417	-16	6147516	29	140	216	109	23.505	23.505	8,5	8,0	915	4065		
14		488417	-16	6147505	18	140	216	109	23.505	23.505	8,5	8,0	915	4065		
15	Poltestald	488406	-27	6147516	29	132	76	152	11.494	11.494	8,5	8,0	915	940		
16		488406	-27	6147505	18	132	76	152	11.494	11.494	8,5	8,0	915	940		
17		488395	-38	6147516	29	132	76	152	11.494	11.494	8,5	8,0	915	940		
18		488395	-38	6147505	18	132	76	152	11.494	11.494	8,5	8,0	915	940		
19		488384	-49	6147515	28	132	76	152	11.494	11.494	8,5	8,0	916	940		
20		488384	-49	6147504	17	132	76	152	11.494	11.494	8,5	8,0	915	940		
21	Farestald	488445	12	6147477	-10	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
22		488438	5	6147477	-10	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
23		488432	-1	6147477	-10	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	916	2144		
24		488425	-8	6147476	-11	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
25		488419	-14	6147476	-11	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
26		488412	-21	6147476	-11	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
27	Ny farestald	488405	-28	6147476	-11	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
28		488399	-34	6147476	-11	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
29		488392	-41	6147475	-12	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
30		488386	-47	6147475	-12	134	30	625	18.750	12.700	8,5	9,0	915	2144		
31	Drægtighedsstald	488478	45	6147445	-42	Blandede dyre-grupper					26.369	26.369	8,5	9,0	1085	2833
32		488465	32	6147445	-43							26.369	26.369	8,5	9,0	1085
33	488452	19	6147444	-43							26.369	26.369	8,5	9,0	1085	2833
34	Løbestald Øst	488439	6	6147444	-44						21.800	21.500	8,5	9,0	1085	3193
35		488426	-7	6147443	-44						21.800	21.500	8,5	9,0	1085	3193
36	Løbestald vest	488413	-20	6147443	-45						21.800	21.500	8,5	9,0	1085	3193
37		488400	-33	6147442	-45						21.711	21.500	8,5	9,0	1085	2184
38		488387	-46	6147442	-46						21.711	21.500	8,5	9,0	1085	2184
	Lugttyngdepunkt ansøgt	488433	0	6.147.487	0											

*https://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medl/2006/742.aspx

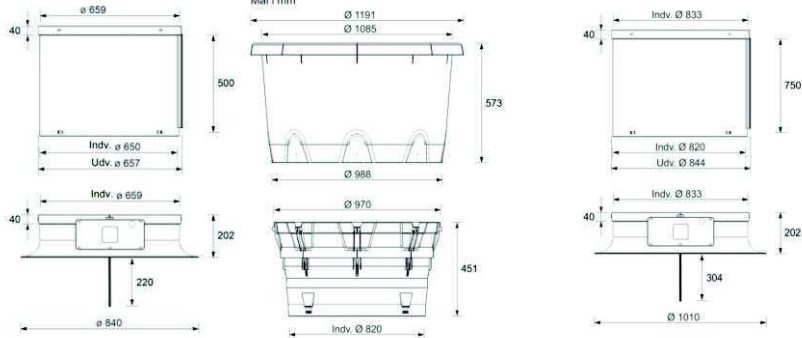
3.1 Målskitse

Mål i mm.

3.1 Målskitse

Mål i mm

Figur 3: Skitse over placeringen af afkast i standard drift

Udformning af afvigende ventilation for ansøgt drift

Der anvendes i ansøgt drift i stort omfang samlede afkast. Det ansøgte afviger således betydeligt fra en standard ventilation, hvilket resulterer i at lugtudspredningen i projektet afviger betydeligt fra den beregnet lugtspredning beregnet i Ny-model med standard ventilation.

Konklusion

I figur 4 er grafisk vist lugtspredningen beregnet i Ny-model (gul og sort linje) samt lugtspredningen beregnet med OML ved standard ventilation (linjer med mærker) i forhold til lugtspredningen ved den ansøgte ventilationsudformning (glatte røde og blå linje).

Figur 4. Grafisk visualisering af isokurver for lugtgenen ved hhv. ansøgt produktion med ventilationstekniske tiltag i form af samlet afkast, dels en ventilationsteknisk standardløsning, dels standardmodellens genegrænse i Husdyrgodkendelse.dk

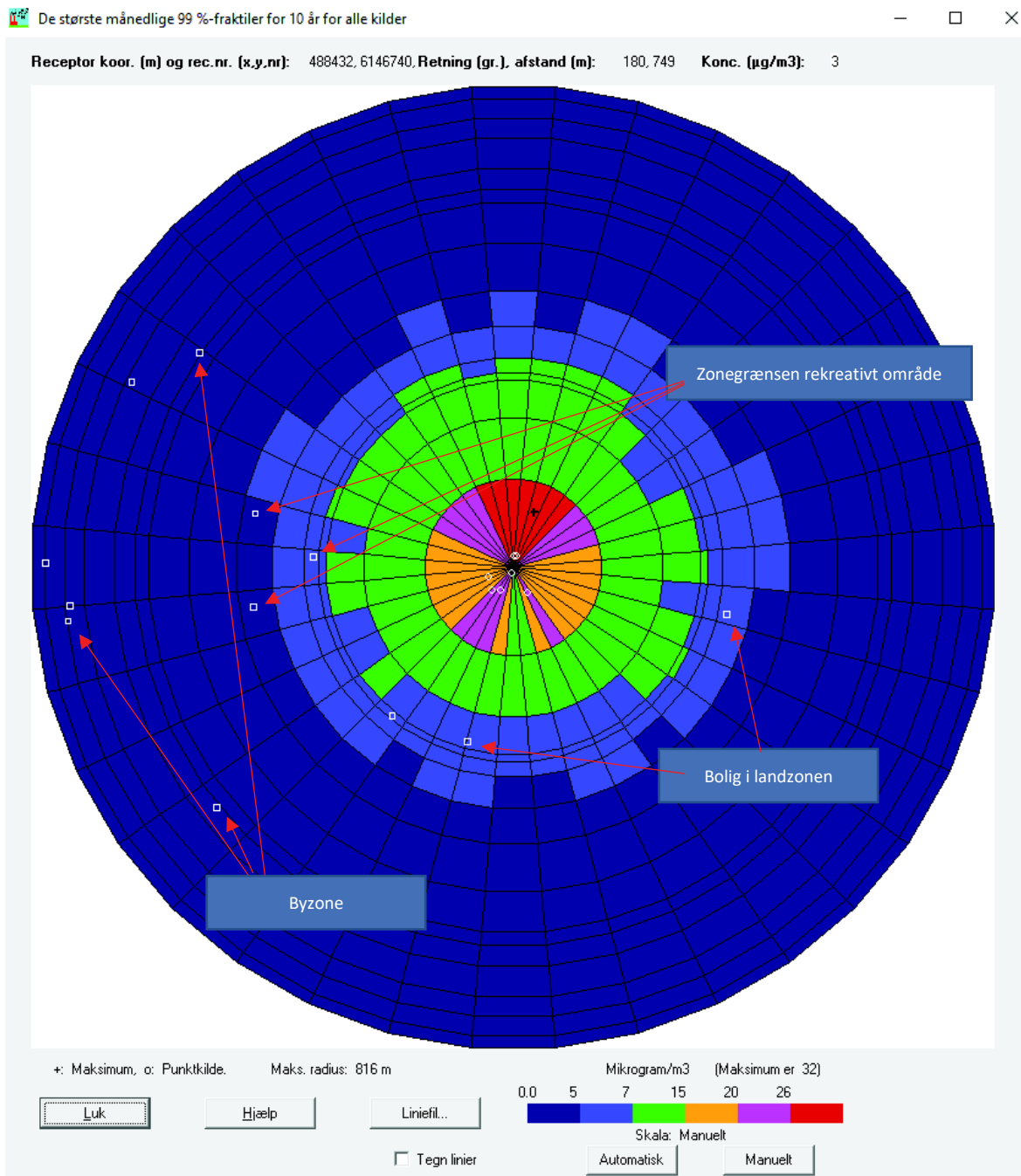
Det ses ud af figur 4, at lugtspredningen påvirkes markant ved den ansøgte ventilationsudformning i forhold til en standard ventilation, hvilket betyder, at det er muligt at erstatte resultatet af FMK-modellen med resultatet af OML-modellen.

Resultat af OML-beregningen med lugtreducerende virkemidler

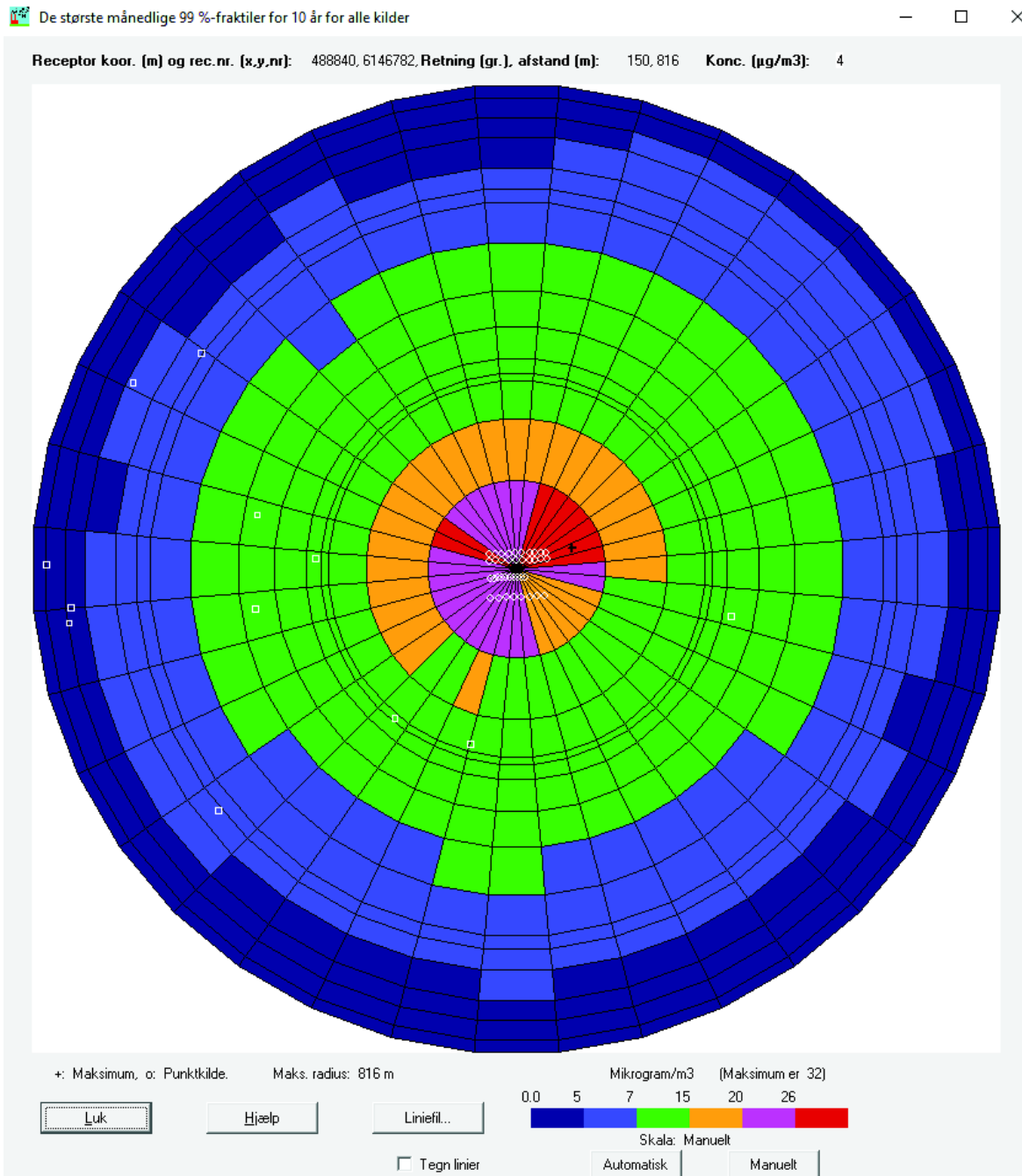
Beregningen viser, at maks. lugtbidraget (99% fraktil) overholder lugtgenegrænsen på 5 OU ved zonegrænser som lever op til kravene for byzone, med ansøgt ventilationsdesign, 5 OU er afskæringskriterierne for byzoner.

Beregningen viser, at maks. lugtbidraget (99% fraktil) overholder lugtgenegrænsen på 7 OU ved zonegrænser som lever op til kravene for samlet bebyggelse, med ansøgt ventilationsdesign, 7 OU er afskæringskriterierne for boliger i samlet bebyggelse.

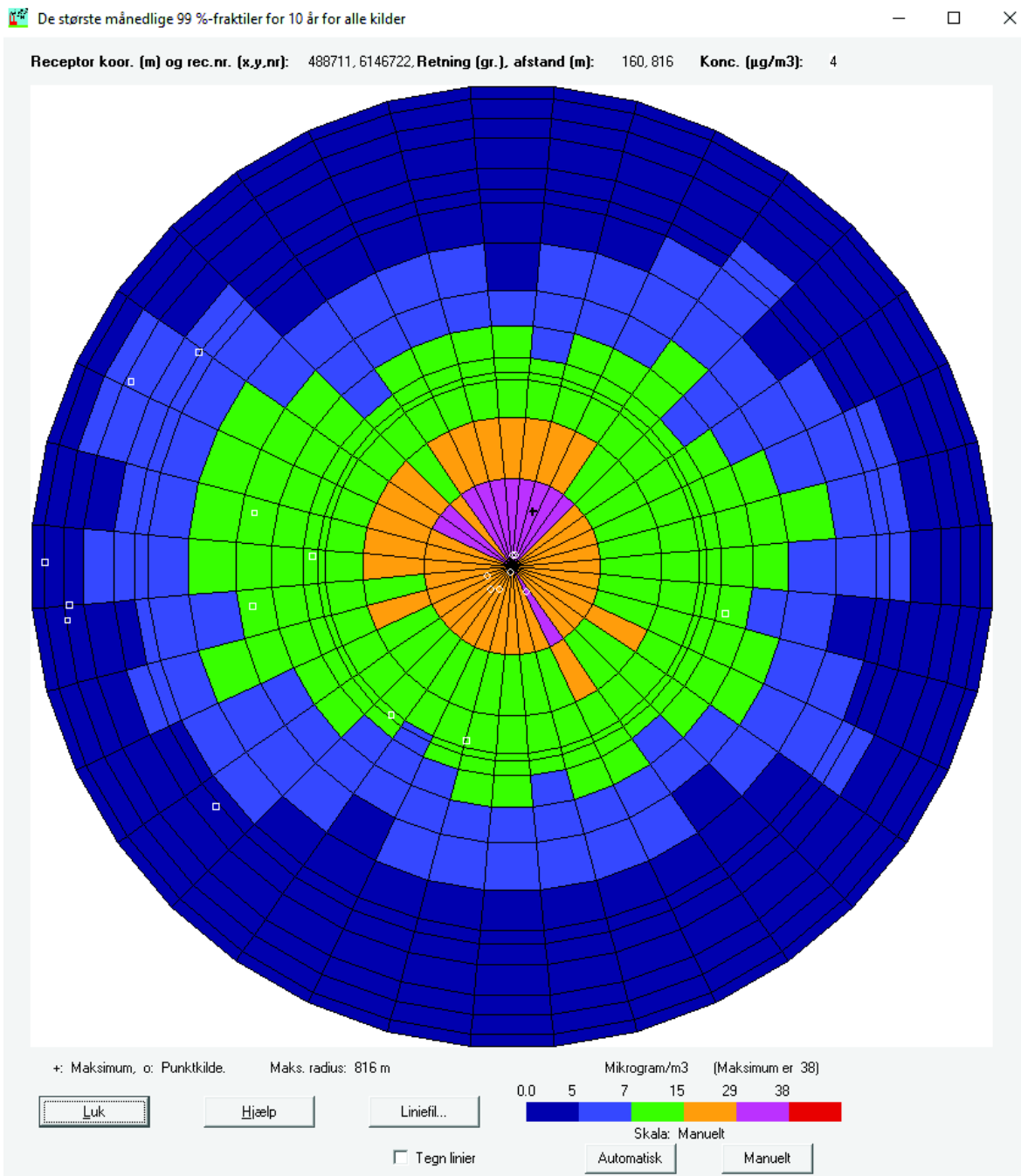
Beregningen viser også, at der er stor forskel på spredningsbilledet i ansøgt ventilationsdesign i forhold til standarddesign, jf. hhv. figur 5 og figur 6, hvilket ligeledes er illustreret med ISO-kurver i figur 4. Figur 7 og 8 viser at spredningsbilledet i ansøgt drift er væsentligt forskelligt fra nudrift, med betydelig reduktion i lugtgenen ved ansøgt drift

Figur 5. Grafisk præsentation af spredningsbilledet i ansøgt produktion via standardpræsentationen fra OML-programmet

Figur 6. Grafisk præsentation af spredningsbilledet i ansøgt produktion, men med standardventilation via standardpræsentationen fra OML-programmet

Figur 7. Grafisk præsentation af spredningsbilledet i Nudrift via standardpræsentationen fra OML-programmet

Figur 8. Grafisk visualisering af isokurver for lugtgene fra produktionen med ansøgt ventilationsdesign og lugtspredningen i nudrift.

OML-beregning med lugtreducerende virkemidler, rådata fra OML Ansøgt

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00

Side 1

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til SvineXperten, Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.050 m

Største terrænhældning = 5 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 488432., 6147489.
og radierne (m):

100.	200.	309.	326.	334.
377.	441.	500.	600.	637.
646.	711.	749.	777.	816.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Har kun betydning ved VVM-deposition)

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Terrænhøjder [m]

Retning (grader)	Afstand (m)														
	100	200	309	326	334	377	441	500	600	637	646	711	749	777	816
0	29.6	30.6	31.3	31.4	31.4	31.9	32.3	32.4	31.8	31.3	31.2	29.6	28.5	27.8	26.7
10	29.6	30.6	31.4	31.4	31.4	31.7	32.3	32.7	32.1	31.3	31.1	29.6	28.5	27.5	26.3
20	29.6	30.4	30.8	31.0	31.0	31.2	31.9	32.8	32.3	31.7	31.5	30.6	30.4	30.2	29.4
30	29.6	30.0	30.2	30.3	30.5	30.8	31.5	32.7	33.0	32.7	32.8	32.7	32.6	32.4	32.3
40	29.4	29.5	29.6	29.6	29.8	30.3	31.4	32.2	33.8	33.7	33.9	34.5	34.3	34.2	34.2
50	28.9	29.1	28.9	29.0	29.1	29.8	30.8	32.0	33.7	34.1	34.2	35.0	35.1	35.4	35.3
60	29.2	28.7	28.5	28.7	28.9	29.6	30.4	31.3	32.6	33.1	33.1	33.5	33.6	34.0	34.2
70	29.1	28.4	28.3	28.6	28.8	29.5	29.9	30.5	31.0	31.0	30.9	30.7	30.8	30.7	31.0
80	28.9	27.9	27.3	27.7	27.9	28.8	29.6	30.0	29.8	29.6	29.5	29.1	28.6	28.1	27.5
90	28.8	27.6	27.0	27.3	27.5	28.0	28.6	28.8	28.2	27.9	27.8	27.3	27.1	26.9	26.1
100	28.3	27.1	26.5	26.0	26.1	27.0	27.3	27.5	25.8	25.7	25.7	23.7	23.2	23.4	23.6
110	27.7	26.7	24.7	24.7	24.5	25.3	25.7	25.8	24.0	22.2	22.4	22.3	22.7	22.6	23.2
120	27.6	26.2	24.3	24.0	24.7	23.6	24.0	24.0	21.6	21.7	21.7	22.4	22.8	23.0	23.0
130	27.4	25.9	24.4	24.1	24.0	23.5	22.6	22.8	22.0	22.1	22.1	22.6	22.7	22.7	22.6
140	26.9	25.6	24.5	24.3	24.1	23.8	23.1	22.4	21.1	20.4	20.9	21.3	21.4	21.2	21.0
150	27.0	25.5	24.2	24.1	24.0	23.8	22.7	22.8	21.4	20.1	20.1	19.8	19.9	20.1	20.4
160	27.0	25.4	24.0	23.8	23.9	23.1	22.6	22.3	21.3	20.6	20.6	19.2	19.5	19.3	19.1
170	26.5	25.2	23.7	23.5	23.3	22.6	22.1	21.9	21.1	20.8	20.6	20.1	19.9	20.3	19.8
180	26.6	25.2	23.6	23.3	23.3	22.6	21.7	21.3	19.9	19.3	19.1	18.7	19.1	19.2	19.5
190	26.5	25.2	23.5	23.1	22.9	22.2	21.1	20.8	19.4	19.0	19.0	18.4	18.2	18.3	18.5
200	26.8	25.2	23.5	22.8	22.8	21.7	21.3	21.0	19.5	19.3	19.4	18.6	18.3	17.9	17.9
210	26.7	25.3	23.6	23.5	23.1	22.1	21.6	20.9	19.5	19.3	19.3	18.6	18.4	18.0	18.7
220	27.5	25.5	24.1	23.9	23.7	22.7	21.5	20.8	20.1	19.5	19.4	19.0	19.3	19.2	19.3
230	27.9	25.8	24.3	24.0	23.8	23.1	22.2	21.2	19.7	19.7	19.6	20.2	20.8	21.0	20.6
240	27.0	25.9	24.6	24.6	24.4	23.9	22.8	21.6	20.5	19.9	19.8	19.8	20.9	21.3	21.0
250	27.1	25.9	24.7	24.6	24.4	23.9	23.2	21.9	21.3	20.1	20.2	20.3	20.2	20.3	20.8
260	27.3	26.2	24.8	24.6	24.3	23.8	23.1	22.6	21.6	21.4	21.4	20.6	20.7	20.8	22.3
270	27.6	26.5	25.0	24.9	25.0	24.7	23.8	23.3	22.4	21.9	22.0	21.8	22.4	22.3	22.4
280	27.9	26.9	25.7	25.5	25.4	24.8	24.5	24.1	23.4	23.3	23.3	23.2	23.0	23.0	23.3
290	28.1	27.5	26.6	26.5	26.4	25.9	25.4	25.2	24.7	24.9	24.6	24.6	24.3	24.1	24.0
300	28.4	28.1	27.3	27.3	27.2	26.9	26.6	26.0	25.9	25.5	25.7	25.5	25.3	25.3	24.9
310	28.8	28.7	28.5	28.3	28.3	27.5	27.5	26.7	26.3	26.5	26.5	26.6	26.3	26.1	25.5
320	29.0	29.2	29.1	29.0	29.0	28.9	28.4	27.4	27.7	27.3	27.3	26.6	26.1	26.0	25.2
330	29.1	29.7	30.1	30.0	30.0	29.9	29.5	29.1	27.8	27.9	27.9	27.4	26.6	26.1	24.8
340	29.6	30.2	30.9	30.8	30.8	30.7	30.5	30.5	29.8	28.8	28.8	28.6	28.3	27.5	26.7
350	29.7	30.5	31.2	31.3	31.4	31.4	31.6	31.8	31.1	30.8	30.6	29.3	28.4	27.7	26.8

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
ID.....: Tekst til identificering af kilde
X.....: X-koordinat for kilde [m]
Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

og specielt for arealkilder:

X.....: X-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
Y.....: Y-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
TETA...: Vinkel mellem nord og siden med L1 [grader]
L1.....: Sidelængde af 1. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
L2.....: Sidelængde af 2. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
Type...: Type af emissionsfaktorer brugt til tidsvariation af emissionen.

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3
											Q1	Q2	Q3
1	1	488433.	6147510.	28.9	8.5	21.	45.14	2.22	2.22	8.5	0.0315	0.0000	0.0000
2	2	488436.	6147510.	28.9	8.5	21.	25.79	1.68	1.68	8.5	0.0180	0.0000	0.0000
3	3	488428.	6147480.	28.9	8.5	20.	24.85	5.64	5.74	8.5	0.0177	0.0000	0.0000
4	4	488388.	6147475.	28.9	8.0	20.	5.18	0.82	0.84	8.5	3.70E-03	0.0000	0.0000
5	5	488455.	6147447.	28.9	8.5	20.	24.85	5.64	5.74	8.5	0.0158	0.0000	0.0000
6	6	488410.	6147452.	28.9	5.4	20.	5.18	0.82	0.84	8.5	3.30E-03	0.0000	0.0000
7	7	488395.	6147452.	28.8	5.4	20.	5.18	0.82	0.84	8.5	3.30E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
1	12.6	5.7
2	12.5	3.2
3	1.1	2.8
4	10.5	0.6
5	1.1	2.8
6	10.5	0.6
7	10.5	0.6

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Arealkilder.

Tidsvariationer i emissionen fra arealkilder.

Type nr. 1:
Ingen tidsvariation.

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Individuelle kildedata:

Nr	ID	X	Y	L1	L2	TETA	HS	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3	Type
									Q1	Q2	Q3	
8	AMV2	488789	6147405	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
9	HSV52	488350	6147189	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
10	LPG270	488088	6147501	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
11	LPG280	487990	6147575	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
12	LPG260	487987	6147417	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
13	KPSyd	488222	6147232	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
14	KPELZ	487781	6147797	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
15	BZErhv	487895	6147847	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
16	BZBørN	487635	6147491	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
17	BZBørØ	487676	6147418	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
18	BZBørS	487673	6147393	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
19	BZStårup	487924	6147077	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
20	BZsolcel	487677	6147821	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1

Arealkilderne bruges til at placere zonegrænser og nabobeboelser i den grafiske præsentation i OML

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

Side til advarsler.

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)	Bolig i landzonen							Samlet bebyggelse, rekreative områder osv							Byzonegrænser			
	100	200	309	326	334	377	441	500	600	637	646	711	749	777	816			
0	31	15	9	8	8	7	6	5	4	4	3	3	3	3	3			
10	30	15	8	8	8	7	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
20	32	15	9	8	8	7	6	5	4	4	4	3	3	3	3			
30	28	14	9	8	8	7	6	5	4	4	4	4	3	3	3			
40	26	13	8	7	7	6	5	5	4	4	4	4	4	4	3			
50	23	13	7	7	7	6	5	4	4	4	4	3	3	3	3			
60	24	12	7	7	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
70	22	12	8	7	7	7	6	5	4	4	4	4	3	3	3			
80	20	12	8	7	7	6	6	5	4	4	4	4	3	3	3			
90	19	11	8	8	8	7	6	5	4	4	4	4	4	4	3			
100	18	11	7	7	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
110	17	11	8	7	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
120	16	11	8	8	8	7	6	5	4	4	4	3	3	3	3			
130	20	11	8	7	7	6	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
140	20	11	7	7	6	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
150	25	12	7	7	7	6	5	5	4	3	3	3	3	3	3			
160	20	11	7	7	7	6	5	4	4	4	3	3	3	3	3			
170	15	10	7	7	7	5	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
180	14	11	7	6	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3	3			
190	16	10	7	6	6	6	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
200	21	12	7	7	6	6	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
210	22	12	7	6	6	5	4	4	3	3	3	3	3	3	2			
220	22	12	7	6	6	6	5	4	3	3	3	3	3	3	3			
230	19	12	8	7	7	6	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
240	18	12	7	7	6	6	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
250	19	11	7	7	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
260	17	10	8	7	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
270	17	11	8	7	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
280	18	10	7	7	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			
290	19	11	8	8	7	7	6	5	4	4	4	4	3	3	3			
300	21	11	8	7	7	6	6	5	4	4	4	4	3	3	3			
310	21	12	8	7	7	6	5	4	4	4	3	3	3	3	3			
320	21	13	8	7	7	6	5	4	4	3	3	3	3	3	3			
330	21	13	8	8	8	7	5	5	4	3	3	3	3	3	3			
340	28	14	8	8	8	6	6	5	4	4	3	3	3	3	3			
350	29	15	8	8	7	6	5	5	4	4	4	3	3	3	3			

Maksimum= 31.51 i afstand 100 m og retning 20 grader i 198309 (yyyymm)

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

```
Punktkilder .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 .kld
Areal kilder .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 .are
Meteorologi.....: C:\OML_Data\Aal7483LST.met
Receptorer.....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 .rct
Beregningsopsætning.....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 .opt
```

Følgende outputfil er benyttet:

```
Resultater .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 .log
```

Beregning:

```
Start kl. 20:17:25 (29-05-2022)
Slut kl. 20:18:19 (29-05-2022)
```


OML-beregning Ansøgt drift med standardventilation argumentation for fravigelse af FMK

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til SvineXperten, Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV

Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader). Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.050 m

Største terrænhældning = 5 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler med centrum x,y: 488432., 6147489.
og radierne (m):

100.	200.	309.	326.	334.
377.	441.	500.	600.	637.
646.	711.	749.	777.	816.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Har kun betydning ved VVM-deposition)

Terrænhøjder [m]

Retning (grader)	Afstand (m)														
	100	200	309	326	334	377	441	500	600	637	646	711	749	777	816
0	29.6	30.6	31.3	31.4	31.4	31.9	32.3	32.4	31.8	31.3	31.2	29.6	28.5	27.8	26.7
10	29.6	30.6	31.4	31.4	31.4	31.7	32.3	32.7	32.1	31.3	31.1	29.6	28.5	27.5	26.3
20	29.6	30.4	30.8	31.0	31.0	31.2	31.9	32.8	32.3	31.7	31.5	30.6	30.4	30.2	29.4
30	29.6	30.0	30.2	30.3	30.5	30.8	31.5	32.7	33.0	32.7	32.8	32.7	32.6	32.4	32.3
40	29.4	29.5	29.6	29.6	29.8	30.3	31.4	32.2	33.8	33.7	33.9	34.5	34.3	34.2	34.2
50	28.9	29.1	28.9	29.0	29.1	29.8	30.8	32.0	33.7	34.1	34.2	35.0	35.1	35.4	35.3
60	29.2	28.7	28.5	28.7	28.9	29.6	30.4	31.3	32.6	33.1	33.1	33.5	33.6	34.0	34.2
70	29.1	28.4	28.3	28.6	28.8	29.5	29.9	30.5	31.0	31.0	30.9	30.7	30.8	30.7	31.0
80	28.9	27.9	27.3	27.7	27.9	28.8	29.6	30.0	29.8	29.6	29.5	29.1	28.6	28.1	27.5
90	28.8	27.6	27.0	27.3	27.5	28.0	28.6	28.8	28.2	27.9	27.8	27.3	27.1	26.9	26.1
100	28.3	27.1	26.5	26.0	26.1	27.0	27.3	27.5	25.8	25.7	25.7	23.7	23.2	23.4	23.6
110	27.7	26.7	24.7	24.7	24.5	25.3	25.7	25.8	24.0	22.2	22.4	22.3	22.7	22.6	23.2
120	27.6	26.2	24.3	24.0	24.7	23.6	24.0	24.0	21.6	21.7	21.7	22.4	22.8	23.0	23.0
130	27.4	25.9	24.4	24.1	24.0	23.5	22.6	22.8	22.0	22.1	22.1	22.6	22.7	22.7	22.6
140	26.9	25.6	24.5	24.3	24.1	23.8	23.1	22.4	21.1	20.4	20.9	21.3	21.4	21.2	21.0
150	27.0	25.5	24.2	24.1	24.0	23.8	22.7	22.8	21.4	20.1	20.1	19.8	19.9	20.1	20.4
160	27.0	25.4	24.0	23.8	23.9	23.1	22.6	22.3	21.3	20.6	20.6	19.2	19.5	19.3	19.1
170	26.5	25.2	23.7	23.5	23.3	22.6	22.1	21.9	21.1	20.8	20.6	20.1	19.9	20.3	19.8
180	26.6	25.2	23.6	23.3	23.3	22.6	21.7	21.3	19.9	19.3	19.1	18.7	19.1	19.2	19.5
190	26.5	25.2	23.5	23.1	22.9	22.2	21.1	20.8	19.4	19.0	19.0	18.4	18.2	18.3	18.5
200	26.8	25.2	23.5	22.8	22.8	21.7	21.3	21.0	19.5	19.3	19.4	18.6	18.3	17.9	17.9
210	26.7	25.3	23.6	23.5	23.1	22.1	21.6	20.9	19.5	19.3	19.3	18.6	18.4	18.0	18.7
220	27.5	25.5	24.1	23.9	23.7	22.7	21.5	20.8	20.1	19.5	19.4	19.0	19.3	19.2	19.3
230	27.9	25.8	24.3	24.0	23.8	23.1	22.2	21.2	19.7	19.7	19.6	20.2	20.8	21.0	20.6
240	27.0	25.9	24.6	24.6	24.4	23.9	22.8	21.6	20.5	19.9	19.8	19.8	20.9	21.3	21.0
250	27.1	25.9	24.7	24.6	24.4	23.9	23.2	21.9	21.3	20.1	20.2	20.3	20.2	20.3	20.8
260	27.3	26.2	24.8	24.6	24.3	23.8	23.1	22.6	21.6	21.4	21.4	20.6	20.7	20.8	22.3
270	27.6	26.5	25.0	24.9	25.0	24.7	23.8	23.3	22.4	21.9	22.0	21.8	22.4	22.3	22.4
280	27.9	26.9	25.7	25.5	25.4	24.8	24.5	24.1	23.4	23.3	23.3	23.2	23.0	23.0	23.3
290	28.1	27.5	26.6	26.5	26.4	25.9	25.4	25.2	24.7	24.9	24.6	24.6	24.3	24.1	24.0
300	28.4	28.1	27.3	27.3	27.2	26.9	26.6	26.0	25.9	25.5	25.7	25.5	25.3	25.3	24.9
310	28.8	28.7	28.5	28.3	28.3	27.5	27.5	26.7	26.3	26.5	26.5	26.6	26.3	26.1	25.5
320	29.0	29.2	29.1	29.0	29.0	28.9	28.4	27.4	27.7	27.3	27.3	26.6	26.1	26.0	25.2
330	29.1	29.7	30.1	30.0	30.0	29.9	29.5	29.1	27.8	27.9	27.9	27.4	26.6	26.1	24.8
340	29.6	30.2	30.9	30.8	30.8	30.7	30.5	30.5	29.8	28.8	28.8	28.6	28.3	27.5	26.7
350	29.7	30.5	31.2	31.3	31.4	31.4	31.6	31.8	31.1	30.8	30.6	29.3	28.4	27.7	26.8

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

og specielt for arealkilder:

X.....: X-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
 Y.....: Y-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
 TETA...: Vinkel mellem nord og siden med L1 [grader]
 L1.....: Sidelængde af 1. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
 L2.....: Sidelængde af 2. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
 Type...: Type af emissionsfaktorer brugt til tidsvariation af emissionen.

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3
											Q1	Q2	Q3
1	1	488480.	6147518.	28.9	8.0	23.	3.97	0.92	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
2	2	488481.	6147507.	28.9	8.0	23.	3.97	0.91	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
3	3	488471.	6147518.	28.9	8.0	23.	3.97	0.92	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
4	4	488471.	6147507.	28.9	8.0	23.	3.97	0.91	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
5	5	488461.	6147517.	28.9	8.0	23.	3.97	0.92	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
6	6	488462.	6147506.	28.9	8.0	23.	3.97	0.91	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
7	7	488452.	6147517.	28.9	8.0	23.	3.97	0.92	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
8	8	488452.	6147506.	28.9	8.0	23.	3.97	0.91	1.02	8.5	2.44E-03	0.0000	0.0000
9	9	488439.	6147517.	28.9	8.0	20.	6.05	1.09	1.19	8.5	4.06E-03	0.0000	0.0000
10	10	488440.	6147506.	28.9	8.0	20.	6.05	1.09	1.19	8.5	4.06E-03	0.0000	0.0000
11	11	488428.	6147517.	28.9	8.0	20.	6.05	1.08	1.19	8.5	4.06E-03	0.0000	0.0000
12	12	488429.	6147506.	28.9	8.0	20.	6.05	1.09	1.19	8.5	4.06E-03	0.0000	0.0000
13	13	488417.	6147516.	28.9	8.0	20.	6.05	1.08	1.19	8.5	4.06E-03	0.0000	0.0000
14	14	488417.	6147505.	28.9	8.0	20.	6.05	1.09	1.19	8.5	4.06E-03	0.0000	0.0000
15	15	488406.	6147516.	28.9	8.0	20.	3.23	0.92	1.02	8.5	9.40E-04	0.0000	0.0000
16	16	488406.	6147505.	28.9	8.0	20.	3.23	0.91	1.02	8.5	9.40E-04	0.0000	0.0000
17	17	488395.	6147516.	28.9	8.0	20.	3.23	0.92	1.02	8.5	9.40E-04	0.0000	0.0000
18	18	488395.	6147505.	28.9	8.0	20.	3.23	0.91	1.02	8.5	9.40E-04	0.0000	0.0000
19	19	488384.	6147515.	28.9	8.0	20.	3.23	0.92	1.02	8.5	9.40E-04	0.0000	0.0000
20	20	488384.	6147504.	28.9	8.0	20.	3.23	0.91	1.02	8.5	9.40E-04	0.0000	0.0000
21	21	488445.	6147477.	28.9	9.0	20.	3.29	0.92	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
22	22	488438.	6147477.	28.9	9.0	20.	3.29	0.91	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
23	23	488432.	6147477.	28.9	9.0	20.	3.29	0.92	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
24	24	488425.	6147476.	28.9	9.0	20.	3.29	0.91	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
25	25	488419.	6147476.	28.9	9.0	20.	3.29	0.92	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
26	26	488412.	6147476.	28.9	9.0	20.	3.29	0.91	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
27	27	488405.	6147476.	28.9	9.0	20.	3.29	0.92	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
28	28	488399.	6147476.	28.9	9.0	20.	3.29	0.91	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
29	29	488392.	6147475.	28.9	9.0	20.	3.29	0.92	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
30	30	488386.	6147475.	28.9	9.0	20.	3.29	0.91	1.02	8.5	2.14E-03	0.0000	0.0000
31	31	488478.	6147445.	28.9	9.0	20.	6.86	1.09	1.19	8.5	2.83E-03	0.0000	0.0000
32	32	488465.	6147445.	28.9	9.0	20.	6.86	1.08	1.19	8.5	2.83E-03	0.0000	0.0000
33	33	488452.	6147444.	28.9	9.0	20.	6.86	1.09	1.19	8.5	2.83E-03	0.0000	0.0000
34	34	488439.	6147444.	28.9	9.0	20.	5.57	1.08	1.19	8.5	3.19E-03	0.0000	0.0000
35	35	488426.	6147443.	28.9	9.0	20.	5.57	1.09	1.19	8.5	3.19E-03	0.0000	0.0000
36	36	488413.	6147443.	28.9	9.0	20.	5.57	1.08	1.19	8.5	3.19E-03	0.0000	0.0000
37	37	488400.	6147442.	28.9	9.0	20.	5.57	1.09	1.19	8.5	2.18E-03	0.0000	0.0000
38	38	488387.	6147442.	28.9	9.0	20.	5.57	1.08	1.19	8.5	2.18E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	6.5	0.6
2	6.6	0.6
3	6.5	0.6
4	6.6	0.6
5	6.5	0.6
6	6.6	0.6
7	6.5	0.6
8	6.6	0.6
9	7.0	0.7
10	7.0	0.7
11	7.1	0.7
12	7.0	0.7
13	7.1	0.7
14	7.0	0.7
15	5.2	0.4
16	5.3	0.4
17	5.2	0.4
18	5.3	0.4
19	5.2	0.4
20	5.3	0.4
21	5.3	0.4
22	5.4	0.4
23	5.3	0.4
24	5.4	0.4
25	5.3	0.4
26	5.4	0.4
27	5.3	0.4
28	5.4	0.4
29	5.3	0.4
30	5.4	0.4
31	7.9	0.8
32	8.0	0.8
33	7.9	0.8
34	6.5	0.6
35	6.4	0.6
36	6.5	0.6
37	6.4	0.6
38	6.5	0.6

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

Arealkilder.

Tidsvariationer i emissionen fra arealkilder.

Type nr. 1:

Ingen tidsvariation.

Individuelle kildedata:

Nr ID	X	Y	L1	L2	TETA	HS	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3	Type
39 AMV2	488789	6147405	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
40 HSV52	488350	6147189	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
41 LPG270	488088	6147501	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
42 LPG280	487990	6147575	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
43 LPG260	487987	6147417	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
44 KPSyd	488222	6147232	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
45 KPELZ	487781	6147797	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
46 BZErhv	487895	6147847	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
47 BZBørN	487635	6147491	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
48 BZBørØ	487676	6147418	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
49 BZBørS	487673	6147393	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
50 BZStårup	487924	6147077	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
51 BZsolcel	487677	6147821	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Side til advarsler.

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m3)

Retning (grader)	Bolig i landzonen						Samlet bebyggelse, rekreative områder osv						Byzonegrænser			
	100	200	309	326	334	377	Afstand (m)	441	500	600	637	646	711	749	777	816
0	24	17	12	12	12	10	9	8	7	6	6	5	5	5	5	5
10	25	18	12	12	12	11	9	8	7	7	6	6	5	5	5	5
20	26	18	13	12	12	11	10	9	7	7	7	6	6	5	5	5
30	27	18	13	12	12	11	10	8	7	7	7	6	6	5	5	5
40	28	18	12	12	12	11	9	8	7	7	7	6	6	5	5	5
50	27	17	11	11	11	10	9	8	7	7	7	6	6	5	5	5
60	32	16	11	11	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5
70	32	17	12	11	11	10	9	8	7	7	7	6	6	5	5	5
80	29	17	12	12	11	10	10	9	7	7	7	6	6	5	5	5
90	24	17	12	12	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5
100	22	15	11	11	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5
110	20	15	11	11	11	10	9	8	6	6	6	6	5	5	5	5
120	19	15	11	11	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5
130	19	14	10	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
140	19	14	11	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
150	20	14	10	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	4
160	19	14	10	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
170	21	15	11	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
180	21	15	11	11	11	10	8	8	6	6	6	6	5	5	5	5
190	22	15	11	11	10	9	8	8	6	6	6	6	5	5	5	5
200	23	16	11	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
210	22	15	10	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	4
220	23	15	10	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
230	24	17	11	11	11	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
240	25	16	11	11	11	10	8	8	6	6	6	6	6	5	5	5
250	25	16	12	11	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5
260	24	16	12	11	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5
270	24	17	12	11	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5
280	24	16	11	11	11	10	8	8	7	6	6	6	5	5	5	5
290	26	17	12	12	12	10	9	8	7	6	6	6	5	5	5	5
300	26	16	12	11	11	10	9	8	7	6	6	6	5	5	5	5
310	24	16	11	11	11	10	8	8	6	6	6	6	5	5	5	5
320	23	16	11	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
330	23	17	12	12	12	10	9	8	6	6	6	6	5	5	5	5
340	24	17	12	12	11	10	9	8	7	6	6	6	5	5	5	5
350	25	18	12	11	11	10	9	8	7	6	6	6	5	5	5	5

Maksimum= 31.77 i afstand 100 m og retning 70 grader i 198307 (yyyymm)

Dato: 2022/05/29

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 8

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

```
Punktkilder .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 standard.kld
Areal kilder .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 standard.are
Meteorologi.....: C:\OML_Data\Aal7483LST.met
Receptorer.....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 standard.rct
Beregningsopsætning.....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 standard.opt
```

Følgende outputfil er benyttet:

```
Resultater .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 standard.log
```

Beregning:

```
Start kl. 20:42:23 (29-05-2022)
Slut kl. 20:46:12 (29-05-2022)
```


OML-beregning Nudrift

Dato: 2022/05/30

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til SvineXperten, Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV

Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.050 m

Største terrænhældning = 5 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 488432., 6147489.
og radierne (m):

100.	200.	309.	326.	334.
377.	441.	500.	600.	637.
646.	711.	749.	777.	816.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Har kun betydning ved VVM-deposition)

Dato: 2022/05/30

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Terrænhøjder [m]

Retning (grader)	Afstand (m)														
	100	200	309	326	334	377	441	500	600	637	646	711	749	777	816
0	29.6	30.6	31.3	31.4	31.4	31.9	32.3	32.4	31.8	31.3	31.2	29.6	28.5	27.8	26.7
10	29.6	30.6	31.4	31.4	31.4	31.7	32.3	32.7	32.1	31.3	31.1	29.6	28.5	27.5	26.3
20	29.6	30.4	30.8	31.0	31.0	31.2	31.9	32.8	32.3	31.7	31.5	30.6	30.4	30.2	29.4
30	29.6	30.0	30.2	30.3	30.5	30.8	31.5	32.7	33.0	32.7	32.8	32.7	32.6	32.4	32.3
40	29.4	29.5	29.6	29.6	29.8	30.3	31.4	32.2	33.8	33.7	33.9	34.5	34.3	34.2	34.2
50	28.9	29.1	28.9	29.0	29.1	29.8	30.8	32.0	33.7	34.1	34.2	35.0	35.1	35.4	35.3
60	29.2	28.7	28.5	28.7	28.9	29.6	30.4	31.3	32.6	33.1	33.1	33.5	33.6	34.0	34.2
70	29.1	28.4	28.3	28.6	28.8	29.5	29.9	30.5	31.0	31.0	30.9	30.7	30.8	30.7	31.0
80	28.9	27.9	27.3	27.7	27.9	28.8	29.6	30.0	29.8	29.6	29.5	29.1	28.6	28.1	27.5
90	28.8	27.6	27.0	27.3	27.5	28.0	28.6	28.8	28.2	27.9	27.8	27.3	27.1	26.9	26.1
100	28.3	27.1	26.5	26.0	26.1	27.0	27.3	27.5	25.8	25.7	25.7	23.7	23.2	23.4	23.6
110	27.7	26.7	24.7	24.7	24.5	25.3	25.7	25.8	24.0	22.2	22.4	22.3	22.7	22.6	23.2
120	27.6	26.2	24.3	24.0	24.7	23.6	24.0	24.0	21.6	21.7	21.7	22.4	22.8	23.0	23.0
130	27.4	25.9	24.4	24.1	24.0	23.5	22.6	22.8	22.0	22.1	22.1	22.6	22.7	22.7	22.6
140	26.9	25.6	24.5	24.3	24.1	23.8	23.1	22.4	21.1	20.4	20.9	21.3	21.4	21.2	21.0
150	27.0	25.5	24.2	24.1	24.0	23.8	22.7	22.8	21.4	20.1	20.1	19.8	19.9	20.1	20.4
160	27.0	25.4	24.0	23.8	23.9	23.1	22.6	22.3	21.3	20.6	20.6	19.2	19.5	19.3	19.1
170	26.5	25.2	23.7	23.5	23.3	22.6	22.1	21.9	21.1	20.8	20.6	20.1	19.9	20.3	19.8
180	26.6	25.2	23.6	23.3	23.3	22.6	21.7	21.3	19.9	19.3	19.1	18.7	19.1	19.2	19.5
190	26.5	25.2	23.5	23.1	22.9	22.2	21.1	20.8	19.4	19.0	19.0	18.4	18.2	18.3	18.5
200	26.8	25.2	23.5	22.8	22.8	21.7	21.3	21.0	19.5	19.3	19.4	18.6	18.3	17.9	17.9
210	26.7	25.3	23.6	23.5	23.1	22.1	21.6	20.9	19.5	19.3	19.3	18.6	18.4	18.0	18.7
220	27.5	25.5	24.1	23.9	23.7	22.7	21.5	20.8	20.1	19.5	19.4	19.0	19.3	19.2	19.3
230	27.9	25.8	24.3	24.0	23.8	23.1	22.2	21.2	19.7	19.7	19.6	20.2	20.8	21.0	20.6
240	27.0	25.9	24.6	24.6	24.4	23.9	22.8	21.6	20.5	19.9	19.8	19.8	20.9	21.3	21.0
250	27.1	25.9	24.7	24.6	24.4	23.9	23.2	21.9	21.3	20.1	20.2	20.3	20.2	20.3	20.8
260	27.3	26.2	24.8	24.6	24.3	23.8	23.1	22.6	21.6	21.4	21.4	20.6	20.7	20.8	22.3
270	27.6	26.5	25.0	24.9	25.0	24.7	23.8	23.3	22.4	21.9	22.0	21.8	22.4	22.3	22.4
280	27.9	26.9	25.7	25.5	25.4	24.8	24.5	24.1	23.4	23.3	23.3	23.2	23.0	23.0	23.3
290	28.1	27.5	26.6	26.5	26.4	25.9	25.4	25.2	24.7	24.9	24.6	24.6	24.3	24.1	24.0
300	28.4	28.1	27.3	27.3	27.2	26.9	26.6	26.0	25.9	25.5	25.7	25.5	25.3	25.3	24.9
310	28.8	28.7	28.5	28.3	28.3	27.5	27.5	26.7	26.3	26.5	26.5	26.6	26.3	26.1	25.5
320	29.0	29.2	29.1	29.0	29.0	28.9	28.4	27.4	27.7	27.3	27.3	26.6	26.1	26.0	25.2
330	29.1	29.7	30.1	30.0	30.0	29.9	29.5	29.1	27.8	27.9	27.9	27.4	26.6	26.1	24.8
340	29.6	30.2	30.9	30.8	30.8	30.7	30.5	30.5	29.8	28.8	28.8	28.6	28.3	27.5	26.7
350	29.7	30.5	31.2	31.3	31.4	31.4	31.6	31.8	31.1	30.8	30.6	29.3	28.4	27.7	26.8

Dato: 2022/05/30

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
ID.....: Tekst til identificering af kilde
X.....: X-koordinat for kilde [m]
Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m³/sek]
DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

og specielt for arealkilder:

X.....: X-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
Y.....: Y-koordinat for vestligste hjørne af areal [m]
TETA...: Vinkel mellem nord og siden med L1 [grader]
L1.....: Sidelængde af 1. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
L2.....: Sidelængde af 2. side efter vestligste hjørne i urets retning [m]
Type...: Type af emissionsfaktorer brugt til tidsvariation af emissionen.

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3
											Q1	Q2	Q3
1	1	488433.	6147510.	28.9	8.0	21.	45.14	9.57	9.57	8.5	0.0495	0.0000	0.0000
2	2	488436.	6147510.	28.9	0.0	21.	0.00	0.00	0.00	8.5	0.0000	0.0000	0.0000
3	3	488428.	6147480.	28.9	8.5	20.	24.85	5.64	5.74	8.5	0.0177	0.0000	0.0000
4	4	488388.	6147475.	28.9	8.0	20.	5.18	0.82	0.84	8.5	3.70E-03	0.0000	0.0000
5	5	488455.	6147447.	28.9	8.5	20.	24.85	5.64	5.74	8.5	0.0158	0.0000	0.0000
6	6	488410.	6147452.	28.9	5.4	20.	5.18	0.82	0.84	8.5	3.30E-03	0.0000	0.0000
7	7	488395.	6147452.	28.8	5.4	20.	5.18	0.82	0.84	8.5	3.30E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
1	0.7	5.7
2	0.0	0.0
3	1.1	2.8
4	10.5	0.6
5	1.1	2.8
6	10.5	0.6
7	10.5	0.6

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Arealkilder.

Tidsvariationer i emissionen fra arealkilder.

Type nr. 1:

Ingen tidsvariation.

Dato: 2022/05/30

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

Individuelle kildedata:

Nr	ID	X	Y	L1	L2	TETA	HS	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3	Type
									Q1	Q2	Q3	
8	AMV2	488789	6147405	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
9	HSV52	488350	6147189	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
10	LPG270	488088	6147501	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
11	LPG280	487990	6147575	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
12	LPG260	487987	6147417	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
13	KPSyd	488222	6147232	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
14	KPELZ	487781	6147797	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
15	BZErhv	487895	6147847	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
16	BZBørN	487635	6147491	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
17	BZBørØ	487676	6147418	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
18	BZBørS	487673	6147393	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
19	BZStårup	487924	6147077	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1
20	BZsolcel	487677	6147821	10	10	0	0.0	0.0	0.0000	0.0000	0.0000	1

Dato: 2022/05/30

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
 DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 5

Side til advarsler.

Dato: 2022/05/30

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 6

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (OU/m³)

Retning (grader)	Bolig i landzonen			Samlet bebyggelse, rekreative områder osv				Byzonegrænser								
	100	200	309	326	334	377	Afstand (m)	441	500	600	637	646	711	749	777	816
0	38	17	10	9	9	8	6	5	4	4	4	4	3	3	3	3
10	38	16	10	9	9	7	6	6	5	5	5	5	4	4	3	3
20	38	17	10	9	9	8	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4
30	34	17	10	10	9	9	7	7	6	5	5	5	5	5	4	4
40	32	15	10	9	9	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	4
50	28	14	8	8	8	7	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4
60	28	13	8	8	8	8	7	6	6	5	5	5	5	5	4	4
70	27	15	10	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
80	25	15	10	10	10	9	8	8	6	6	6	6	5	5	5	5
90	23	14	10	10	9	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	4
100	22	13	9	9	9	8	7	6	5	5	5	5	5	4	4	4
110	21	14	10	10	9	9	8	7	6	5	5	5	5	5	4	4
120	22	16	11	11	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	4
130	23	13	9	9	9	8	7	6	5	5	5	5	5	4	4	4
140	28	15	8	8	8	7	6	5	5	4	4	4	4	4	4	4
150	33	16	11	10	10	9	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4
160	26	15	10	9	9	8	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4
170	23	14	8	8	8	7	6	6	5	5	4	4	4	4	4	4
180	19	13	9	9	8	8	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4
190	22	14	9	9	9	8	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4
200	24	14	9	9	8	7	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4
210	25	13	8	7	7	7	6	5	4	4	4	4	4	4	4	3
220	23	13	8	8	8	7	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4
230	24	14	10	9	9	8	7	7	6	5	5	5	5	4	4	4
240	26	15	10	9	9	8	7	6	6	5	5	5	5	5	4	4
250	27	17	12	11	11	10	9	8	6	6	6	6	5	5	5	5
260	26	14	10	10	10	9	8	7	6	6	6	6	5	5	5	4
270	23	16	11	11	11	10	8	8	7	6	6	6	6	5	5	5
280	26	16	11	11	11	10	9	8	6	6	6	6	5	5	5	5
290	26	19	13	13	12	11	10	9	7	7	7	6	6	6	5	5
300	33	20	13	12	12	11	9	8	7	6	6	6	6	6	5	5
310	33	17	11	11	11	10	8	7	6	6	6	6	5	5	5	5
320	28	14	9	9	8	7	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4
330	30	17	10	10	9	8	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4
340	36	17	11	10	10	9	7	7	5	5	5	5	4	4	4	4
350	37	17	11	10	10	8	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4

Maksimum= 38.45 i afstand 100 m og retning 20 grader i 198309 (yyyymm)

Dato: 2022/05/30

OML-Multi PC-version 20210122/7.00
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 7

Benyttede filer.

Følgende inputfiler er benyttet i beregningerne:

```
Punktkilder .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 nudrift.kld
Areal kilder .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 nudrift.are
Meteorologi.....: C:\OML_Data\Aal7483LST.met
Receptorer.....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 nudrift.rct
Beregningsopsætning.....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 nudrift.opt
```

Følgende outputfil er benyttet:

```
Resultater .....: C:\OML_Data\Annesmindevej 1 220505 nudrift.log
```

Beregning:

```
Start kl. 09:04:42 (30-05-2022)
Slut kl. 09:05:22 (30-05-2022)
```

Venlig hilsen

Anders Chr. Christensen
Svinerådgiver

Direkte +45 23262848

E-mail acc@svxp.dk

Kilde nr. af 7

Interne brugerkommentarer vedr. kilden:

Afkast:

Evt. tekst til kildeidentifikation i resultatfil

X koordinat (øst)

Y koordinat (nord)

Terrænhøjde

Skorstenshøjde over terræn

Indvendig diameter

Udvendig diameter

Vandret afkast eller 'kineserhat'

 (Max. 8 tegn)

488433 m

6147510 m

28.9 m

8.5 m

2.22 m

2.22 m

Emission:

Emission

Stof

Stofnavne

31523.0000

DU/s

Tidsvariation

(Konstant, faktorer=1)

Temperatur

21

°C

Volumenstrøm (hastighed 12.6 m/s)

175004.00

m³/h**Bygninger:**

Generel beregningsmæssig højde

8.5 m

Retningsafhængige data

Retningsdata...

(Ingen data)

→ Opret↑ ForrigeFlyt kildeGem alle kilderLuk← Slet↓ NæsteKopier kildeIndstillingerHjælp

Kilde nr. af 7

Interne brugerkommentarer vedr. kilden:

Afkast:

Evt. tekst til kildeidentifikation i resultatfil

X koordinat (øst)

Y koordinat (nord)

Terrænhøjde

Skorstenshøjde over terræn

Indvendig diameter

Udvendig diameter

Vandret afkast eller 'kineserhat'

 (Max. 8 tegn)

488436 m

6147510 m

28.9 m

8.5 m

1.68 m

1.68 m

Emission:

Emission

Stof

Stofnavne

18013.0000

Tidsvariation

(Konstant, faktorer=1)

Temperatur

21

Volumenstrøm (hastighed 12.5 m/s)

99985.00

Bygninger:

Generel beregningsmæssig højde

8.5 m

Retningsafhængige data

Retningsdata...

(Ingen data)

Kilde nr. 3 af 7

Interne brugerkommentarer vedr. kilden:

Afkast:

Evt. tekst til kildeidentifikation i resultatfil

X koordinat (øst)

Y koordinat (nord)

Terrænhøjde

Skorstenshøjde over terræn

Indvendig diameter

Udvendig diameter

Vandret afkast eller 'kineserhat'

 (Max. 8 tegn)

488428 m

6147480 m

28.9 m

8.5 m

5.64 m

5.74 m

Emission:

Emission

Stof

1

Stofnavne

17743.0000

DU/s

Tidsvariation

(Konstant, faktorer=1)

Temperatur

20

°C

Volumenstrøm (hastighed 1.1 m/s)

96013.00

m³/h**Bygninger:**

Generel beregningsmæssig højde

8.5 m

Retningsafhængige data

Retningsdata...

(Ingen data)

← Qpret

↑ Forrige

Flyt kilde

Gem alle kilder

Luk

← Slet

↓ Næste

Kopier kilde

Indstillinger

Hjælp

Kilde nr. af 7

Interne brugerkommentarer vedr. kilden:

Afkast:

Evt. tekst til kildeidentifikation i resultatfil

X koordinat (øst)

Y koordinat (nord)

Terraenhøjde

Skorstenshøjde over terræn

Indvendig diameter

Udvendig diameter

Vandret afkast eller 'kineserhat'

 (Max. 8 tegn)

488388 m

6147475 m

28.9 m

8.0 m

0.82 m

0.84 m

Emission:

Emission

Stof

Stofnavne

3697.0000

DU/s

Tidsvariation

(Konstant, faktorer=1)

Temperatur

20

°C

Volumenstrøm (hastighed 10.5 m/s)

19998.00

m³/h**Bygninger:**

Generel beregningsmæssig højde

8.5 m

Retningsafhængige data

Retningsdata...

(Ingen data)

← Qpret

↑ Forrige

Flyt kilde

Gem alle kilder

Luk

← Slet

↓ Næste

Kopier kilde

Indstillinger

Hjælp

Kilde nr. 5 af 7

Interne brugerkommentarer vedr. kilden:

Afkast:

Evt. tekst til kildeidentifikation i resultatfil

X koordinat (øst)

Y koordinat (nord)

Terraenhøjde

Skorstenshøjde over terræn

Indvendig diameter

Udvendig diameter

Vandret afkast eller 'kineserhat'

 (Max. 8 tegn)

488455 m

6147447 m

28.9 m

8.5 m

5.64 m

5.74 m

Emission:

Emission

Stof

1

Stofnavne

15844.0000

OU/s

Tidsvariation

(Konstant, faktorer=1)

Temperatur

20

°C

Volumenstrøm (hastighed 1.1 m/s)

96013.00

m³/h**Bygninger:**

Generel beregningsmæssig højde

8.5 m

Retningsafhængige data

Retningsdata...

(Ingen data)

← Opret

↑ Forrige

Flyt kilde

Gem alle kilder

Luk

← Slet

↓ Næste

Kopier kilde

Indstillinger

Hjælp

Kilde nr. af 7

Interne brugerkommentarer vedr. kilden:

Afkast:

Evt. tekst til kildeidentifikation i resultatfil

X koordinat (øst)

Y koordinat (nord)

Terraenhøjde

Skorstenshøjde over terræn

Indvendig diameter

Udvendig diameter

Vandret afkast eller 'kineserhat'

 (Max. 8 tegn)

488410 m

6147452 m

28.9 m

5.4 m

0.82 m

0.84 m

Emission:

Emission

Stof

Stofnavne

3301.0000

OU/s

Tidsvariation

(Konstant, faktorer=1)

Temperatur

20

°C

Volumenstrøm (hastighed 10.5 m/s)

19998.00

m³/h**Bygninger:**

Generel beregningsmæssig højde

8.5 m

Retningsafhængige data

Retningsdata...

(Ingen data)

← Qpret

↑ Forrige

Flyt kilde

Gem alle kilder

Luk

← Slet

↓ Næste

Kopier kilde

Indstillinger

Hjælp

Kilde nr. af 7

Interne brugerkommentarer vedr. kilden:

Afkast:

Evt. tekst til kildeidentifikation i resultatfil

 (Max. 8 tegn)

X koordinat (øst)

 m

Y koordinat (nord)

 m

Terrænhøjde

 m

Skorstenshøjde over terræn

 m

Indvendig diameter

 m

Udvendig diameter

 m

Vandret afkast eller 'kineserhat'

Emission:

Emission

Stof

Stofnavne

OU/s

Tidsvariation

(Konstant, faktorer=1)

Temperatur

°C

Volumenstrøm (hastighed 10.5 m/s)

m³/h**Bygninger:**

Generel beregningsmæssig højde

 m

Retningsafhængige data

Retningsdata...

(Ingen data)

→ ↑ ← ↓

Miljøledelse

For IE-husdyrbrugene tilhørende

CVR-nummer 38766058

Møllevej 3, 6690 Holsted

Annesmindevej 1, 6690 Gørding

Udarbejdet af SvineRådgivningen, Birk Centerpark 24, 7400 Herning

I samarbejde med ejer: *Avlscenter Møllevang*

Rev. November 2021

SvineRådgivningen

Forord

Miljøledelse handler om at sætte miljøarbejdet i system. Miljøledelse er en fortløbende proces der bl.a. indebærer, at virksomheden:

- Kortlægger miljøforholdene
- Formulerer en miljøpolitik
- Udarbejder handlingsplader for, hvordan målene skal nås
- Evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretager justeringer af mål og handlingsplaner

Virksomheder, der har indført miljøledelse, signalerer til omverdenen, at der er styr på miljøpåvirkningerne. Der vil også være økonomiske gevinster at hente ved at indføre miljøledelse.

Kort beskrivelse af husdyrbrug drevet af Avlscenter Møllevang i CVR-nr.: 38766058

Avlscenter Møllevang er beliggende med husdyrproduktioner på og Møllevej 3, 6670 Holsted og Annesmindevej 1, 6690 Gørding. Husdyrproduktionerne er bestående af svineproduktioner med opdræt og salg af polte.

Husdyrproduktionen på Møllevej 3, 6640 Holsted

Husdyrproduktionen på Annesmindevej 1, 6690 Gørding

Produktionen på både Møllevej 3 samt Annesmindevej 1, er IE-husdyrbrug med mere end 750 stipladser til søer. For disse produktionssteder er der krav om at indføre miljøledelse senest den 21. februar 2021. Ved evaluering og ajourføring af de eksisterende miljøledelsessystemer på IE-husdyrbrugene i virksomheden, er det vurderet at give mest mening at samle miljøledelsen for produktionsadresserne under CVR nr. 38766058.

Adresse	Tilladt produktion	Godkendelsesdato/revurdering
Møllevej 3 6670 Holsted Vejen Kommune	9.208 m² produktionsareal til søer, smågrise og polte fordelt med: 1.077 m ² delvis spaltegulv, smågrise 206 m ² , 50-75% fast gulv, slagtesvin 3.679 m ² , 25-49% fast gulv, slagtesvin 771 m ² , drænet gulv + spalter (33/67 %), slagtesvin 413 m ² , individuelt opstaldet, delvis spaltegulv, drægtige søer 212 m ² , løsgående, delvis spaltegulv, drægtige søer 1.728 m ² , løsgående, dybstrøelse + delvis spaltegulv, drægtige søer 32 m ² , dybstrøelse, drægtige søer 1.090 m ² , diegivende søer på delvis spaltegulv I alt et produktionsareal på 9.208 m²	Miljøgodkendelse §16a 24. november 2020 Godkendelse er påklaget i december 2020

Annesmindevej 1, 6690 Gørding Esbjerg Kommune	6.340 m² produktionsareal til søer, smågrise og polte fordelt med: 965 m ² , delvis spaltegulv, smågrise 1.115 m ² , 50-75 % fast gulv, slagtesvin 2.280 m ² , løsgående drægtige søer på delvis spaltegulv 575 m ² , individuelt opstaldede drægtige søer på devis spaltegulv 1.405 m ² , diegivende søer på delvis spaltegulv I alt et produktionsareal på 6.340 m²	Miljøgodkendelse §16a 10. december 2019 Godkendelse er påklaget i januar 2020
---	--	---

Øvrige husdyrbrug under CVR nr. 38766058

Adresse	Tilladt produktion	Godkendelsesdato/revurdering
Plougstrupvej 56	4.572 slagtesvin (30-102 kg)	Forhåndsvurdering fra 2002
Kidholmvej 2	16.004 slagtesvin 830-104 kg)	Revurdering fra 21/12 2020
Ribevej 12	7.500 slagtesvin (32-107)	Baseret på en ældre anmeldelse

Miljøledelse

Denne miljøgennemgang har til formål at belyse mulige miljøforbedringer ved at kortlægge husdyrbrugets ressourceforbrug samt udledning til miljøet, opdelt i:

Ressourceforbrug	Udledning af
Energi	Affald
Vand	Spildevand
Råvarer	Støv & Støj
Fodring	Ammoniak

Miljøledelsessystemets omfang og karakter skal ses i forhold til husdyrbrugets karakter, størrelse og kompleksitet samt til de miljøpåvirkninger, som det kan have.

Der er endvidere udarbejdet en Beredskabsplan på ejendommen, der beskriver handling i tilfælde af brand, gylle- eller olieudslip, strømsvigt og spild af kemikalier. Denne skal anvendes ved uheld eller forureninger, der har en størrelse, der kan få konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplan og APV

For begge IE-husdyrbrug er der udarbejdet en Beredskabsplan, der beskriver handling i tilfælde af brand, gylle- eller olieudslip og strømsvigt. Beredskabsplanen skal anvendes ved uheld eller forureninger, der har en størrelse, der kan få konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen ajourføres en gang årligt. Der foretages APV en gang om året.

Evaluering 2021

I forbindelse med evaluering af miljøledelsesrapporten fra 2019, kan det konstateres, at målene er begrænset opfyldt. Ejendommene har ansøgt om miljøgodkendelse, men disse er påklaget, og der afventes på en endelig afgørelse fra Nævnenes Hus. Målene i miljøledelsesrapporten har derfor ikke været prioriteret.

Miljøpolitik

Den overordnede miljøpolitik for bedriften:

- Vi vil reducere miljøbelastningen ved aktiviteter under hensyntagen til tekniske, økonomiske og forretningsmæssige rammer

Miljømål

For begge avlsbesætninger under Avlscenter Møllevang, er der stor fokus på vandkvalitet, hvilket betyder at miljømålet for 2022 er at have fokus på drikkevandskvaliteten. Der er flere fordele ved at have fokus på vandkvaliteten, da dette forhåbentlig vil betyde:

- Reduceret medicinforbrug
- En højere dyresundhed

Handleplan

For at nå målet for 2022, vil der blive investeret i et analytisk anlæg til rensning af vand. Der installeres anlæg i begge besætninger. I 2023 evalueres målsætningen i forhold til om det er lykkedes at forbedre vandkvaliteten og dermed øge sundheden hos dyrene.

Overvejelser

Ressourceforbrug – Energi

Elektricitet anvendes til lys, male- og blande anlæg og ventilation samt drift af varmepumpe. Der føres regnskab med energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Indsats

Staldbelysningen er tilsluttet en timer, således forbruget minimeres. De fleste lysarmaturer er til LED.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget.

I henhold til bedriftens gældende miljømål, er der ikke udvalgt en særskilt indsats i forhold til energiforbruget.

Ressourceforbrug – Vand

Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i staldene. Der føres regnskab med vandforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Indsats

Målet for 2022 er at have øget fokus på vandkvaliteten, for at sikre en bedre sundhed hos dyrene. Det er ligeledes et håb at dette vil resultere i et mindre medicinforbrug.

For at nå målet i 2022 vil der blive investeret i et analytisk anlæg. Medicinforbruget, tilvæksten og den generelle dyrevelfærd- samt sundhed vil blive evalueret. I 2023 evalueres målsætningen i forhold til om det er lykkedes at forbedre vandkvaliteten og dermed reducere medicinforbruget for begge bedrifter i 2022.

Ressourceforbrug - råvarer / foder

De primære råvarer til produktionen er foder.

Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem cyklus og vækstperiode. Desuden tilsættes enzymer til de foderblandinger hvor det er relevant. Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen.

Indsats

I henhold til bedriftens gældende miljømål, er der ikke udvalgt en særskilt indsats i forhold til råvarer / foder.

Udledning af affald

På de enkelte produktionssteder søges affaldsmængden reduceret.

Indsats

Affald sorteres i følgende fraktioner og afsættes til godkendt modtager.

Type	Opbevaring	Bortskaffelsesmetode
Forbrændingseget	Container	Kommunal renovation
Papir / pap	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Glas	Maskinhus	Kommunal genbrugsplads
Plast	Maskinhus	Afhentes af Marius Pedersen
Spildolie	Opbevares ikke på denne ejendom	
Kanyler	Spand i besætningsområde	Afhentes af Marius Pedersen
Kemikalier	Opbevares ikke på denne ejendom	
Medicinflasker	Spand i besætningsområde	Afhentes af Marius Pedersen
Døde dyr	Under kadaverkappe / i container	DAKA

I henhold til bedriftens gældende miljømål, er der ikke udvalgt en særskilt indsat i forhold til affald.

Udledning af spildevand

I forbindelse med husdyrbrug er vans fra vask af stalden en af de væsentligste spildevandsmængder. Vaskevandet udledes via gyllesystemet til gyllebeholder og udbringes med husdyrgødningen. Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder. Spildevand fra husholdningen og sanitære tilslutninger føres til godkendt septiktank. Tagvand og overfladevand fra bygninger ledes til dræn, der har forbindelse til det omkringliggende vandløb.

Indsats

Henhold til bedriftens gældende miljømål, er der ikke udvalgt en særskilt indsats i forhold til spildevand.

Udledning af støv

Støvgener kan opstå i forbindelse med transporter på grusvej samt ved råvareleverancer og foderfremstilling. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse være koncentreret i og omkring ejendommens fodergade. Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke at give gener til naboer eller offentlig vej.

Indsats

Foderanlæg og ventilatorer er placeret indendørs og vinduer og døre er normalt lukkede. Støjniveauet fra dyrene i stalden samt fodringsanlæg mv. forventes derfor at være meget lavt udenfor ejendommen. Der er installeret følgende tiltag på ejendommen:

- Der er installeret lovpligtig overbrusning af stierne i alle slagtesvinestier
- Staldene rengøres efter hvert hold grise
- Der fodres med vådfoder i dele af staldanlæggene
- Både tør- og vådfoder udfodres i et lukket system.
- Når staldsektionerne vaskes, bliver ventilationssystemerne vasket, hvor det er muligt
- Foderet tippes i korngrav samt i indendørs siloer, hvorved eventuelle støvgener er begrænset mest muligt.

I henhold til bedriftens gældende miljømål, er der ikke udvalgt en særskilt indsats i forhold til støj.

Udledning af støj

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden samt fodringsanlæg mv. at være meget lavt.

Indsats

Transportstøj til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt kører mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur.

I henhold til bedriftens gældende miljømål, er der ikke udvalgt indsats i forhold til støj.

Udledning af ammoniak

IE-husdyrbrugene under Avlscenter Møllevang, har hver en miljøgodkendelse med krav om maksimal udledning af ammoniak fra stalde og lagre.

Der er etableret fast overdækning på gyllebeholderen, der er beliggende på Annesmindevej.

Indsats

Der er i miljøgodkendelserne til Møllevang 3 og Annesmindevej 1 ikke anvendt foderkorrektionsmidler som tiltag der reducerer ammoniakfordampningen.

I henhold til bedriftens gældende miljømål, er der ikke udvalgt en særskilt indsats i forhold til udledning af ammoniak.

Evaluering

Evaluering af miljøarbejdet / miljøledelsessystemet skal foretages minimum 1 gang årligt. Om nødvendigt foretages justeringer af mål og handleplaner.

BEREDSKABSPLAN FOR ANNESMINDEVEJ 1

UDARBEJDET AF: SVINERÅDGIVNINGEN, BIRK CENTERPARK 24, 7400 HERNING

I SAMARBEJDE MED EJER: NIELS VEJRUP PEDERSEN, AVLSCENTER MØLLEVANG

SvineRådgivningen

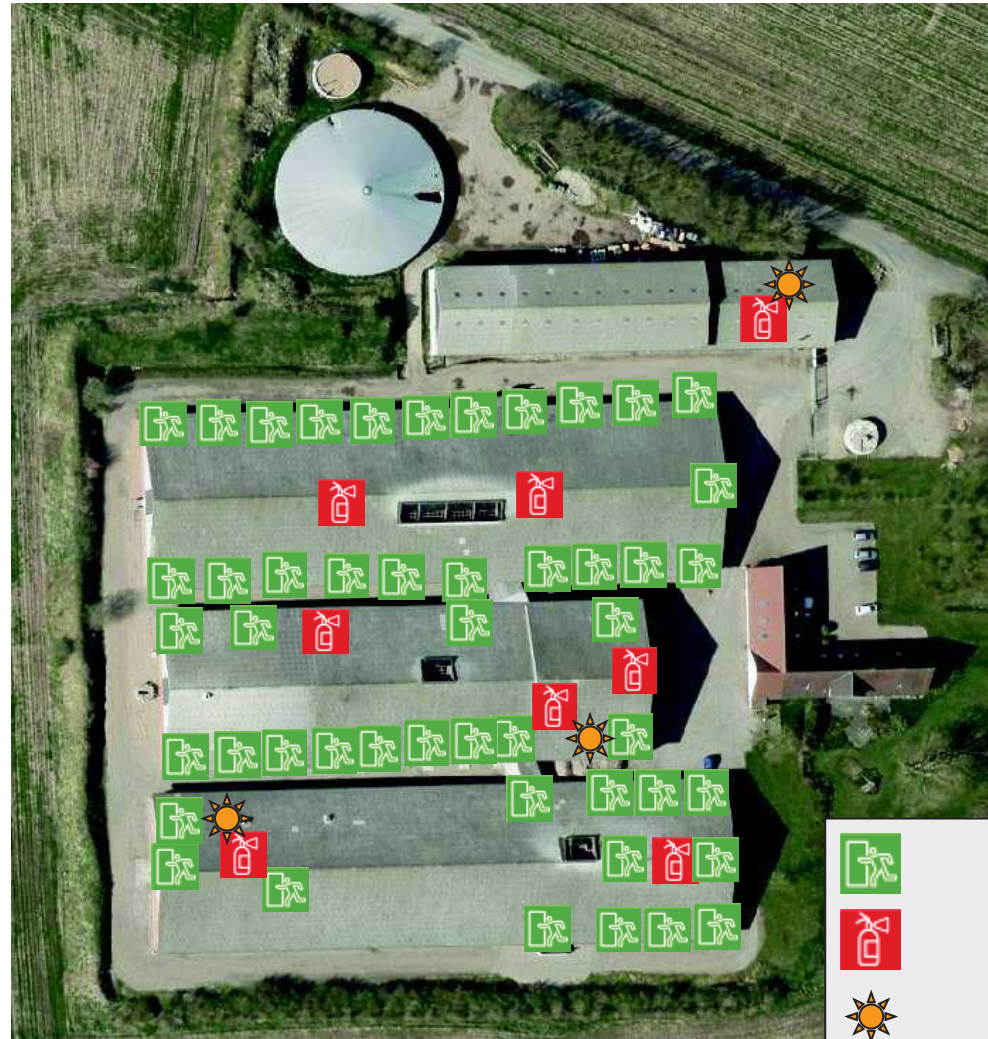
Telefonliste

Miljømyndighed	79 72 72 00
Falck	70 10 20 30
Brandvæsen	112
Lægevagt	70 11 31 31
Tandlægevagt	40 51 51 62
Dyrlæge, Porcus	62 62 30 74
Svinerådgivning	70 15 12 00
Foderstofforretning, DLG	33 68 30 00
Elektriker, Vejrup	22 17 12 52
VVS, Niller	30 71 12 52
Ventilationsfirma, Niels Veng	97 59 20 72

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 112.

SvineRådgivningen

Brand og Evakuering

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og

	Flugtvej
	Brandslukning
	Halmoplæg

Ved brand – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

Overløb af gylle

Forsøg opdæmning med jord/halm for at undgå, at gylle løber til dræn, boringer eller vandløb.

Dræn/vandløb

Halmballer/vold

Maskiner

Ved større overløb af gylle eller brud på tank – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

SvineRådgivningen

Kemikalie- og oliespild

Forsøg opdæmning /opsugning for at undgå, at væske løber til dræn, boringer eller vandløb.

Ved større overløb af kemikalier og olie – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

SvineRådgivningen

Stophaner / Hovedafbrydere

- Stophane vand
- Hovedafbryder
- Eltavler

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme:

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Norlys og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr.: 70 11 50 00

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.